

ПРЕДЛАГАЧ:

-Владата на Република Северна Македонија

PROPOZUES:

-Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

ПРЕТСТАВНИЦИ:

-Насер Нуредини, министер за животна средина и просторно планирање и

-д-р Христина Оџаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање

PËRFAQËSUES:

-Naser Nuredini, ministër për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë dhe

-d-r Hristina Oxhaklieska, zëvendës ministër për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë

ПОВЕРЕНИЦИ:

-Каја Шукова, државен секретар во Министерството за животна средина и просторно планирање и

-Тодор Ѓорговски, државен советник во Министерството за животна средина и просторно планирање

TË BESUAR:

-Kaja Shukova, sekretar shtetëror në Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë dhe

-Todor Gjorgovski, këshilltarë shtetëror në Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ЕЛЕКТРИЧНА И ЕЛЕКТРОНСКА ОПРЕМА И
ОТПАДНА ЕЛЕКТРИЧНА И ЕЛЕКТРОНСКА
ОПРЕМА (*)

PROPOZIMI LIGJI PËR MENAXHIMIN E
PAJISJEVE ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE
DHE MBETJEVE TË PAJISJEVE ELEKTRIKE
DHE ELEKTRONIKE (*)

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 44-4366/1-20
Скопје, 10 мај 2021 година

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема (*), што го утврди на седницата, одржана на 22 декември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Насер Нуредини, министер за животна средина и просторно планирање и д-р Христина Оцаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање, а за повереници Каја Шукова, државен секретар во Министерството за животна средина и просторно планирање и Тодор Ѓорговски, државен советник во Министерството за животна средина и просторно планирање.

Овој закон произлегува од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Управувањето со електрична и електронска опрема (ЕЕО) и отпадна електрична и електронска опрема (ОЕЕО) е регулирано со Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема ("Службен весник на Република Македонија" бр. 6/12, 163/13, 146/15 и 39/16 година).

Овој закон беше усогласен со Директивата 2002/96/ЕЗ за отпадна електрична и електронска опрема (ОЕЕО) и со дел од Директивата 2002/95/ЕЗ за рестрикција на употребата на определени опасни супстанции во електрична и електронска опрема.

Досегашниот Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема ја утврди рамката за воспоставување на управување со ОЕЕО, која претежно се засновува на преземање на активности за нејзино одделно собирање, складирање, третман и отстранување. Системите за управување воглавно се спроведуваат од неколку самостојни и колективни постапувачи за управување со отпадната опрема кои ги спроведуваат обврските на производителите што произлегуваат од овој закон. Резултатите од неговото спроведување покажаа слабости и неможност да се постигнат пропишаните цели за собирање заради недостаток на потребна инфраструктура како и мерките за намалување на потрошувачката на нови производи преку повторната употреба и примена на концептот на циркуларна економија.

Континуираното зголемување на обемот на понудата на пазарот и скратувањето на иновациските циклуси во производството на електрична и електронска опрема интензивно ја забрзуваат замената на веќе користената ЕЕО со нова, што ја позиционира ОЕЕО како најбрз растечки тек на отпад. Производството на модерната електроника користи многу дефицитарни и скапи ресурси, па искористувањето на материјалите содржани во ОЕЕО кога е тоа економски оправдано и технички возможно станува императив во глобалната определба за зачувување на природните материјални ресурси т.е. за спроведување на концептот за циркуларна економија на производите. Понатаму, ОЕЕО претставува комплексна смеса на материјали и компоненти, вклучително и опасни супстанции кои претставуваат закана за животната средина и

HYRJE

I. VLERSIMI I KUSHTEVE NË FUSHËN QË DUHET TË RREGULLOHET NGA KY LIGJ DHE ARSYET PËR MIRATIMIN E LIGJIT

Menaxhimi i pajisjeve elektrike dhe elektronike (PEE) dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike (PEE) rregullohet me Ligjin për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinave të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 6 / 12, 163/13, 146/15 dhe 39/16).

Ky ligj u harmonizua me Direktivën 2002/96 / EC për mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike (MPEE) dhe me një pjesë të Direktivës 2002/95 / BE për kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike.

Ligji aktual mbi menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike përcakton kornizën për krijimin e menaxhimit të MPEE, e cila bazohet kryesisht në ndërmarrjen e aktiviteteve për grumbullimin, ruajtjen, trajtimin dhe asgjësimin e tij të veçantë. Sistemet për menaxhim kryesisht zbatohen nga disa operatorë të pavarur dhe kolektivë të menaxhimit të mbetjeve të pajisjeve të cilët i zbatojnë detyrimet e prodhuesve që rrjedhin nga ky ligj. Rezultatet e zbatimit të tij treguan dobësi dhe paaftësi për të arritur qëllimet e parashikuara të mbledhjes për shkak të mungesës së infrastrukturës dhe masave të nevojshme për të zvogëluar konsumin e produkteve të reja përmes ripërdorimit dhe zbatimit të konceptit ekonomis rrethore.

Rritja e vazhdueshme e vëllimit të furnizimit në treg dhe shkurtimi i cikleve të inovacionit në prodhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike përshpejtojnë intensivisht zëvendësimin e PEE tashmë të përdorur me një të reja, i cili pozicionon PEE si mbeturinat me rritjen më të shpejtë. Prodhimi i elektronikës modern shfrytëzon burime shumë të pakta dhe të shtrenjta, kështu që përdorimi i materialeve që përmbahen në MPEE kur është i justifikuar ekonomikisht dhe teknikisht e mundur bëhet e domosdoshme në angazhimin global për të ruajtur burimet materiale natyrore, dmth. për të zbatuar konceptin e ekonomisë rrethore të produkteve. Për më tepër, MPEE është një përzierje komplekse e materialeve dhe përbërësve, duke përfshirë substanca të rrezikshme që paraqesin një kërcënim për mjedisin dhe shëndetin e njeriut, kështu që nëse MPEE nuk menaxhohet siç duhet, kjo mund të shkaktojë probleme të mëdha mjedisore dhe

здравјето на луѓето, па доколку ОЕЕО не е соодветно управувана, може да предизвикаат големи еколошки и здравствени проблеми.

Поаѓајќи од ваквата состојба Директивата 2002/96/ЕЗ за ЕЕО и Директивата 2002/95/ЕЗ за ограничување на употребата на определени опасни супстанции во ОЕЕО беа преработени во 2011 и 2012 година и за таа цел беа донесени две нови Директиви 2012/19/ЕУ за ОЕЕО и Директивата 2011/65/ЕЗ за рестрикција на употребата на определени опасни супстанции во ЕЕО со која се бараа тешките метали како што се олово, жива, кадмиум, шествалентен хром и бромираните забавувачи на горењето, да бидат заменети со побезбедни алтернативи.

Дополнително, новиот пакет на законодавство на ЕУ во областа на управувањето со отпадот и воведувањето на концептот на циркуларна економија како задолжителен пристап во управувањето со отпадот, наметна потреба за преоценување и доуредување на националното законодавство од оваа област.

Со новата Директивата 2012/19 / ЕУ за ОЕЕО се воведува сосема друга категоризација на ЕЕО, уште поамбициозни цели за собирање, рециклирање и преработка поголема јасност на дефинициите и нови обврски на неколку засегнати страни. Исто така се воспостави заедничка методологија за пресметување на масата на ЕЕО пуштена на националниот пазар во секоја земјачленка и заедничка методологија за пресметување на масата на ОЕЕО создадена во секоја земјачленка.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со донесувањето на нов Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема ќе се транспонираат Директивата 2012/19 / ЕУ за ОЕЕО и дел од Директивата 2011/65/ЕУ (РОС) и ќе се воспостави и зајакне одговорноста на производителот за управувањето со ОЕЕО која настанува од ЕЕО којашто ја пушта на пазарот на Република Северна Македонија.

Со предложеното законско решение ќе се придонесе за одржливо производство и потрошувачка преку, како прв приоритет, спречување на создавање на ОЕЕО и дополнително, со повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадот за намалување на отстранување на ОЕЕО како и ќе се придонесе во ефикасното користење на ресурсите и добивање на вредни секундарни суровини.

shëndetësore.

Bazuar në këtë situatë, Direktiva 2002/96 / BE për PEE dhe Direktiva 2002/95 / BE për kufizimin e përdorimit të substancave të caktuara të rrezikshme në MPEE u rishikuan në 2011 dhe 2012 dhe për atë qëllim u miratuan dy Direktiva të reja 2012/19 / BE në MPEE dhe Direktiva 2011/65 / BE mbi kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në PEE që kërkon zëvendësimin e metaleve të rënda si plumbi, zhiva, kadmiumi, kromi gjashtëvalent dhe mbajtësit e djegies së bromuar me alternativa më të sigurta.

Përveç kësaj, paketa e re e legjislacionit të BE-së në fushën e menaxhimit të mbetjeve dhe futja e konceptit të ekonomisë rrethore si një qasje e detyrueshme për menaxhimin e mbeturinave, ka imponuar nevojën për të rivlerësuar dhe rregulluar më tej legjislacionin kombëtar në këtë fushë.

Direktiva e re 2012/19 / BE për MPEE paraqet një kategorizim krejtësisht të ndryshëm të PEE, madje edhe qëllime më ambicioze për mbledhjen, riciklimin dhe përpunimin, qartësi më të madhe të përkufizimeve dhe përgjegjësi të reja për disa palë të interesuara. Gjithashtu është krijuar një metodologji e zakonshme për llogaritjen e masës së PEE të lëshuar në tregun kombëtar në secilin shtet anëtar dhe një metodologji e përbashkët për llogaritjen e masës së MPEE të krijuar në secilin shtet anëtar.

II. OBJEKTIVAT, PARIMET DHE ZGJIDHJET THEMELORE

Me miratimin e një Ligji të ri mbi Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbetjeve të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike, Direktiva 2012/19 / BE mbi MPEE dhe një pjesë e Direktivës 2011/65 / BE (РОС) do të transpozohet dhe përgjegjësia e prodhuesit do të themelohet dhe forcohet për menaxhimin e MPEE që lind nga PEE që nxjerr në treg të Republikës së Maqedonisë Veriore.

Zgjidhja ligjore e propozuar do të kontribuojë në prodhimin dhe konsumin e qëndrueshëm duke, si një përparësi të parë, parandalimin e krijimit të MPEE gjithashtu, duke ripërdorur, ricikluar dhe lloje të tjera të përpunimit të mbeturinave për të zvogëluar asgjësimin e MPEE dhe do të kontribuojë në përdorimin e efektshëm të burimeve dhe fitimin e lëndëve të para dytësore të vlefshme.

Со предложеното законско решение ќе се создадат и услови за воспоставување на систем за управување со отпадната електрична и електронска опрема преку:

- обезбедување систем за собирање на ОЕЕО и обезбедување на повторна употреба и преработка, со цел постигнување на националните цели за собирање, преработка и рециклирање на ОЕЕО преку самостојни или колективни постапувачи;

- обезбедување на еднакви услови за работа на производителите кои пласираат ЕЕО на пазарот со чија употреба се создава ОЕЕО со цел да го реализираат својот удел во спроведувањето на одговорност на производителот;

- обезбедување точни и ревидирани податоци за количеството на ЕЕО што се пушта на пазарот во Република Северна Македонија како и за управувањето со ОЕЕО,

- информирање на јавноста и подигнување на јавната свест за ЕЕО и видот на ОЕЕО што се создава со употребата на ЕЕО, за начинот на кој може граѓаните да се вклучат во управувањето со ОЕЕО, како и за неговото влијание врз животната средина и здравјето на луѓето.

Со усвојување на Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема и неговото спроведување ќе се обезбеди и заштита на животната средина и здравјето на луѓето како резултат на :

- забрана/ограничување за користење на опасни супстанции со што се елиминира можноста да се загадат водите и почвата и загадувачки супстанции да се вградат во синџирот на исхрана во случај да отпадната опрема сепак заврши во природата или на други недозволен места за отстранување;

- стриктна примена на технички стандарди и на најдобри достапни техники и практики за собирните места, инсталациите за третман, преработка и рециклирање.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Со Законот не се уредуваат посебни обврски кои наметнуваат дополнителни средства за буџетот на централната или локалната власт. Законот овозможува поефикасно искористување на средствата кои до сега се собираат од надоместокот за управување со ОЕЕО, што го плаќаат производителите, при што ја зајакнува обврската средствата собрани од овој надоместок да се трошат на проекти кои придонесуваат кон заштитата на животната средина и подобро

Zgjidhja ligjore e propozuar do të krijë kushte për krijimin e një sistemi për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike përmes:

- sigurimit të një sistemi për mbledhjen e MPEE dhe sigurimin e ripërdorimit dhe përpunimit, në mënyrë që të arrihen objektivat kombëtarë për mbledhjen, përpunimin dhe riciklimin e MPEE përmes operatorëve të pavarur ose kolektivë;

- sigurimi i kushteve të barabarta të punës për prodhuesit që vendosin PEE në treg, me përdorimin e të cilave krijohet MPEE për të realizuar pjesën e tyre në zbatimin e përgjegjësisë së prodhuesit;

- sigurimi i të dhënave të sakta dhe të rishikuara për sasinë e PEE të lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut si dhe për menaxhimin e MPEE,

- informimi i publikut dhe ndërgjegjësimi i publikut për PEE-në dhe llojin e MPEE-së të krijuar nga përdorimi i PEE-së, për mënyrën në të cilën qytetarët mund të përfshihen në menaxhimin e MPEE-së, si dhe ndikimin e tij në mjedis dhe shëndetin e njeriut.

Miratimi i Ligjit për menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe zbatimimi i tij do të sigurojë mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut si rezultat i:

- ndalimit / kufizimit të përdorimit të substancave të rrezikshme që eliminon mundësinë e ndotjes së ujit dhe tokës dhe substancave ndotëse që do të përfshihen në zinxhirin ushqimor në rast se pajisjet e mbetjeve akoma përfundojnë në natyrë ose depozitim tjetër ilegal;

- zbatimimi i rreptë i standardeve teknike dhe teknikave më të mira në dispozicion dhe praktikave në pikat e grumbullimit, instalimet e trajtimit, përpunimit dhe riciklimit.

III. VLERSIMI I PASOJEVE FINANCIARE NGA PROPOZIM LIGJI PËR BUXHETIN DHE MJETET E TJERA FINANCIARE PUBLIKE

Ligji nuk rregullon detyrime të veçanta që imponojnë fonde shtesë në buxhetin e qeverisë qendrore ose lokale. Ligji mundëson shfrytëzimin më efikas të mjeteve të cilat deri më tani mbledhen nga tarifat për menaxhimin e MPEE, që e paguajnë prodhuesit, me çrast forcohet detyrimi mjeteve e grumbulluara nga kjo tarifë të shpenzohet për projekte që kontribuojnë në mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhim më të mirë të MPEE përmes zbatimit të programit që do të miratohet në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar

управување со ОЕЕО преку спроведувањето на програмата што ќе се донесува согласно прописите за проширена одговорност на производителот.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗАТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Со законот се потврдува досегашниот систем за определување на надоместок за постапување со ОЕЕО како и истиот се унапредува во смисла на ограничување на можноста за неплаќање на надоместокот, како и воведување на нови мерки со кои се намалува можноста средствата да се трошат за цели кои не се директно поврзани со заштитата на животната средина и управувањето со отпадот.

Законот не воспоставува директни нови материјални обврски за правните лица производителите кои пуштаат ЕЕО на пазарот на Република Северна Македонија, но го потврдува досегашниот систем со кој производителите, кои имаат одговорност согласно овој закон да ги сносат трошоците за управување со ОЕЕО како што беше предвидена и во досегашниот Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема.

V. УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН СО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Овој предлог на Закон се усогласува со Директивата на Европскиот Парламент и на Советот од 04 јули 2012 година за отпад од електрична и електронска опрема и Директива 2011/65/EУ на Европскиот Парламент и на Советот од 8 јуни 2011 година за ограничувањето на употребата на одредени опасни супстанции во електричната и во електронската опрема.

VI. ПРЕГЛЕД НА ПРОПИСИ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ДОНЕСАТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со цел воспоставување на препорачаниот систем за управување со отпадна електрична и електронска опрема се пристапи кон донесување на цел пакет на закони од областа на управување со отпадот како што е Закон за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад, потребен за воспоставувањето на самостојни или колективни постапувачи за управување со ОЕЕО и нов Закон за управување со отпад во однос на

të prodhuesit.

IV. VLERSIMI I BURIMEVE FINANCIARE TË NEVOJSHME PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRA E SIGURIMIT TË TYRE, TË DHËNA PËR ATË SE ZBATIMI I LIGJIT A IMPONON DETYRIME FINANCIARE PËR SUBJEKTE TË ÇAKTUARA

Ligji konfirmon sistemin aktual për përcaktimin e tarifës për trajtimin e MPEE dhe është përmirësuar në drejtim të kufizimit të mundësisë së mospagimit të tarifës, si dhe futjen e masave të reja që zvogëlojnë mundësinë e shpenzimit të fondeve për qëllime që nuk janë të lidhura drejtpërdrejt me mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhimin e mbetjeve.

Ligji nuk përcakton detyrime të drejtpërdrejta të reja materiale për personat juridikë prodhues që lëshojnë PEE në tregun e Republikës së Maqedonisë Veriore, por konfirmon sistemin aktual me të cilin prodhuesit, të cilët janë përgjegjës sipas këtij ligji të mbajnë shpenzimet e menaxhimit të PEE si ishte parashikuar në Ligjin e mëparshëm për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbetjeve të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike.

V. PËRPUTHSHMËRIA E PROPOZIMIT TË LIGJIT ME TË DREJTËN E BASHKIMIT EVROPIAN

Ky propozim-ligj është në përputhje me Direktivën e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga 4 Korriku i vitit 2012 për mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe Direktivën 2011/65 / BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga 8 Qershori i vitit 2011 për kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike.

VI. PASQYRË E RREGULLAVE QË DUHET TË MIRATOHEN PËR ZBATIMIN E LIGJIT

Në mënyrë që të vendoset sistemi i rekomanduar për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, u miratua një pako e plotë e ligjeve në fushën e menaxhimit të mbeturinave, siç është Ligji për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesit për Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbetjeve, i kërkuar për krijimin e operatorëve të pavarur ose kolektivë të menaxhimit të PEE dhe një Ligj të ri mbi Menaxhimin e Mbetjeve në lidhje me përkufizimin e termave dhe përkufizimeve të përdorura në këtë Ligj.

детерминирање на поимите и дефиниции кои се користат во овој закон.

Понатаму, согласно одредбите на овој закон, потребно е да се донесат следните подзаконски акти и тоа:

- 1) Правилник за неисцрпната листа на производи кои припаѓаат во рамките на категориите на електрична и електронска опрема ;
- 2) Правилник за максимално дозволените масени концентрации на опасните супстанции во ЕЕО, хомогени материјали, дозволеното количество и видови на опасни супстанции, како и роковите до кога е дозволено присуството на опасните супстанции, областите на примена кои се изземени од забраната во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема ;
- 3) Правилник за формата, содржината и начинот на означување на опремата ;
- 4) Правилник за формата и содржината на евиденцијата за количеството на преземената, собраната како и предадената отпадна опрема од домаќинствата ;
- 5) Правилник за минималните технички услови на местата за складирање на отпадната опрема ;
- 6) Правилник за минималните барања за одвоен третман на отпадната опрема, материјалите и деловите на отпадната опрема ;
- 7) Правилник за формата и содржината на евиденцијата во килограми по категории на одделно собраната отпадната опрема кои влегуваат и излегуваат од инсталацијата за третман /преработка, количество за извезните количини, како и за вкупото количество остататоците во килограми, предадени за отстранување. како и формата и содржината на обрасците на извештаите за управување со отпадната опрема и извештаи за извезената отпадна опрема ;
- 8) Правилник за начинот на пресметување на целите за собирање како и, начинот на пресметување на целите за преработка ;
- 9) Правилник за формата и содржината на образците за евиденција, образецот за квартални извешта и годишниот извештај за управување со отпадната опрема ;
- 10) Правилник за формата и содржината на образецот за кварталната пресметка на надоместокот и образецот за повраток на надоместокот како и начинот и потребната

Për më tepër, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, është e nevojshme të miratohen aktet nënligjore në vijim:

- 1) Rregullorja për listën shteruese të produkteve që u përkasin kategorive të pajisjeve elektrike dhe elektronike;
- 2) Rregullore për përqendrimet maksimale të lejueshme të masave të substancave të rrezikshme në PEE, materiale homogjene, sasinë e lejuar dhe llojet e substancave të rrezikshme, si dhe afatet për praninë e substancave të rrezikshme, zonat e aplikimit që përjashtohen nga ndalimi i produkteve përkatëse mjekësore dhe instrumentet e përcjelljes dhe kontrollit, kabllo, pjesët rezervë për riparim, ripërdorim, rikuperim të funksionit ose për të rritur kapacitetin e pajisjeve;
- 3) Rregullorja për formën, përmbajtjen dhe mënyrën e shënimit të pajisjeve;
- 4) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e regjistrave të sasisë së marrë, mbledhur, si dhe pajisjet e mbledhura dhe të dorëzuara nga amvisëritë;
- 5) Rregullorja për kushtet minimale teknike në vendet për ruajtjen e mbeturinave të pajisjeve;
- 6) Rregullorja për kërkesat minimale për trajtimin e veçantë të mbeturinave të pajisjeve, materialeve dhe pjesëve të mbeturinave të pajisjeve;
- 7) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e regjistrave në kilogram sipas kategorive të pajisjeve të grumbulluara veçmas të mbeturinave që hyjnë dhe dalin nga instalimi për trajtim / përpunim, sasia për sasi të eksportit, si dhe për sasinë totale të mbetjeve në kilogram, dorëzuar për asgjësim. si dhe formën dhe përmbajtjen e formave të raporteve për menaxhimin e mbeturinave dhe raporteve për pajisjet e eksportuara të mbeturinave;
- 8) Rregullorja për mënyrën e rillogaritjes së objektivave të mbledhjes si dhe mënyrën e llogaritjes së objektivave të përpunimit;
- 9) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularëve të regjistrimit, formularin e raportit tremujor dhe raportin vjetor për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve;
- 10) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit për llogaritjen tremujore të tarifës dhe formularin për kthimin e tarifës, si dhe mënyrën dhe dokumentacionin e nevojshëm për kthimin e tarifës së paguar;

- документација за враќање на уплатениот надоместокот ;
- 11) Правилник за начинот за водење, одржување и чување на евиденцијата за пресметаниот и уплатен надоместок , како и формата и содржината на образецот за квартална пресметка за уплатениот надоместок;
 - 12) Правилник за услови за прекуграничен пренос на користена опрема, потребната документација, како и за начинот и доказите за функционалноста на користената опрема и содржината на евиденцијата ;
 - 13) Правилник за формата и содржината на евиденцијата на изречените опомена и
 - 14) Правилник за формата и содржината на прекршочниот платен налог .

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ЕЛЕКТРИЧНА И ЕЛЕКТРОНСКА ОПРЕМА И
ОТПАДНА ЕЛЕКТРИЧНА И ЕЛЕКТРОНСКА
ОПРЕМА (*)
I ОПШТИ ОДРЕДБИ**

Член 1

Предмет на уредување

Со овој закон се уредуваат барањата за заштита на животната средина и здравјето на луѓето преку спречување или намалување на негативните влијанија од создавањето и постапувањето со отпадната електрична и електронска опрема кои треба да се исполнат при производството на електрична и електронска опрема, собирање, повторна употреба, преработка и отстранување, како и други прашања за постапување со отпадна електрична и електронска опрема од страна на економските оператори како и другите субјекти кои учествуваат во постапките на производство и постапувањето со отпадната електрична и електронска опрема.

- 11) Rregullorja për mënyrën e mbajtjes, mirëmbajtjes dhe mbajtjes së evidencave të tarifës së llogaritur dhe të paguar, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit tremujor të llogaritjes për tarifën e paguar;
- 12) Rregullorja për kushtet për transferimin ndërkufitar të pajisjeve të përdorura, dokumentacionin e nevojshëm, si dhe për mënyrën dhe provat për funksionalitetin e pajisjeve të përdorura dhe përmbajtjen e regjistrave;
- 13) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e regjistrave të vërejtjeve të lëshuara dhe
- 14) Rregullore për formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje.

**PROPOZIM LIGJI PËR MENAXHIMIN E PAJISJEVE
ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE DHE MBETJEVE
TË PAJISJEVE ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE
(*)**

I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

Lënda e rregullimit

Ky ligj rregullon kërkesat për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetin e njeriut duke parandaluar ose zvogëluar ndikimet negative nga krijimi dhe trajtimi i mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike që duhet të përmbushen gjatë prodhimit të pajisjeve elektrike dhe elektronike, mbledhjes, ripërdorimit, përpunimit dhe asgjësimit, si dhe çështje të tjera për trajtimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike nga operatorët ekonomikë si dhe subjekte të tjerë pjesëmarrës në procedurat e prodhimit dhe trajtimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike.

(*) Со овој закон се врши усогласување со Директивата на Европскиот Парламент и на Советот од 04 јули 2012 година за отпад од електрична и електронска опрема (CELEX бр. 32012L0019), и Директива 2011/65/EУ на Европскиот Парламент и на Советот од 8 јуни 2011 година за ограничувањето на употребата на одредени опасни супстанции во електричната и во електронската опрема, (CELEX бр.32011L0065).

(*) Me kete ligj behet harmonizimi me Direktivën e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 4 korrik 2012 mbi mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike (CELEX nr. 32012L0019), dhe Direktivën 2011/65 / BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit i 8 qershorit 2011 për kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike (nr. CELEX. 32011L0065).

Член 2

Супсидијарна примена на други закони

(1) На прашањата кои се однесуваат на правилата и начинот на управување со отпадната електрична и електронска опрема кои не се регулирани со овој закон, соодветно се применуваат одредбите на Законот за управување со отпад.

(2) За регулирање на прашањата во врска со пристап до информации кои се однесуваат на животната средина, учеството на јавноста во донесување на одлуките и оцената на влијанието од определени стратегии, планови и програми врз животната средина, соодветно се применуваат одредбите на Законот за животната средина, доколку со овој закон не е поинаку уредено.

(3) За регулирање на прашањата во врска со електрична и електронска опрема и отпадната електрична и електронска опрема и организирање на производителите во самостојни постапувачи или колективни постапувачи за спроведување на проширената одговорност на производителот за управување со отпадна електрична и електронска опрема, соодветно ќе се применуваат одредбите од Законот за проширена одговорност на производител во управување со посебните текови на отпад.

(4) На постапките утврдени со овој закон ќе се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(5) Одредбите на овој закон не ја исклучуваат примената на прописите кои се однесуваат на безбедноста, здравствената и хигиено-санитарната заштита, прописи за безбедност, за хемикалии, дизајн на производи, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(6) Сите мерки, стандарди и цели утврдени со овој закон ќе се применуваат како минимални барања кои треба да се исполнат при управувањето со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема.

(7) Доколку со друг закон се предвидуваат еколошки мерки и стандарди во управувањето со електричната и електронската опрема и отпадната електрична и електронска опрема, тогаш ќе се применуваат построги мерки и стандарди со цел заштита на животната средина и постигнување на целите на животната средина.

Член 3

Цели на Законот

(1) Основи цели на овој закон се:

- намалување на негативното влијание од електричната и електронската опрема и отпадната електрична и електронска опрема врз животната

Нени 2

Zbatimi plotësues i ligjeve të tjera

(1) Dispozitat e Ligjit për Menaxhimin e Mbeturinave do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme për çështjet që lidhen me rregullat dhe mënyrën e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike që nuk janë të rregulluara me këtë Ligj.

(2) Me qëllim të rregullimit të çështjeve që kanë të bëjnë me qasjen në informacion në lidhje me mjedisin, pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje dhe vlerësimin e ndikimit të strategjive, planeve dhe programeve të caktuara në mjedis, dispozitat e Ligjit për mjedisin do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë ligj.

(3) Për rregullimin e çështjeve në lidhje me pajisjet elektrike dhe elektronike dhe mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe organizimin e prodhuesve në operatorë të pavarur ose operatorë kolektivë për zbatimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, duhet të jenë të përshtatshme dispozitat e Ligjit për Përgjegjësinë e Zgjatur të Prodhuesit në Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbetjeve.

(4) Dispozitat e Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative do të zbatohen për procedurat e përcaktuara me këtë Ligj, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë Ligj.

(5) Dispozitat e këtij ligji nuk përjashtojnë zbatimin e rregullave që kanë të bëjnë me sigurinë, shëndetin dhe mbrojtjen higjeno-sanitare, rregulloret e sigurisë, për kimikatet, modelin e produkteve, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë ligj.

(6) Të gjitha masat, standardet dhe objektivat e përcaktuara me këtë ligj do të zbatohen si kërkesa minimale që duhet të përmbushen gjatë menaxhimit të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike.

(7) Nëse një ligj tjetër parashikon masa dhe standarde mjedisore në menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, atëherë do të zbatohen masa dhe standarde më të rrepta për të mbrojtur mjedisin dhe për të arritur objektivat mjedisorë.

Нени 3

Objektivat e Ligjit

(1) Objektivat themelore të këtij ligji janë:

- zvogëlimi i ndikimit negativ të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike në mjedis dhe shëndetin e njeriut, dhe

средина и врз здравјето на луѓето и

- унапредување на стандардите за заштита на животната средина од страна на економските оператори во текот на животниот циклус на производите, а особено при третман, повторната употреба, преработката и отстранувањето на отпадната електрична и електронска опрема.

(2) Покрај основните цели од ставот (1) од овој член, во согласност со начелата од член 4 на овој закон, треба да се постигнат и следните цели:

- спречување на создавање на отпадна електрична и електронска опрема;

- намалување на количеството на отпадна електрична и електронска опрема;

- намалување и ограничување на употребата на опасни супстанции во електрична и електронска опрема;

- обезбедување на сеопфатен систем за управување со отпадна електрична и електронска опрема (повратен прием, собирање, повторна употреба, третман, рециклирање и други видови на преработка на отпадната електрична и електронска опрема);

- постигнување на високо ниво на повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадната електрична и електронска опрема, како и намалување на отстранувањето на отпадната електрична и електронска опрема;

- обезбедување на поволни услови за воспоставување и развој на пазарот за повторна употреба, рециклирање и други начини на преработка на отпадната електрична и електронска опрема;

- обезбедување на еднаква положба на пазарот на сите субјекти и избегнување и отстранување на трговските бариери кои можат да го нарушат пазарот со електрична и електронска опрема;

- намалување на потрошувачката на енергија и на употребата на примарни сировини при производството на електрична и електронска опрема и при третманот на отпадната електрична и електронска опрема;

- поттикнување на користење на најдобри достапни техники за третман, преработка и рециклирање и

- обезбедување на услови за поттикнување на развојот на еко дизајн на производите, земајќи го предвид целиот животен циклус на производот.

- пërmirësimi i standardeve për mbrojtjen e mjedisit nga operatorët ekonomikë gjatë ciklit jetësor të produkteve, veçanërisht në trajtimin, ripërdorimin, përpunimin dhe asgjësimin e mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike.

(2) Përveç qëllimeve themelore nga paragrafi (1) i këtij neni, në përputhje me parimet nga neni 4 i këtij ligji, duhet të arrihen qëllimet e mëposhtme:

- parandalimin e krijimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- zvogëlimi i sasisë së mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- zvogëlimi dhe kufizimi i përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike;

- sigurimi i një sistemi gjithëpërfshirës për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike (marrja, grumbullimi, ripërdorimi, trajtimi, riciklimi dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike);

- arritjen e një niveli të lartë të ripërdorimit, riciklimit dhe llojeve të tjera të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, si dhe zvogëlimin e asgjësimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- sigurimin e kushteve të favorshme për krijimin dhe zhvillimin e tregut për ripërdorimin, riciklimin dhe mënyra të tjera të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- sigurimi i pozicionit të barabartë në treg të të gjitha njësive ekonomike dhe shmangia dhe heqja e pengesave tregtare që mund të prishin tregun me pajisje elektrike dhe elektronike;

- zvogëlimi i konsumit të energjisë dhe përdorimi i lëndëve të para primare në prodhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe në trajtimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike; duke inkurajuar përdorimin e teknikave më të mira në dispozicion të trajtimit, përpunimit dhe riciklimit; dhe

- sigurimi i kushteve për inkurajimin e zhvillimit të ekodizajnit të produkteve, duke marrë parasysh të gjithë ciklin jetësor të produktit.

Член 4 Начела

(1) Во согласност со целите за долгорочна заштита на животната средина и постигнување на циркуларна економија, управувањето со електричната и електронската опремата се заснова на:

1) „начелото на одговорност на производителот“ според кое, производителот кој при вршење на својата дејност создава и придонесува кон создавање на отпадна електрична и електронска опрема е одговорен за преземање на мерки за управување со отпадна електрична и електронска опрема со цел да се елиминира и/или намали до крајна можна мера негативното влијание врз животната средина кое настанува како резултат на отпадната електрична и електронска опрема создадена од неговата дејност, вклучувајќи и создавање на услови за остварување на висок степен на одделно собирање, повторна употреба, рециклирање и друг начин на преработка на отпадната електрична и електронска опрема, и

2) „начелото на процена на животниот циклус на производот“ според кое, производителот на електрична и електронска опрема е должен да изврши процена на животниот циклус на електричната и електронската опрема на начин со кој ќе се подобрат еколошките перформанси на опремата, ќе се исклучи или намали присуството на опасни супстанции во електричната и електронската опрема согласно со научно-техничките достигнувања, ќе се дизајнира на начин што ќе придонесе кон намалување на отпадна електрична и електронска опрема со цел да се спречат негативните влијанија врз животната средина.

(2) Во управувањето со електричната и електронската опрема, покрај начелата од ставот (1) од овој член, соодветно се применуваат и начелата утврдени во Законот за животната средина, Законот за управување со отпадот и Законот за проширена одговорност на производителот во управување со посебни текови на отпад (во натамошниот текст: прописите за проширена одговорност на производителот).

Член 5 Примена на Законот

(1) Одредбите на овој закон се применуваат на следниве категории на електрична и електронска опрема:

1. Категорија 1 - Опрема за температурна размена;
2. Категорија 2 - Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од

Нени 4 Parimet

(1) Në përputhje me qëllimet për mbrojtjen afatgjatë të mjedisit dhe arritjen e ekonomisë qarkore, menaxhimi i pajisjeve elektrike dhe elektronike bazohet në:

1) "parimi i përgjegjësisë së prodhuesit", sipas të cilit prodhuesi i cili gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij krijon dhe kontribuon në gjenerimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike është përgjegjës për marrjen e masave për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike që do të eliminohen dhe / ose reduktuar në ndikimin negativ përfundimtar të mundshëm në mjedis që ndodh si rezultat i mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike të krijuara nga aktiviteti i saj, duke përfshirë krijimin e kushteve për arritjen e një shkalle të lartë të mbledhjes, ripërdorimit, riciklimit dhe mënyrës tjetër të përpunimit elektrik dhe pajisjet elektronike të mbeturinave, dhe

2) do të përjashtohet "parimi i vlerësimit të ciklit jetësor të produktit", sipas të cilit prodhuesi i pajisjeve elektrike dhe elektronike është i detyruar të kryejë vlerësimin e ciklit jetësor të pajisjeve elektrike dhe elektronike në një mënyrë që do të përmirësojë performancën mjedisore të pajisjeve ose të zvogëlojë praninë e substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike në përputhje me arritjet shkencore dhe teknike, do të projektohet në një mënyrë që do të kontribuojë në zvogëlimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike në mënyrë që të parandalohen ndikimet negative në mjedis.

(2) Në menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike, përveç parimeve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, parimet e përcaktuara në Ligjin për Mjedisin, Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesit në Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbeturinave do të zbatohet në mënyrë të përshtatshme (këtu e tutje: rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit).

Neni 5 Zbatimi i Ligjit

(1) Dispozitat e këtij ligji zbatohen për kategoritë e mëposhtme të pajisjeve elektrike dhe elektronike:

1. Kategorija 1 - Pajisjet e shkëmbimit të temperaturës;
2. Kategorija 2 - Ekranet, monitorët dhe pajisjet që kanë ekrane më të mëdha se 100 cm²;

100 cm²;

3. Категорија 3 - Светилки;
4. Категорија 4 - Голема опрема (секоја опрема кај која што некоја надворешна димензија е поголема од 50 см, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на: апарати за домаќинство, информатичко комуникациска технологија и телекомуникациска опрема, опрема за потрошувачи, опрема за осветлување, опрема што репродуцира звук или слики, музичка опрема, електрични и електронски алати, играчки, опрема за спорт и рекреација, медицински уреди, инструменти за следење и контрола, автоматски диспензери, опрема за производство на електрични струи). Оваа категорија не ја опфаќа опремата вклучена во Категориите од 1, 2 и 3 од овој став;
5. Категорија 5 - Мала опрема (секоја опрема кај којашто ниту една надворешна димензија не е поголема од 50 см вклучувајќи, но не ограничувајќи се на: апарати за домаќинство, опрема за потрошувачи, опрема за осветлување, опрема што репродуцира звук или слики, музичка опрема, електрични и електронски алатки, играчки, опрема за спорт и рекреација, медицински уреди, инструменти за следење и контрола, автоматски диспензери, опрема за производство на електрични струи). Оваа категорија не опфаќа опрема вклучена во Категориите од 1, 2, 3 и 6 од овој став и
6. Категорија 6 - Мала информатичко-комуникациска технологија и телекомуникациска опрема (секоја опрема кај којашто ниту една надворешна димензија не треба да е поголема од 50 см).

(2) Одредбите на овој закон се применуваат и на отпадната електрична и електронска опрема од производите од ставот (1) од овој член.

(3) Одредбите на овој закон се применуваат и на сите употребувани производи пуштени на пазарот во Република Северна Македонија, класифицирани согласно ставот (1) од овој член.

(4) Одредбите на овој закон се применуваат и за одделни видови на производи распоредени во листата на производи од ставот (5) од овој член кои припаѓаат во рамките на категориите од став (1) од овој член (во натамошниот текст: видови на опрема).

(5) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во натамошниот текст: органот за животна средина) ја пропишува

3. Категорија 3 - Llambat;
4. Категорија 4 - Pajisjet e mëdha (çdo pajisje me një dimension të jashtëm që tejkalon 50 cm, duke përfshirë por pa u kufizuar në: pajisje shtëpiake, teknologji informacioni dhe komunikimi dhe pajisje telekomunikuese, pajisje konsumatore, pajisje ndriçimi, pajisje riprodhimi të tingullit ose piktura, pajisje muzikore, mjete elektrike dhe elektronike, lodra, pajisje sportive dhe rekreative, pajisje mjekësore, instrumente monitorimi dhe kontrolli, shpërndarës automatikë, pajisje për prodhimin e energjisë elektrike). Kjo kategori nuk përfshin pajisjet e përfshira në Kategoritë 1, 2 dhe 3 të këtij paragrafi;

5. Категорија 5 - Pajisjet e vogla (çdo pajisje në të cilën asnjë dimension i jashtëm nuk është më i madh se 50 cm përfshirë, por pa u kufizuar në: pajisjet shtëpiake, pajisjet e konsumit, pajisjet e ndriçimit, pajisjet e riprodhimit të zërit ose imazhit, pajisjet e muzikës, mjetet elektrike dhe elektronike, lodra, pajisje sportive dhe rekreative, pajisje mjekësore, instrumente monitorimi dhe kontrolli, shpërndarës automatikë, pajisje për prodhimin e energjisë elektrike). Kjo kategori nuk përfshin pajisjet e përfshira në Kategoritë 1, 2, 3 dhe 6 të këtij paragrafi dhe

6. Категорија 6 - Teknologji e vogël informacioni-komunikimi dhe pajisje telekomunikuese (çdo pajisje në të cilën asnjë dimension i jashtëm nuk duhet të jetë më i madh se 50 cm).

(2) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen gjithashtu për mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike nga produktet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen për të gjitha produktet e përdorura të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, të klasifikuara në përputhje me paragrafin (1) të këtij neni.

(4) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen gjithashtu për lloje të caktuara të produkteve të shpërndara në listën e produkteve nga paragrafi (5) i këtij neni që i përkasin kategorive të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni (në tekstin e mëtejshëm: llojet e pajisjeve).

(5) Ministri që drejton organin e administratës shtetërore përgjegjës për punët e mjedisit (në tekstin e mëtejshëm: organi i mjedisit) përshekruan listën e produkteve që i përkasin kategorive nga paragrafi (1) i

Листата на производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член. këtij neni.

Член 6

Исклучок од примена на Законот

Одредбите на овој закон не се применуваат на:

- 1.електрична и електронска опрема која е наменета за заштита на суштинските интереси на безбедноста на државата, вклучувајќи оружје, муниција и воен материјал, наменети за специјални воени цели;
- 2.опрема која е посебно дизајнирана и инсталирана како дел од друг вид опрема која е исклучена од или не спаѓа во категориите на опрема од членот 5 став (1) од овој закон, и која може да ја исполни својата функција само ако е дел од таа опрема;
- 3.светилка со горилник (вжештена жичка);
- 4.опрема дизајнирана за да биде испратена во вселената;
- 5.големи стационарни индустриски алатки;
- 6.големи фиксни инсталации, освен опрема која не е посебно дизајнирана и инсталирана како дел од тие инсталации;
- 7.патнички или товарни превозни средства со исклучок на електрични возила на две тркала кои не се хомологизирани;
- 8.не-патна подвижна механизација која е расположлива единствено за професионални цели;
- 9.опрема која е посебно и исклучиво дизајнирана само за примена во истражувања и развојни цели, која е расположлива единствено врз основа на деловна размена само меѓу деловни субјекти;
- 10.медицински уреди и ин-витро дијагностички медицински уреди за кои се очекува пред крајот на употребниот циклус да бидат заразни, како и активни медицински помагала за вградување.

Член 7

Дефиниции

(1) Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следното значење:

- 1) „Електрична и електронска опрема“ е опрема чијашто правилна работа зависи од електрична струја или електромагнетни полиња, како и опрема што е наменета за производство, пренос и мерење на тие струи и полиња, класифицирани во една од категориите од членот 5 став (1) од овој закон и е наменета за употреба под напон кој не надминува 1.000 волти за наизменична струја и 1500 волти за еднонасочна струја (во натамошниот текст: опрема);

Нени 6

Пëрјасhtим nga zbatimi i Ligjit

Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për:

1. pajisjet elektrike dhe elektronike të destinuara për mbrojtjen e interesave thelbësore të sigurisë së Shtetit, përfshirë armët, municionet dhe materialin ushtarak, të destinuara për qëllime të veçanta ushtarake;
2. Pajisjet që janë projektuar dhe instaluar posaçërisht si pjesë e një lloji tjetër të pajisjeve që përjashtohen nga ose nuk i përkasin kategorive të pajisjeve nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji dhe të cilat mund të përmbushin funksionin e saj vetëm nëse janë pjesë e asaj pajisje;
3. llambë me ndezës (tel i nxehtë);
4. pajisjet e krijuara për tu dërguar në hapësirë;
5. mjete të mëdha stacionare industriale;
6. instalime të mëdha fikse, përveç pajisjeve që nuk janë projektuar dhe instaluar posaçërisht si pjesë e atyre instalimeve;
7. automjete të pasagjerëve ose të mallrave, me përjashtim të automjeteve elektrike me dy rrota të cilat nuk janë të homologuara;
8. mekanizmi i lëvizshëm jo-rrugor që është në dispozicion vetëm për qëllime profesionale;
9. pajisje e cila është krijuar posaçërisht dhe ekskluzivisht për t'u përdorur në qëllime kërkimi dhe zhvillimi, e cila është në dispozicion vetëm në bazë të shkëmbimit të biznesit vetëm midis subjekteve të biznesit;
10. pajisjet mjekësore dhe pajisjet mjekësore diagnostike in-vitro që pritet të jenë ngjitëse para përfundimit të ciklit të përdorimit, si dhe pajisjet aktive mjekësore për implantim.

Нени 7

Пëркufizimet

(1) Disa terma të përdorur në këtë ligj kanë këtë kuptim:

- 1) "Pajisje elektrike dhe elektronike" janë pajisjet funksionimi i duhur i të cilave varet nga rryma elektrike ose fushat elektromagnetike, si dhe pajisjet e destinuara për prodhimin, transmetimin dhe matjen e atyre rrymave dhe fushave, të klasifikuara në një nga kategoritë nga neni 5 paragrafi (1)) të këtij ligji dhe është menduar për përdorim nën tension që nuk i kalon 1.000 volt për rrymën alternative dhe 1500 volt për rrymën e drejtpërdrejtë (në tekstin e mëtejme: pajisje);
- 2) "Mbetje e pajisjeve elektrike dhe elektronike"

- 2) „Отпадна електрична и електронска опрема“ е отпад од електрична и електронска опрема во согласност со прописите за управување со отпадот вклучувајќи ги сите составни делови, потсклопови и потрошни делови и материјали кои се дел од производот во моментот на исфрлање (во натамошниот текст: отпадна опрема);
- 3) „Отпадна опрема од домаќинства“ е отпадна опрема која се создава во домаќинствата, како и отпадна опрема која се создава од индустријата, комерцијалните, институционалните, занаетчиските, услужните и други дејности, а која поради видот и количеството е слична на отпадната опрема од домаќинствата. Отпад од опрема кој се користи и од домаќинствата и од корисници различни од домаќинствата во секој случај ќе се смета како отпадна опрема од домаќинствата;
- 4) „Заостаната отпадна опрема“ е оптоварување на животната средина настанато од отпадна опрема која настанала од опрема којшто е која е пуштена на пазар до 1 јануари 2013 година;
- 5) „Големи стационарни индустриски алатки“ е голем склоп на машини, опрема и/или делови кои заеднички функционираат за одредена намена, која е трајно монтирана на одредено место и која може да ја демонтираат само професионално обучени лица за работа со таква опрема, и која се користи и одржува од професионално обучени лица во индустриски производствен погон или во објект за истражување и развој;
- 6) „Голема фиксна инсталација“ е голема комбинација на повеќе видови на апарати, или други уреди кои се склопуваат, монтираат и демонтираат од страна на професионално обучени лица;
 - се наменети за постојана употреба како дел од зграда или конструкција на претходно определено и за тоа наменето место и
 - може да се заменат само со иста специјално дизајнирана опрема.
- 7) „Не-патна подвижна механизација“ е машинерија со вграден извор на енергија, чиешто функционирање бара движење или континуирано или полу-континуирано движење помеѓу низа фиксни работни локации, додека работат;
- 8) „Медицински уред“ е медицински уред или додаток како што е дефинирано со прописите од областа на здравството;
- 9) „Ин витро дијагностички медицински уред“

janë mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike të në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve, duke përfshirë të gjithë përbërësit, nën-montimet dhe materialet e konsumit dhe materialet që janë pjesë e produktit në kohën e asgjësimit (në tekstin e mëtejme: pajisjet e mbeturinave);

3) "Mbeturinat e pajisjeve shtëpiake" janë mbetjet e pajisjeve të gjeneruara në familje, si dhe mbetjet e pajisjeve të gjeneruara nga industria, komerciale, institucionale, artizanale, shërbime dhe aktivitete të tjera, të cilat për shkak të llojit dhe sasisë janë të ngjashme me mbetjet e pajisjeve nga mbetjet shtëpiake. Pajisjet e përdorura nga familjet dhe përdoruesit jo-shtëpiake në çdo rast do të konsiderohen si mbeturina shtëpiake;

4) "Mbetjet e Pajisjeve të mbetura" është një barrë mjedisore e shkaktuar nga mbetjet e pajisjeve të gjeneruara nga pajisjet që janë hedhur në treg deri më 1 janar 2013;

5) "Vegla të mëdha të palëvizshme industriale" është një grup i madh makinerish, pajisjesh dhe / ose pjesësh që punojnë së bashku për një qëllim specifik, i cili montohet përgjithmonë në një vend të caktuar dhe që mund të çmontohet vetëm nga persona të trajnuar profesionalisht që punojnë me pajisje të tilla, dhe përdoret dhe mirëmbahet nga persona të trajnuar profesionalisht në një fabrikë të prodhimit industrial ose në një objekt kërkimi dhe zhvillimi;

6) "Instalim i madh fiks" është një kombinim i madh i disa llojeve të pajisjeve, ose pajisjeve të tjera që janë mbledhur, mbledhur dhe çmontuar nga persona të trajnuar profesionalisht;

- janë të destinuara për përdorim të përhershëm si pjesë e një ndërtese ose ndërtimi i një vendi të paracaktuar dhe të destinuar, dhe
- mund të zëvendësohet vetëm me të njëjtën pajisje të projektuar posaçërisht.

7) "Makineri lëvizëse jo-rrugore" është një makinë me një burim energjie të integruar, funksionimi i së cilës kërkon lëvizje ose lëvizje të vazhdueshme ose gjysmë të vazhdueshme midis një serie vendndodhjesh fikse të punës, gjatë operimit;

8) "Pajisje mjekësore" do të thotë pajisje medicinale ose shtesë siç përcaktohet nga rregulloret në fushën e shëndetit;

9) "Pajisje mjekësore diagnostike in vitro" do të thotë pajisje diagnostikuese ose pajisje ndihmëse siç përcaktohet nga rregulloret në fushën e shëndetit;

значи ин витро дијагностички уред или додаток како што е дефинирано со прописите од областа на здравството;

10) „Активен имплантабилен медицински уред“ значи активен медицински имплантабилен медицински уред како што е дефинирано со прописите од областа на здравството;

11) „Правење достапен на пазарот“ е секое снабдување на производот за дистрибуција, потрошувачка или за употреба на пазарот во Република Северна Македонија при вршење на трговската дејност, во замена за плаќање или бесплатно;

12) „Пуштање на опрема на пазарот“ е активност на првото пуштање на производот на пазарот во Република Северна Македонија на професионала основа;

13) „Производител“ е секое правно лице или физичко лице кое без оглед на начинот на кој врши продажба, вклучувајќи ја и продажбата со помош на комуникација на далечина која е уредена со прописите за заштита на потрошувачите во однос на договорите склучени на далечина:

- е основано во Република Северна Македонија и произведува опрема под свое име или трговска марка или ја проектирал или произвел опремата па ја продава под свое име или трговската марка на територијата на Република Северна Македонија;
- има седиште во Република Северна Македонија и препродава на територијата на Република Северна Македонија, под свое име или трговска марка, опрема произведена од друг производител, со тоа што препродавачот не се смета за производител ако марката на изворниот производителот е наведена на опремата, како што е предвидено во алинеја еден од оваа точка;
- има седиште во Република Северна Македонија и поради вршење на својата дејност увезува опрема заради пуштање на пазарот во Република Северна Македонија или извезува опрема надвор од неа. Како производител ќе се смета и производител кој како краен корисник заради свои потреби увезол опрема без посредник, како и правно или физичко лице кое увезува употребувана опрема и ја пушта на пазарот во Република Северна Македонија;
- основано е во друга земја и продава опрема по пат на комуникација на далечина директно на домаќинства или други корисници различни од домаќинства во Република Северна Македонија.

За производител нема да се смета лице кое

10) "Пajisje mjekësore aktive e implantueshme" nënkupton një pajisje mjekësore aktive të implantueshme mjekësore siç përcaktohet nga rregulloret në fushën e shëndetit;

11) "Vënia në dispozicion në treg" është çdo furnizim i produktit për shpërndarje, konsum ose përdorim në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore gjatë tregtimit, në këmbim të pagesës ose falas;

12) "Vendosja e pajisjeve në treg" është veprimtari e vendosjes së parë të produktit në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore mbi baza profesionale;

13) "Prodhues" nënkupton çdo person juridik ose person fizik i cili, pavarësisht nga mënyra në të cilën shet, përfshirë shitjen me anë të komunikimit në distancë e cila rregullohet nga rregulloret për mbrojtjen e konsumatorëve në lidhje me kontratat e lidhura në distancë:

- është themeluar në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe prodhon pajisje nën emrin ose markën e vet tregtare ose i ka dizenuar ose prodhuar pajisjet dhe i shet me emrin ose markën e vet në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore;

- ka zyrën e saj të regjistruar në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe rishet në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore, nën emrin ose markën e vet tregtare, pajisjet e prodhuara nga një prodhues tjetër, me kusht që shitësi të mos konsiderohet prodhues nëse marka origjinale e prodhuesit është renditur në pajisje, siç është dhënë në alinenë një të këtij neni;

- ka selinë e saj në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe për shkak të kryerjes së aktivitetit të saj importon pajisje për vendosjen në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore ose eksporton pajisje jashtë saj. Një prodhues do të konsiderohet një prodhues i cili si përdorues i fundit për nevojat e tij ka importuar pajisje pa ndërmjetës, si dhe një person juridik ose fizik që importon pajisje të përdorura dhe i hedh ato në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore;

- është i vendosur në një vend tjetër dhe shet pajisje me anë të komunikimit në distancë drejtpërdrejt me familjet ose përdoruesit e tjerë përveç familjeve në Republikën e Maqedonisë Veriore.

Një prodhues nuk do të konsiderohet një person që siguron vetëm mbështetje financiare nën ose në përputhje me ndonjë marrëveshje financiare përveç

обезбедува само финансиска поддршка според или во согласност со каква било финансиска спогодба освен ако тој не делува и како производител во смисла на алинеите 1, 2, 3 и 4 на оваа точка.

- 14) „Мал производител“ е правно или физичко лице кое пушта на пазарот во Република Северна Македонија или како краен корисник увезува без посредник опрема од член 5 став (1) од овој закон, во количество не поголемо од она утврдено во член 31 од овој закон, во текот на една календарска година;
- 15) „Трговец“ е секое правно или физичко лице кое во синцирот на снабдување ја прави опремата достапна на пазарот. Трговец, може во исто време да биде и производител согласно точка 13 од овој член.
- 16) „Краен корисник“ е физичко или правно лице, потрошувач, кое заради сопствени потреби, а не за продажба, се стекнува со опрема од која по искористувањето настанува отпадна опрема и која ја исфрла, сака да ја исфрли или од него се бара да ја исфрли;
- 17) „Економски оператори“ поврзани со електричната и електронската опрема се правно или физичко лице кој при вршење на својата дејност при управување со опрема и отпадна опрема може да биде производител, трговец и/или поседувач;
- 18) „Оператор на инсталација за преработка на отпадна опрема“ е правно лице кое има соодветна дозвола за третман и/или преработка на отпадна опрема, согласно Законот за управување со отпад, каде што се вршат операции за третман и/или повторна употреба, рециклирање, и други видови преработка на отпадна опрема;
- 19) „Собирач на отпадна опрема“ е правно или физичко лице кое собира, времено чува и складира отпадна опрема од домаќинства согласно овој закон во понатамошниот текст: собирач);
- 20) „Собирано место е објект или дел од објект, со кое управува собирач, уредено за одделно собирање и времено чување и складирање како и други активности, пред нејзино предавање во инсталација за преработка на отпадна опрема. Собирното место може да биде и дел од инсталацијата за преработка;
- 21) „Извлекување“ во смисла на овој закон е секоја постапка на рачно, механичко, хемиско или металуршко ракување со отпадната опрема со која што се извлекуваат опасните супстанции, смеси и составни делови кои се во препознатлив тек, или се препознатлив дел од одреден тек при постапката на третман.

неше аи gjithashtu vepron si prodhues në kuptimin e linjave 1, 2, 3 dhe 4 të këtij artikulli.

- 14) "Prodhues i vogël" është personi juridik ose fizik që vendos në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore ose si përdorues i fundit importon mallra pa ndërmjetësim referuar në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji, në një sasi jo më të madhe se sa specifikohet në nenin 31 të këtij ligji; gjatë një viti kalendarik;
- 15) "Tregtar" është çdo person juridik ose fizik që vë pajisjet në dispozicion në treg në zinxhirin e furnizimit. Një tregtar në të njëjtën kohë mund të jetë prodhues në përputhje me pikën 13 të këtij neni.
- 16) "Përdorues i fundit" është një person fizik ose juridik, konsumator, i cili për nevojat e tij, dhe jo për shitje, merr pajisje nga të cilat gjenerohen mbeturina pajisjesh pas përdorimit dhe të cilat ai i hedh, dëshiron t'i hedhë ose kërkohet të e hedh jashtë;
- 17) "Operatorë ekonomikë" në lidhje me pajisjet elektrike dhe elektronike janë personat juridikë ose fizikë të cilët gjatë kryerjes së veprimtarisë së tyre në menaxhimin e pajisjeve dhe mbetjeve të pajisjeve, mund të jenë prodhues, tregtar dhe / ose pronar;
- 18) "Operatori i instalimit të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve" është një person juridik që ka një leje të përshtatshme për trajtimin dhe / ose përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, ku kryhen operacione për trajtim dhe / ose ripërdorim, riciklim, dhe llojet e tjera të përpunimit të mbetjeve të pajisjeve;
- 19) "Grumbullues i mbeturinave" është personi juridik ose fizik që mbledh, ruan përkohësisht dhe ruan mbeturinat e pajisjeve shtëpiake në përputhje me këtë ligj në tekstin e mëtejshëm: mbledhësi);
- 20) "Vendi i mbledhur është një objekt ose pjesë e një objekti, të menaxhuar nga një koleksionist, i rregulluar për grumbullim të veçantë dhe ruajtje dhe ruajtje të përkohshme, si dhe aktivitete të tjera, para transferimit të tij në një instalim për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave. Vendi i montimit mund të jetë gjithashtu pjesë e instalimit të përpunimit;
- 21) "Nxjerrja" në kuptim të këtij ligji është çdo procedurë e trajtimit manual, mekanik, kimik ose metalurgjik të mbetjeve të pajisjeve që nxjerr substanca të rrezikshme, përzierje dhe përbërës që janë në një rrjedhë të njohur, ose janë një pjesë e njohur e një rrjedhe të caktuar në shkallën e trajtimit. Një substancë, përzierje ose përbërës bëhet një rrjedhë e njohur nëse mund të identifikohet duke monitoruar për të konfirmuar

Супстанција, смеса или составен дел станува препознатлив тек ако може да се идентификува со следење за да се потврди еколошки безбеден третман;

22) „Финансиски договор“ е секој договор за кредит, закуп (лизинг), изнајмување или продажба на одложено плаќање или договор кој што се однесува на која било опрема, без разлика дали условите од тој договор или спогодба, или кој било дополнителен договор или аранжман предвидува дека преносот на сопственоста на таа опрема ќе се случи или би можело да се случи;

23) „Хомоген материјал“ е материјал кој во сите свои делови има еднаков состав или материјал кој е составен од комбинација на материјали кои не можат да се одвојат еден од друг со механички постапки како што се развитување, режење, дробење, мелење или со абразивни постапки;

24) „Идентификационен и транспортен формулар“ е придружен документ кој се пополнува и предава, при секој транспорт и предавање на отпадот во земјата, согласно прописите за управување со отпад;

25) „Поседувач“, е правно или физичко лице кое со вршењето на својата регистрирана дејност постојано или привремено создава и/или поседува отпадна опрема (како на пример сервиси за поправка на електрична и електронска опрема). Како поседувач, во смисла на овој закон не се сметаат граѓаните или домаќинствата.

26) „Доброволен договор“ е формален договор кој има извршни клаузули склучен меѓу организациите кои застапуваат одредени интереси на економски оператори и групи на економски оператори опфатени со овој закон од една страна, и органот за животна средина или Владата на Република Северна Македонија од друга страна, со цел да се постигнат повисоки цели од целите пропишани во овој закон, кој е отворен за пристапување за сите правни и физички лица кои сакаат да ги исполнат условите утврдени во договорот.

(2) За потребите на овој закон, соодветно ќе се применуваат дефинициите од Законот за управување со отпадот за изразите употребени во овој закон, а кои се однесуваат на отпад, опасен отпад, управување со отпад, собирен центар, собирање, одделно собирање, складирање, превенција, повторна употреба, третман, преработка, подготовка за повторна употреба, рециклирање, отстранување, увоз, стручен орган и орган за животна средина.

(3) За потребите на овој закон, соодветно ќе се

трајтимин е сигурт мједисор;

22) "Marrëveshje financimi" nënkupton çdo marrëveshje për kredi, qira, qira ose shitje të pagesës së shtyrë ose marrëveshjes në lidhje me ndonjë pajisje, qofshin kushtet e asaj marrëveshjeje, ose ndonjë marrëveshje shtesë që parashikon transferimin e pronësisë së asaj pajisjet do të ndodhin ose mund të ndodhin;

23) "Material homogjen" është një material i cili në të gjitha pjesët e tij ka të njëjtën përbërje ose material i cili përbëhet nga një kombinim i materialeve të cilat nuk mund të ndahen nga njëra-tjetra me procedura mekanike si petëzimi, prerja, thërrmimi, bluarja ose gërryesi procedurat;

24) "Formulari i identifikimit dhe transportit" është një dokument shoqërues që plotësohet dhe dorëzohet, gjatë çdo transporti dhe transferimi të mbetjeve në vend, në përputhje me rregulloret për administrimin e mbetjeve;

25) "Pronar", është personi juridik ose fizik i cili duke kryer veprimtarinë e tij të regjistruar krijon në mënyrë të përhershme ose të përkohshme dhe / ose zotëron pajisje mbeturinash (siç janë shërbimet për riparimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike). Si mbajtës, në kuptim të këtij ligji qytetarët ose familjet nuk konsiderohen.

26) "Marrëveshje vullnetare" është një marrëveshje zyrtare që ka klauzola ekzekutive të lidhura midis organizatave që përfaqësojnë interesa të caktuar të operatorëve ekonomikë dhe grupeve të operatorëve ekonomikë të mbuluar nga ky ligj nga njëra anë, dhe autoritetit mjedisor ose qeverisë nga ana tjetër, për të arritur qëllime më të larta se sa qëllimet e parashikuara në këtë ligj, i cili është i hapur për qasje për të gjithë personat juridikë dhe individë që dëshirojnë të plotësojnë kushtet e përcaktuara në kontratë.

(2) Për nevojat e këtij ligji, përkufizimet e Ligjit për menaxhimin e mbeturinave do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme për termat e përdorur në këtë ligj, të cilat i referohen mbeturinave, mbetjeve të rrezikshme, menaxhimit të mbeturinave, qendrës së grumbullimit, mbledhjes, grumbullimit të veçantë, depozitimit, parandalimi, ripërdorimi, trajtimi, përpunimi, përgatitja e ripërdorimit, riciklimi, asgjësimi, importi, organi profesional dhe organi mjedisor.

(3) Për nevojat e këtij ligji, përkufizimet e Ligjit për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesit për Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbetjeve, të cilat i referohen shprehjeve për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, operatorit kolektiv dhe operatorit të

применуваат и дефинициите од Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад, а кои се однесуваат на изразите за проширена одговорност на производителот, колективен постапувач и самостоен постапувач.

II. ПЛАНИРАЊЕ, ПРОЕКТИРАЊЕ И ИСПОЛНУВАЊЕ НА БАРАЊА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ПУШТАЊЕ НА ОПРЕМА НА ПАЗАРОТ

Член 8

Дизајнирање на опремата

(1) Производителот на опрема и производителот на материјали и составни делови на опремата се должни при проектирањето, дизајнирањето и производството на опремата да преземат мерки и активности со кои обезбедуваат:

1) намалување на употребата на опасни супстанции на најмала можна мера и

2) олеснето расклопување и демонтирање, повторна употреба, рециклирање и друг начин на преработка на отпадната опрема, нејзините составни делови и вградени материјали.

(2) При проектирањето, дизајнирањето и производството на опремата, производителите мора да ги земат предвид и барањата за екодизајн на производите кои користат енергија и кои овозможуваат повторна употреба и преработка.

(3) Производителот не смее со посебен дизајн на опремата, нејзините составни делови и материјали или со производните постапки да ја оневозможат повторната употреба на опремата, освен доколку тој дизајн или тие производни постапки не нудат значајна предност за заштитата на животната средина и/или безбедност при користење на опремата.

Член 9

Забрани и ограничувања за користење на опасни супстанции во опремата

(1) Се забранува пуштање на пазар во Република Северна Македонија опрема од категориите од членот 5 став (1) на овој закон, вклучително кабли и резервни делови за нивна поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот, кои содржат олово (Pb), жива (Hg), кадмиум (Cd), шествалентен хром (Cr+6), полибромирани бифенили (PBB) и полибромирани дифенил етри (PBDE) повеќе од максимално дозволените масени концентрации во хомогените материјали согласно став (2) од овој член .

(2) Максимално дозволените масени концентрации

pavarur, do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme.

II. PLANIFIKIMI, PROJEKTIMI DHE PËRMBUSHJA E KËRKESAVE PËR MBROJTJEN E MJEDISIT DHE SHPËRNDARJEN E PAJISJEVE NË TREG

Neni 8

Dizajnimi i pajisjeve

(1) Prodhuessi i pajisjeve dhe prodhuessi i materialeve dhe përbërësve të pajisjeve janë të detyruar që gjatë projektimit, dizajnit dhe prodhimit të pajisjeve të marrin masa dhe aktivitete që sigurojnë:

1) të zvogëlojë përdorimin e substancave të rrezikshme në masën minimale të mundshme dhe

2) lehtësoj çmontimin, ripërdorimin, riciklimin dhe mënyrë tjetër të përpunimit të pajisjeve të mbeturinave, përbërësve të tyre dhe materialeve të instaluara.

(2) Kur dizajnojnë, projektojnë dhe prodhojnë pajisje, prodhuessit duhet gjithashtu të marrin parasysh kërkesat për eko-dizajn të produkteve me efikasitet energjetik që mundësojnë ripërdorimin dhe përpunimin.

(3) Prodhuessi nuk duhet, me një dizajn të veçantë të pajisjeve, përbërësve dhe materialeve të saj ose me procedurat e prodhimit, të parandalojë ri-përdorimin e pajisjeve, përveç nëse ai model ose ato procedura të prodhimit nuk ofrojnë një avantazh të rëndësishëm për mbrojtjen e mjedisit dhe / ose sigurinë kur përdorni pajisjet.

Neni 9

Ndalimet dhe kufizimet në përdorimin e substancave të rrezikshme në pajisje

(1) Është e ndaluar të vendoset në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore pajisje nga kategoritë nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, duke përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë për riparimin, ripërdorimin, rinovimin e funksionit të tyre ose për rritjen e kapaciteti, i cili përmban (Pb), zhivë (Hg), kadmium (Cd), krom gjashtëvalent (Cr + 6), bifenile polibromuara (PBB) dhe eter difenil polibrominuar (PBDE) më shumë se përqendrimet e masës maksimale të lejueshme në materiale homogjene në përrputhje me paragrafin (2) të këtij neni.

(2) Përqendrimet maksimale të lejuara të masës së

на опасни супстанции од ставот (1) од овој закон, кои може да се толерираат во масата на хомогени материјали, како и дозволеното количество и видовите на опасни супстанции изземени од забраната од став (1) од овој член, во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(3) За исполнување на барањата од ставовите (1) и (2) од овој член производителот спроведува внатрешна контрола на производството, ја подготвува потребната техничка документација, со податоците за опасни супстанции како и спроведува постапка за сообразност.

(4) Исполнување на барањата од ставот (3) од овој член, правилата и условите за пуштање на пазарот и спроведување на постапката за проценка и одобрување сообразност, телото за проценка, употреба на ознаката за сообразност, техничката документација како доказ за сообразноста, се регулирани со Законот за безбедност на производи.

Член 10

Барања за означување на опремата

(1) Со цел да се минимизира отстранувањето на отпадната опрема како несортиран комунален отпад и да се овозможи нејзино одделно собирање, производителот е должен на опремата која ја пушта на пазар, на видно место да обезбеди јасно видлива, читлива и прикажана на неизбришлив начин ознака за обврска за одделно собирање на отпадна опрема.

(2) Доколку ознаката од ставот (1) од овој член не може да биде втисната на самата опрема, заради големината или нејзината специфична употреба, истата се става на пакувањето, во упатството за употреба или во гарантниот лист на опремата.

(3) Називот на производителот односно неговата трговска марка мора да бидат јасно видливи на натписот прицврстен на опремата како и податокот кога опремата е пуштена на пазар.

(4) Формата и содржината на ознаката, како и начинот на означување на опремата од ставот (1) од овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

substancave të rrezikshme të përmendura në paragrafin (1) të këtij ligji, të cilat mund të tolerohen në masën e materialeve homogjene, si dhe sasinë e lejuar dhe llojet e substancave të rrezikshme të përjashtuara nga ndalimi i referuar në paragrafin (1) të këtij neni, në lidhje me produktet mjekësore dhe instrumentet për monitorimin dhe kontrollin, kabllot, pjesët rezervë për riparim, ripërdorim, ripërtëritjen e funksionit ose për të rritur kapacitetin e pajisjeve, përcaktohet nga Ministri që drejton organin të mjedisit.

(3) Për të përmbushur kërkesat e përmendura në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, prodhuesi duhet të kryejë kontrollin e brendshëm të prodhimit, të përgatisë dokumentacionin e nevojshëm teknik, me të dhëna për substancat e rrezikshme dhe të zhvillojë një procedurë të pajtueshmërisë.

(4) Përmbushja e kërkesave të përmendura në paragrafin (3) të këtij neni, rregullat dhe kushtet për vendosjen në treg dhe zbatimin e procedurës për vlerësimin dhe miratimin e konformitetit, organi vlerësues, përdorimi i markës së konformitetit, dokumentacioni teknik si provë e konformitetit, rregullohen nga Ligji për Sigurinë e Produkteve.

Neni 10

Kërkesat e shënimit të pajisjeve

(1) Në mënyrë që të minimizohet asgjësimi i mbeturinave të pajisjeve si mbeturina të pa renditura komunale dhe për të mundësuar mbledhjen e tyre të veçantë, prodhuesi është i detyruar të sigurojë një shenjë të qartë të dukshme, të lexueshme dhe të pashlyeshme në pajisjet që vendos në treg për mbledhjen e veçantë të mbeturinave të pajisjeve.

(2) Nëse marka e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni nuk mund të vuloset në vetë pajisjet, për shkak të madhësisë ose përdorimit specifik të saj, ajo do të vendoset në paketim, në udhëzimet e përdorimit ose në lista e garancisë së pajisjeve.

(3) Emri i prodhuesit, dmth marka e tij tregtare duhet të jetë qartë i dukshëm në mbishkrimin e bashkangjitur në pajisje, si dhe të dhënat kur pajisja vendoset në treg.

(4) Forma dhe përmbajtja e shënimit, si dhe mënyra e shënimit të pajisjeve nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet nga Ministri që udhëheq me organin e mjedisit.

III. УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДНА ОПРЕМА

Член 11

Обврски на производителот за управување со отпадна опрема од домаќинствата

(1) Производителот е должен да обезбеди и организира систем за собирање на отпадната опрема од домаќинствата каде повратниот прием и собирањето на отпадната опрема од домаќинствата се врши на начин на кој на крајните корисници и трговецот кој ја презема отпадната опрема од домаќинствата ќе ја враќаат бесплатно со цел понатамошно постапување и постигнување на целите за собирање и целите за преработка на отпадната опрема, согласно овој закон.

(2) При определување на бројот и распоредот на местата за собирање на отпадната опрема од домаќинствата треба да се земе во предвид бројот на жителите во соодветната локација при што во системот за собирање треба да обезбедат најмалку едно собирно место на 30 000 илјади жители. За населените места со 2000 жители или помалку од 30 000 жители се организираат посебно привремено определени локации за преземање.

(3) При определување на бројот и локацијата на местата за одделно собирање се земаат во предвид бројот и местата за собирање на отпадна опрема кои се веќе воспоставени.

(4) Воведувањето на системот за собирање не треба да го попречува функционирањето на постоечките системи за собирање на комунален отпад и за одделно собирање на други текови на отпад.

(5) Обврските од ставовите (1) и (2) од овој член, производителот може да ги исполни како самостоен постапувач или преку колективен постапувач, согласно прописите за проширена одговорност на производителот.

Член 12

Забрана за напуштање на отпадна опрема

Забрането е отпадната опрема да се напушти или предава како дел од несортиран комунален отпад.

Член 13

Обврски на трговецот за повратен прием и собирање на отпадната опрема од домаќинствата

(1) Трговецот, при продажба на опрема на крајниот корисник, е должен да ја прими назад отпадната опрема од домаќинствата бесплатно доколку, сака да ја врати и доколку согласно својата функција и

III. MENAXHIMI I MBETURINAVE TË PAJISJEVE

Neni 11

Detyrimet e prodhuesit për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë dhe organizojë një sistem për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake, kur pritja e kthimit dhe mbledhja e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake kryhet në një mënyrë që përdoruesit përfundimtarë dhe tregtari që merr përsipër mbeturinat e pajisjeve shtëpiake ta kthejë atë falas në mënyrë që të veprojnë më tej dhe arrijen e objektivave për mbledhjen dhe përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, në përputhje me këtë ligj.

(2) Kur përcaktohet numri dhe vendosja e vendeve për grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve nga familjet, numri i banorëve në vendin e duhur duhet të merret parasysh dhe sistemi i grumbullimit duhet të sigurojë të paktën një vend grumbullimi për 30,000 mijë banorë. Për vendbanimet me 2000 banorë ose më pak se 30,000 banorë, organizohen lokacione të posaçme të përcaktuara përkohësisht.

(3) Kur përcaktohet numri dhe vendndodhja e vendeve për grumbullim të veçantë, numri dhe vendet për grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve duhet të merren parasysh.

(4) Futja e sistemit të grumbullimit nuk duhet të pengojë funksionimin e sistemeve ekzistuese për mbledhjen e mbeturinave komunale dhe për mbledhjen e veçantë të rrymave të tjera të mbeturinave.

(5) Detyrimet e përmendura në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni mund të përmbushen nga prodhuesi si një operator i pavarur ose përmes një operatori kolektiv, në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.

Neni 12

Ndalimi për braktisjen e mbeturinave të pajisjeve

Është e ndaluar braktisja e mbeturinave të pajisjeve ose t'i dorëzoni ato si pjesë e mbeturinave të pa renditura komunale.

Neni 13

Detyrimet e tregtarit për kthimin dhe mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve nga familjet

(1) Kur i shet pajisje përdoruesit përfundimtar, tregtari është i detyruar të marrë mbeturinave paisjesh nga familjet pa pagesë nëse dëshiron t'i kthejë ato dhe nëse sipas funksionit dhe klasifikimit të tij hyn në kategoritë nga neni 5 paragrafi (1) të këtij ligji. Dhe ka

класификација спаѓа во категориите од членот 5 став (1) од овој закон и ја има истата функција како продадената опрема, а бројот на парчиња од отпадната опрема е еднаков со бројот на парчиња од продадената опрема (систем еден на еден).

(2) Доколку трговецот врши домашна испорака на опрема, тој е должен на крајниот корисник да му понуди бесплатно преземање на отпадната опрема од домаќинствата од местото на кое се врши достава, најмалку за истиот број парчиња на опрема со иста класификација и функција, доколку истиот сака да ја предаде.

(3) Трговецот кој има малопродажна продавница со површина над 400 m² е должен да обезбеди простор (во самиот објект на продажниот простор или во негова непосредна близина) за бесплатно собирање на отпадна опрема од домаќинствата со големина чиј надворешен обем е до 25 см и без обврска за купување на слична опрема од крајниот корисник. Просторот мора да биде достапен до јавноста, и означен на начин кој ќе овозможи да бидат истакнати јасно видливи знаци за неговата местоположба на видно место.

(4) Трговецот во својот продажен простор, како и на неговата веб-страница, интернет, печатени маркетиншки материјали за продажба е должен да истакне информација за крајниот корисник за можноста за враќање на отпадната опрема од домаќинствата, како и за неговата обврска за преземање.

(5) Трговецот собраната отпадната опрема од домаќинствата е должен без надоместок да ја предаде, на собирач или на инсталација за преработка на отпадна опрема кои се дел од систем на колективен или самостоен постапувач со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад.

(6) Производителот е должен да обезбеди редовно преземање на отпадната опрема од домаќинствата од трговецот толку често за да не се акумулира отпадна опрема.

(7) Трговецот, не треба да поседува дозвола за местата за повратен прием или за собраната отпадната опрема од домаќинствата во своите деловни простории, во согласност со прописите за управување со отпад.

(8) Трговецот, самостојно или во договор со производителот може да преземе мерки за поттикнување на крајните корисници да ја враќаат отпадната опрема со цел зголемено учество во собирањето на отпадната опрема, олеснување на процесот за повторна употреба и преработка преку нудење попусти при купување нови производи, или други поттикнувачки мерки.

(9) Отпадната опрема која е преземена и собрана од трговецот се засметува во националните цели

тë njëjtin funksion me pajisjet e shitura, dhe numri i pjesëve të mbeturinave të pajisjeve është i barabartë me numrin e pjesëve të pajisjeve të shitura (sistemi një në një).

(2) Nëse tregtari kryen shpërndarjen shtëpiake të pajisjeve, ai është i detyruar t'i ofrojë përdoruesit përfundimtar mbledhjen falas të mbeturinave të pajisjeve nga familjet nga vendi i dorëzimit, të paktën për të njëjtin numër të pajisjeve me të njëjtën klasifikimi dhe funksioni, nëse e njëjta dëshiron ta kthejë atë.

(3) Tregtari i cili ka një dyqan me pakicë me sipërfaqe mbi 400 m² është i detyruar të sigurojë hapësirë (në ndërtesën e hapësirës së shitjes ose në afërsi të saj) për mbledhjen falas të mbeturinave të pajisjeve nga familjet me madhësi të jashtme deri në 25 cm dhe pa ndonjë detyrim për të blerë pajisje të ngjashme nga përdoruesi përfundimtar. Hapësira duhet të jetë e arritshme për publikun, dhe e shënuar në mënyrë të tillë që të mundësojë shenja të dukshme qartë të vendndodhjes së saj në një vend të dukshëm.

(4) Tregtari në zonën e tij të shitjes, si dhe në faqen e tij të internetit, në internet, materiale të shtypura të marketingut për shitje është i detyruar të tregojë informacione për përdoruesin përfundimtar në lidhje me mundësinë e kthimit të mbeturinave të pajisjeve nga familjet, si dhe detyrimin e tij për të marrë përsipër.

(5) Tregtari është i detyruar t'ia dorëzojë mbeturinat e pajisjeve të grumbulluara nga familjet, pa pagesë, një koleksionisti ose një instalimi për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, të cilat janë pjesë e një sistemi të operatorit kolektiv ose të pavarur me formulare identifikimi dhe transporti në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve.

(6) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë mbledhjen e rregullt të mbeturinave të pajisjeve nga familjet nga tregtari aq shpesh në mënyrë që mbeturinat e pajisjeve të mos grumbullohen.

(7) Tregtari nuk duhet të ketë leje për vendet për marrjen e kthimit të mbeturinave të pajisjeve mbledhura nga familjet në mjediset e tyre të biznesit, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(8) Tregtari, në mënyrë të pavarur ose në marrëveshje me prodhuesin, mund të marrë masa për të inkurajuar përdoruesit përfundimtarë të kthejnë mbeturinat e pajisjeve në mënyrë që të rrisin pjesëmarrjen në mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve, të lehtësojnë procesin e ripërdorimit dhe përpunimit duke ofruar zbritje gjatë blerjes produkte të reja, ose stimuj të tjerë.

(9) Pajisjet e mbetjeve që merren dhe grumbullohen nga tregtari do të llogariten në qëllimet kombëtare për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve të përmendura

за собирање на отпадна опрема од членот 22 од овој закон.

(10) Трговецот за исполнување на обврските од ставовите (1) и (2) од овој член, склучува договор со самостоен или колективен постапувач со времетраење од најмалку една година согласно прописите за проширена одговорност на производителот.

Член 14

Преземање на отпадната опрема од домаќинствата од трговецот

(1) Трговецот е должен да обезбеди простор или место за повратен прием на отпадната опрема од домаќинствата од крајните корисници, согласно членот 13 од овој закон, во својот продажен простор или друго место за преземање.

(2) Трговецот во договор со производителот може да овозможи повратен прием на отпадната опрема од домаќинствата на место за собирање, кое го обезбедува производителот, самостојно или преку колективен постапувач.

(3) Расположливоста на таквите места нема да влијае врз обврските на трговецот од членот 13 од овој закон.

Член 15

Одбивање на повратен прием на отпадна опрема

(1) Трговецот може да одбие да ја прими отпадната опрема од домаќинствата од крајниот корисник доколку:

- отпадната опрема од крајниот корисник не ги содржи основните составни делови;
- опремата содржи друг вид отпад освен отпадна опрема, или
- отпадната опрема е толку оштетена или загадена што поради опасните супстанции кои ги содржи, ја загрозуваат животната средина и здравјето на луѓето.

(2) Доколку трговецот одбие да ја прими отпадната опрема од домаќинствата поради причините наведени во ставот (1) од овој член, тој е должен да го извести крајниот корисник за собирен центар, собирно место или инсталација за преработка на отпадна опрема каде крајниот корисник може да ја предаде отпадната опрема.

Член 16

Евиденција како обврска на трговецот

(1) Трговецот е должен да води евиденција за количеството на преземената и собраната како и предадената отпадна опрема од домаќинствата, според вид и категории од членот 5 став (1) од овој

нë ненин 22 тë кëtij ligji.

(10) Tregtari për përmbushjen e detyrimeve nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, lidh një marrëveshje me një operator të pavarur ose kolektiv me një kohëzgjatje prej të paktën një viti në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.

Neni 14

Marrja e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake nga tregtari

(1) Tregtari është i detyruar të sigurojë hapësirë ose vend për kthimin e mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë të përdoruesit e fundit, në pajtim me nenin 13 të këtij ligji, në hapësirën e tij të shitjes ose në një vend tjetër për marrjen në dorëzim.

(2) Tregtari, në marrëveshje me prodhuesin, mund të lejojë kthimin e mbeturinave pajisjeve shtëpiake në vend të mbledhjes, të cilat sigurohen nga prodhuesi, në mënyrë të pavarur ose të përmes një operatori kolektiv.

(3) Disponueshmëria e vendeve të tilla nuk do të ndikojë në detyrimet e tregtarit nga neni 13 i këtij ligji.

Neni 15

Refuzimi për të pranuar mbeturinat e pajisjeve

(1) Tregtari mund të refuzojë të marrë mbeturinat e pajisjeve shtëpiake nga përdoruesi përfundimtar nëse:

- mbetjet e pajisjeve nga përdoruesi përfundimtar nuk përmbajnë përbërësit themelorë;
- pajisjet përmbajnë lloje të tjera të mbeturinave përveç mbeturinave të pajisjeve, ose
- mbeturinat e pajisjeve janë aq të dëmtuara ose të ndotura sa që për shkak të substancave të rrezikshme që ato përmbajnë, ato rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

(2) Nëse tregtari refuzon të marrë mbeturinat e pajisjeve shtëpiake për shkaqet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, ai është i detyruar të informojë përdoruesin përfundimtar për një qendër grumbullimi, pikë grumbullimi ose instalim për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, ku përdoruesi përfundimtar mund të dorëzojë mbetjet e pajisjeve.

Neni 16

Evidenca si një përgjegjësi e tregtarit

(1) Tregtari është i detyruar të mbajë evidencë për sasinë e sekuestruar dhe grumbulluar të mbeturinave të pajisjeve të dorëzuara nga amvisëritë, sipas llojit dhe kategorive nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, për

закон, за понатамошно управување, на посебен образец согласно ставот (5) од овој член.

(2) Евиденцијата што ја води трговецот мора да се наоѓа во деловната просторија, во која се врши трговија и во секое време да биде достапна на надлежните инспекциски органи од членот 44 од овој закон.

(3) Трговецот е одговорен за сеопфатноста и точноста на пријавените податоци од евиденцијата.

(4) Трговецот, од производителот од кој ја набавува опремата е должен да обезбеди писмена потврда дека е дел од самостоен или колективен постапувач за управување со отпадна опрема, односно потврда дека производителот го платил надоместокот од членот 36 од овој закон.

(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина, ја пропишува формата и содржината на образецот за водење на евиденцијата од ставот (1) на овој член.

Член 17

Обврски за крајните корисници

(1) Крајниот корисник отпадната опрема од домаќинствата е должен да ја врати кај трговецот, да ја предаде на собирач во собирен центар или друго место за преземање и собирање, определено на локално односно регионално ниво.

(2) Крајниот корисник, отпадната опрема која не е отпадна опрема од домаќинствата е должен да ја предаде на производителот или правно лице кои поседуваат соодветна дозвола, согласно прописите за управување со отпад, на начин, согласно членот 26 од овој закон.

(3) Крајниот корисник пред да ја предаде отпадната опрема, е должен да ја собере и да ја чува одвоено, за да не се меша со друг вид отпад и да не се ситни или на друг начин уништува или загадува со опасни или други супстанции, пришто нејзината повторна употреба или преработка би биле оневозможени.

(4) Отпадната опрема од домаќинствата која што е толку оштетена, поради што, опасните супстанции содржани во неа, ја загрозуваат или би можеле да ја загрозат животната средина и здравјето на луѓето, односно истата останала без најважните составни делови, или е загадена со друг вид отпад, крајниот корисник е должен да ја предаде во собирен центар, собирно место или инсталација за преработка на отпадна опрема согласно овој закон.

Член 18

Приклучување кон систем на самостоен или колективен постапувач

(1) Правните и физички лица, доколку при вршење

menaxhim të mëtejshëm, në një formullarë të veçantë sipas paragrafit (5) të këtij neni.

(2) Regjistrimet e mbajtura nga tregtari duhet të jenë të vendosura në ambientet e biznesit, në të cilat kryhet tregtia dhe duhet të jenë në dispozicion në çdo kohë për organet kompetente të inspektimit të përmendura në nenin 44 të këtij ligji.

(3) Tregtari është përgjegjës për gjithëpërfshirjen dhe saktësinë e të dhënave të raportuara nga regjistrat.

(4) Tregtari është i detyruar të sigurojë një konfirmim me shkrim nga prodhuesi nga i cili siguron pajisjet se ai është pjesë e një operatori të pavarur ose kolektiv të menaxhimit të mbeturinave, dmth një konfirmim që prodhuesi ka paguar tarifën e përmendur në nenin 36 të këtij ligj.

(5) Ministri që udhëheq me organin për mjedisin përshkruan formën dhe përmbajtjen e formularit për mbajtjen e regjistrave nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 17

Detyrimet për përdoruesit e fondit

(1) Përdoruesi përfundimtar është i detyruar t'ia kthejë mbeturinat e pajisjeve nga amvisëritë tregtarit, t'ia dorëzojë atë një koleksionisti në një qendër grumbullimi ose një vendi tjetër për grumbullim dhe mbledhje, të përcaktuar në nivelin lokal ose rajonal.

(2) Përdoruesi përfundimtar është i detyruar të dorëzojë mbeturinat e pajisjeve që nuk janë mbeturina të pajisjeve nga amvisëritë të prodhuesi ose personi juridik që ka licencë të përshtatshme, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave, në përputhje me nenin 26 të kësaj Ligji

(3) Para se të dorëzojë mbetjet e pajisjeve, përdoruesi përfundimtar është i detyruar ta mbledhë atë dhe ta ruajë veçmas, në mënyrë që të mos përzihet me llojet e tjera të mbeturinave dhe të mos jenë të vogla ose të shkatërrohen ose ndoten me substanca të tjera të rrezikshme, me të cilat ripërdorimi ose përpunimi i tij do të çaktivizohej.

(4) Pajisjet shtëpiake që janë aq të dëmtuara, për shkak të të cilave substancat e rrezikshme që përmbahen në të, rrezikojnë ose mund të rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut, dmth. ka mbetur pa përbërësit më të rëndësishëm, ose është i ndotur me lloje të tjera të mbeturinave, përdoruesi përfundimtar është i detyruar ta dorëzojë atë në një qendër grumbullimi, pika grumbullimi ose instalim për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve në përputhje me këtë ligj.

Neni 18

Përfshirja në një sistem të operatorit të pavarur ose kolektiv

(1) Personat juridikë dhe fizikë, nëse gjatë kryerjes së

на својата регистрирана дејност повремено создаваат и/или поседуваат отпадна опрема должни се да ја собираат одвоено од комунален или друг вид на отпад и да ја предадат на собирач или во инсталација за преработка на отпадна опрема која има дозвола согласно прописите за управување со отпад.

(2) Правните и физичките лица од ставот (1) на овој член, можат да се вклучат кон систем за собирање на отпадна опрема преку спроведување на мерките и активности кои се однесуваат на:

- обезбедување на простор и соодветни садови за собирање на отпадната опрема;

- поставување на известувања и информации за крајните корисници од членот 30 од овој закон.

(3) Колективниот односно самостојниот постапувач и субјектите од ставот (1) од овој член склучуваат договор за собирање и/или преработка на отпадна опрема.

(4) Субјектите од ставот (1) од овој член се должни собраната отпадната опрема да ја предадат без да ја менуваат, на собирач и/или транспортер или на инсталација за преработка на отпадна опрема, кои се дел од систем на колективен или самостоен постапувач, со транспортни и идентификациони формулари согласно прописите за управување со отпад.

(5) Субјектите од ставот (1) од овој член не треба да поседуваат дозвола согласно прописите за управување со отпад за активностите од ставот (2) од овој член.

Член 19

Обврски на градоначалникот

(1) Градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје е должен да го организира одделното собирање на отпадната опрема од домаќинствата, да организира нејзино собирање од овластен давател на услуги за собирање, да определи и организира собирни пунктови за одделно собирање на отпадната опрема во собирни центри или други времено определени локации на целата територија на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје, каде крајните корисници ќе можат бесплатно да ја оставаат отпадната опрема од домаќинствата.

(2) При определување на локациите на собирните центри, треба да се земе предвид бројот на жителите во населеното место, при што треба да се обезбеди најмалку еден собирен центар на ниво на општина, односно најмалку по еден собирен центар за најмалку 30.000 жители.

(3) Собирните центри од ставот (2) на овој член ги вклучуваат и постојните места и локации за прием на одделно собрани фракции на комунален отпад,

вепримтарисе сè tyre të regjistruar herë pas here krijojnë dhe / ose posedojnë mbeturina pajisjesh, janë të detyruar ta mbledhin atë veçmas nga mbetjet komunale ose llojet e tjera dhe t'ua dorëzojnë mbledhësve të mbeturinave instalim për përpunimin e pajisjeve që ka një leje në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(2) Personat juridikë dhe personat fizikë nga paragrafi (1) i këtij neni mund të përfshihen në sistemin e mbledhjes së mbeturinave të pajisjeve duke zbatuar masat dhe aktivitetet në lidhje me:

- sigurimin e hapësirës dhe kontejnerëve të duhur për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve;

- postimi i njoftimeve dhe informacioneve për përdoruesit e fundit nga neni 30 i këtij ligji.

(3) Operatori i pavarur kolektiv dhe entitetet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni do të lidhin një marrëveshje për mbledhjen dhe / ose përpunimin e mbeturinave të pajisjeve.

(4) Subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni janë të detyruara të dorëzojnë pajisjet e grumbulluara të mbeturinave pa ndryshuar ato, mbledhësve dhe / ose transportuesit ose instalimit të pajisjeve të përpunimit të mbeturinave, të cilat janë pjesë e sistemit të operator kolektiv ose i pavarur; me formularë identifikimi dhe transporti në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve.

(5) Subjektet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni do të kenë licencë në përputhje me rregulloret për administrimin e mbeturinave për aktivitetet e përmendura në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 19

Detyrimet e kryetarit të komunës

(1) Kryetari i komunës, komunave në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit është i detyruar të organizojë mbledhjen e veçantë të mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë, të organizojë mbledhjen e tyre nga një ofruer i autorizuar i shërbimeve të grumbullimit, të përcaktojë dhe organizojë mbledhjen pikat për grumbullimin e veçantë të qendrave të pajisjeve për grumbullimin e mbeturinave ose vendndodhjeve të tjera të vendosura përkohësisht në të gjithë territorin e komunës, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit, ku përdoruesit përfundimtarë do të jenë në gjendje të lënë pajisjet shtëpiake falas .

(2) Gjatë përcaktimit të vendndodhjeve të qendrave të grumbullimit, duhet të merret parasysh numri i banorëve në vendbanim, ku të sigurohet së paku një qendër grumbullimi në nivelin komunal, dmth të paktën një qendër grumbullimi për të paktën 30,000 banorë .

(3) Qendrat e grumbullimit të përmendura në paragrafin (2) të këtij neni përfshijnë vendet ekzistuese dhe vendet për pranimin e fraksioneve të

доколку овие места ги исполнуваат условите утврдени со овој или друг закон.

(4) За одделното собирање од ставот (1) од овој член, и во собирните центри или други времено определени локации, колективниот постапувач и/или самостојниот постапувач можат да го кофинасираат целосно или делумно собирањето, кое се врши согласно прописите за проширена одговорност на производителот како и да соработуваат со овластен давателот на услуги за собирање на отпадната опрема од домаќинствата на регионално или општинско ниво.

(5) Отпадната опрема одделно собрана на определените места од ставот (1) од овој член се предава на самостојниот постапувач односно колективниот постапувач врз основа на склучен договор со градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје односно организационите единици за регионално управување со отпад формирана согласно Законот за управување со отпад.

(6) Во договорот од ставот (5) од овој член се регулираат и меѓусебните обврски и други прашања од интерес на договорните страни, согласно прописите за проширена одговорност на производителот.

(7) Договорот од ставот (5) на овој член се склучува за период од најмалку една година.

(8) Организационите единици за регионално управување со отпад од ставот (5) од овој член и општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да ја информираат јавноста за адресите на собирните центри на територијата на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје вклучени во системот за управување со отпадната опрема или за локацијата на собирните места.

Член 20

Барања за собирање, складирање и транспортирање на отпадна опрема

(1) Отпадната опрема се собира одделно од другите видови на отпад и притоа, приоритет треба да се даде на отпадна опрема за температурна размена која содржи супстанции што ја осиромашуваат озонската обвивка и флуорирани гасови со ефект на стаклена градина, опрема за осветлување што содржи жива и фотоволтаични панели како и мала опрема од Категориите 5 и 6 од членот 5 став (1) од овој закон.

(2) Самостојниот постапувач и колективниот постапувач се должни, во Програмата за

grumbulluara веçmas të mbetjeve komunale, nëse këto vende plotësojnë kushtet e përcaktuara me këtë ose një ligj tjetër.

(4) Për mbledhjen e veçantë të përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, dhe në qendrat e grumbullimit ose vendndodhje të tjera të përcaktuara përkohësisht, operatori kolektiv dhe / ose operatori i pavarur mund të bashkëfinancojnë mbledhjen plotësisht ose pjesërisht, e cila kryhet në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit si dhe të bashkëpunojë me ofruesin e autorizuar të shërbimit për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë në nivelin rajonal ose komunal.

(5) Mbeturinave të pajisjeve të mbledhura veçmas në vendet e caktuara nga paragrafi (1) i këtij neni do t'i dorëzohen operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv në bazë të marrëveshjes me kryetarin e komunës, komunën e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, përkatësisht njësitë organizative për menaxhimin rajonal të mbeturinave të themeluara në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve.

(6) Kontrata e përmendur në paragrafin (5) të këtij neni rregullon gjithashtu detyrimet e ndërsjella dhe çështje të tjera me interes të palëve kontraktuese, në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit.

(7) Kontrata nga paragrafi (5) i këtij neni do të lidhet për një periudhë prej të paktën një viti.

(8) Njësitë organizative për menaxhimin rajonal të mbeturinave nga paragrafi (5) i këtij neni dhe komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit janë të detyruar të informojnë publikun për adresat e qendrave të grumbullimit në territorin e komunës, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit i përfshirë në sistemin e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve ose për vendndodhjen e pikave të grumbullimit.

Neni 20

Kërkesat për grumbullimin, magazinimin dhe transportimin e pajisjeve të mbetjeve

(1) Mbetjet e pajisjeve mblidhen veçmas nga llojet e tjera të mbetjeve dhe përparësi duhet t'u jepet mbetjeve të pajisjeve për shkëmbimin e temperaturës që përmbajnë substanca që shkatërrojnë ozonin dhe gaze serrë të fluorizuar, pajisje ndriçimi që përmbajnë merkur dhe panele fotovoltaike si dhe pajisje të vogla nga kategoritë 5 dhe 6 nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Operatori individual dhe operatori kolektiv janë të detyruar, në Programin për përgjegjësi të zgjatur të

проширена одговорност на производителот за посебен тек на отпад, која се изготвува согласно прописите за проширена одговорност на производителот да предвидат посебни мерки и активности со кои приоритет ќе се даде на одделното собирањето на отпадната опрема од ставот (1) од овој член.

(3) Собирањето, како и транспортот на собраната отпадната опрема се врши на начин со кој ќе се овозможи, поголем обем на предавање за подготовка за повторна употреба на цел производ, повторна употреба на делови од отпадната опремата, преработка и рециклирање како и во најголема можна мера да овозможи извлекување на опасните супстанции согласно барањата од членот 21 став (6) од овој закон.

(4) При транспортот на отпадната опрема од ставот (3) од овој член, се пополнуваат и предаваат идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад и притоа истата не треба да е изложена на временски услови или на опасност од контаминација или други оштетувања.

(5) Отпадната опрема која се собира времено, се чува и складира во собирното место каде што не треба да се меша со други текови на отпад, се распоредува во категории и видови согласно членот 5 став (1) од овој закон, како и се води сметка за исполнување на техничките барања за складирање од членот 21 од овој закон.

(6) Пред било какво натамошно транспортирање, а со цел подобрување на подготовката за повторна употреба, субјектите кои управуваат со собирните места или собирните центри се должни да обезбедат, поделба на места за посебно собирање на отпадната опрема којашто треба да се подготви и е погодна за подготовка за повторна употреба од останатата собрана отпадна опрема, преку овозможување на пристап до таа опрема на персоналот од инсталциите за третман и преработка на отпадна опрема.

(7) Собирач кој одделно собира и ја складира собраната отпадна опрема, должен е собраната отпадна опрема да ја предаде во инсталација за преработка на отпадната опрема, која е дел од системот на колективен или самостоен постапувач со кој склучил договор согласно прописите за проширена одговорност на производителот, без надоместок за нејзината вредност или вредноста на одделни компоненти или материјали со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад.

(8) Собирачот е должен во евиденцијата која ја води согласно Законот за управување со отпад, посебно да ја евидентира собраната отпадна опрема со податоци за категории на опрема од

prodhuesit për mbeturina të veçanta, i cili përgatitet në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për të siguruar masa dhe aktivitete të veçanta me përparësi para mbledhja e veçantë e mbeturinave (mbeturinave).

(3) Grumbullimi, si transport i pajisjeve të grumbulluara të mbetjeve, në një mënyrë që do të mundësojë, një vëllim më të madh të përgatitjeve për ri-përdorimin e të gjithë produktit, ri-përdorimin e pjesëve nga pajisjet e mbeturinave, përpunimin dhe riciklimin për pjesa më e madhe (për aq sa është e mundur).

(4) Për transportin e pajisjeve të mbeturinave nga paragrafi (3) i këtij neni, ata duhet të plotësojnë dhe dorëzojnë formularët e identifikimit dhe transportit në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave, dhe e njëjta nuk duhet të ekspozohet ndaj kushteve në kohë ose rreziku i ndotjes ose dëmtimeve të tjera.

(5) Mbeturinat mblihdhen përkohësisht, ruhen në një vend depozitimi ku nuk duhet të përzihen me mbeturina të tjera, ato shpërndahen midis kategorive dhe specieve në përputhje me nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji dhe kujdeset që kërkesat teknike për ruajtje nga neni 21.

(6) Para çdo transporti të mëtejshëm, dhe për të përmirësuar përgatitjen për ri-përdorim, entitetet që administrojnë vendet e grumbullimit ose qendrat e grumbullimit janë të detyruar të sigurojnë, në vend të mbledhjes së veçantë të mbeturinave, pajisjet që do të përgatiten dhe për ri-përgatitje., duke siguruar qasje në pajisjet për trajtim personal dhe instalimet për trajtimin dhe përpunimin e pajisjeve të mbeturinave.

(7) Kolektori që veçmas grumbullon dhe ruan pajisjet e grumbulluara të mbeturinave, kalon esobranataotpadnaopremada voinstalacijazaprerabotkanaotpadnataoprema që është sistemi delod kolektivnilisamostoepostapuvach i cili ka hyrë në një marrëveshje në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e prodhuesit të zgjeruar, rregullimet e rregulluara të.

(8) Grumbulluesi është i detyruar që në regjistrat e mbajtur në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave, të regjistrojë veçmas pajisjet e grumbulluara të mbeturinave me të dhëna për kategoritë e pajisjeve nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, të shprehura në kilogram nga kolektivi. ose

членот 5 став (1) од овој закон, изразена во килограми за колективниот или самостојниот постапувач како и за вкупно собраната отпадна опрема од трговците, други собирни места или собирни центри вклучувајќи ги и податоците за вкупното количество на предадената отпадна опрема во секоја инсталација за третман и преработка.

(9) Доколку, собирачот собира и складира отпадна опрема за повеќе самостојни и колективни постапувачи тогаш податоците од евиденцијата е должен да ги чува одвоено за секој самостоен постапувач или колективен постапувач.

(10) Начинот на доставување на податоците од ставот (8) од овој член, заедно со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад се уредуваат со договорот склучен меѓу самостојниот постапувач или колективен постапувач и собирачот, согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебни текови на отпад.

Член 21

Барања за соодветен третман на отпадната опрема

(1) Се забранува отстранување на одделно собраната отпадна опрема што не го поминала процесот на предтретман од ставот (5) од овој член, како и третман и преработка.

(2) На одделно собраната отпадна опрема која се создава на територијата на Република Северна Македонија, се врши третман согласно овој закон, при што подготовката за повторна употреба треба да има предност во однос на рециклирањето, а рециклирањето треба да има предност во однос на другите начини на преработка или отстранување.

(3) Во објектите за собирање на отпадната опрема како и во инсталацијата за третман и преработка на отпадната опрема пред третманот, отпадната опрема треба да се чува и складира на начин кој спречува да се згмечи, и здроби, или на друг начин уништи или контаминира со опасни или други супстанции, пришто повторната употреба, рециклирање или друг начин на преработка би било технички или финансиски оневозможено.

(4) Минималните технички услови на местата за складирање на отпадната опрема ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(5) Предтретман, различен од подготовката за повторна употреба, преработка или рециклирање како минимум, вклучува процеси на извлекување на сите течности и одвоен третман на отпадната опрема.

operator i pavarur, si dhe për mbetjet totale të mbledhura nga tregtarët, vendet e tjera të grumbullimit ose qendrat e grumbullimit, duke përfshirë të dhënat për sasinë totale të pajisjeve të mbetjeve të dorëzuara në secilën impiant trajtimi dhe përpunimi.

(9) Nëse koleksionisti mbledh dhe ruan pajisjet e mbetjeve për disa mbajtës të pavarur dhe kolektivë, atëherë ai / ajo është i detyruar të mbajë të dhënat nga regjistrat veç e veç për secilin mbajtës të pavarur ose mbajtës kolektiv.

(10) Mënyra e dorëzimit të të dhënave nga paragrafi (8) i këtij neni, së bashku me formularët e identifikimit dhe transportit në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave, rregullon marrëveshjen e lidhur ndërmjet operatorit të pavarur dhe mbledhësit dhe mbledhësit, në përputhje me rregulloret.

Neni 21

Kërkesat për trajtimin e përshtatshme për mbeturinat epajisjeve

(1) Ndalohet heqja e mbeturinave të mbledhura veçmas nga procesi i para-trajtimin në paragrafin (5) të këtij neni, si dhe trajtimi dhe përpunimi.

(2) Mbeturinat e mbledhura veçmas krijohen në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore, në përputhje me këtë ligj, me të cilën përgatitja për ripërdorim duhet të ketë përparësi ndaj riciklimit dhe riciklimi të shmanget

(3) Në pajisjet për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave, si dhe në instalimin për trajtimin dhe përpunimin e pajisjeve të mbeturinave para trajtimin, pajisjet e mbeturinave duhet të ruhen në një mënyrë që të parandalojë dërrmimin, thërrmimin ose mbeturinat e tjera ose ndotjen. , ose kushte të tjera të rrezikshme.

(4) Kushtet minimale teknike për ruajtjen e pajisjeve të mbetjeve përcaktohen nga Ministri i cili administron organin e gjallë të mjedisit.

(5) Para-trajtimi, përveç përgatitjes për ripërdorim, riciklim ose riciklim të paktën, përfshin procesin e nxjerrjes së të gjitha lëngjeve dhe trajtimin e veçantë të pajisjeve të mbeturinave.

(6) Kërkesat minimale për trajtimin e veçantë të

(6) Минималните барања за одвоен третман на отпадната опрема, материјалите и деловите на отпадната опрема за одвоен третман ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(7) Со материјалите, смесите и составните делови од опремата кои се одвоени по предтретманот, рециклирање или друг начин на преработка се постапува согласно прописите за управување со отпад.

(8) При избор на инсталација за третман и преработка, предност треба да се даде на инсталација која е вклучена во сертифицирани системи за заштита на животната средина.

(9) Во инсталацијата за третман и преработка на отпадната опрема се врши третман на отпадната опрема со примена на најдобри достапни техники.

(10) Земајќи ги во предвид аспектите на животната средина и потребата за подготовка за повторна употреба и рециклирање, барањата од ставот (6) од овој член се применуваат на таков начин што нема да се попречува еколошката подготовка за повторна употреба и рециклирање на составните делови или на целокупната отпадна опрема.

IV. ОБВРСКИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ

Член 22

Национални цели за собирање на отпадна опрема

(1) Националните цели на Република Северна Македонија за собирање на отпадна опрема од просечната маса на опремата пуштена на пазарот во Република Северна Македонија во претходните три години се:

- во 2022 година - 25%;
- во 2023 година - 30%;
- во 2024 година - 35%;
- во 2025 година - 40%;
- во 2026 година - 45%;
- во 2027 година - 55%;
- во 2028 година - 65%.

(2) Просечното количество на опрема од ставот (1) од овој член што е пуштена на пазарот во Република Северна Македонија во претходните три години од страна на сите производители, заради одредување на количеството за собирање на отпадна опрема, се утврдува со акт од страна на стручниот орган.

(3) Минималното количество на отпадна опрема по категорија изразено во килограми, што секој производител е должен да ја собере во дадена година, треба да е најмалку еднакво на процентот од ставот (1) од овој член, врз основа на просечното количество на опрема пуштена на

пajisjeve të mbeturinave, materialeve dhe pjesëve të pajisjeve të mbeturinave për trajtim të veçantë përcaktohen nga Ministri i cili menaxhon trupin për mjedisin.

(7) Materialet, përzierjet dhe përbërësit e pajisjeve që ndahen pas para-trajtimin, riciklimit ose përpunimit tjetër veprojnë në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(8) Gjatë instalimit opsional për trajtim dhe përpunim, përparësi duhet t'i jepet një instalimi që përfshihet në sistemet e çertifikuara për mbrojtjen e mjedisit.

(9) Në instalimin e trajtimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave, trajtimi i pajisjeve të mbeturinave kryhet me zbatimin e teknikave më të mira në dispozicion.

(10) Duke marrë parasysh aspektet mjedisore dhe nevojën për përgatitje për ripërdorim dhe riciklim, kërkesat e paragrafit (6) të këtij neni do të zbatohen për lëndën e parë e cila nuk ndërhyr në përgatitjen mjedisore për ripërdorim.

IV. DETYRIMET E PRODHUESIT

Neni 22

Qëllimet kombëtare për grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve

(1) Njësitë kombëtare të Republikës së Maqedonisë Veriore për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave nga masa mesatare e pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në tre vitet e mëparshme janë:

- në vitin 2022 - 25%;
- në vitin 2023 - 30%;
- në vitin 2024 - 35%;
- në vitin 2025 - 40%;
- në vitin 2026 - 45%;
- në vitin 2027 - 55%;
- në vitin 2028 - 65%.

(2) Sasia mesatare e pajisjeve nga paragrafi (1) i këtij neni që është lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në tre vitet e mëparshme nga të gjithë prodhuesit, për përcaktimin e sasisë për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave, do të përcaktohet me një akt nga një organ profesional.

(3) Sasia minimale e mbetjeve e hedhur në një nënkategori të kilogramëve të shprehur, të cilën secili prodhues është i detyruar ta mbledhë në një vit të caktuar, duhet të jetë së paku e barabartë me përqindjen e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, bazuar në sasinë mesatare të pajisjeve të lëshuara në

пазарот во Република Северна Македонија во претходните три година од страна на производителот.

(4) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја утврдува методологијата за пресметување на масата на опремата што се пушта на пазарот во претходните три години од ставот (2) на овој член, за секоја одделна група и вид на посебен тек на отпад како и за начинот на пресметување на количината на отпадна опрема генерирана според масата.

(5) Годишните цели за собирање по категорија отпадна опрема во килограми за дадената година, производителот е должен да ги утврдува секоја година до 31 март, согласно ставот (3) од овој член.

Член 23

Национални цели за преработка на отпадна опрема

(1) Од 1 јануари 2028 година производителот е должен, за одделно собраната отпадна опрема согласно член 22 од овој закон, да ги постигне најмалку следниве цели за повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадна опрема по категориите на опрема од членот 5 став (1) од овој закон и тоа:

1. за отпадна опрема која спаѓа во Категориите 1,3 и 4 од член 5 став (1) од овој закон:

— 85 % се преработува, и

— 80 % се подготвува за повторна употреба и се рециклира;

2. за отпадна опрема која спаѓа во Категоријата 2 од член 5 став (1) од овој закон:

— 80 % се преработува, и

— 70 % се подготвува за повторна употреба и се рециклира;

3. за отпадна опрема која спаѓа во Категориите 5 и 6 од член 5 став (1) од овој закон:

— 75 % се преработува, и

— 55 % се подготвува за повторна употреба и се рециклира;

4. за отпадна опрема која спаѓа во Категоријата 3 од член 5 став (1) од овој закон, 80 % се рециклира.

(2) Заради постепено постигнување на целите од ставот (1) од овој член, министерот кој раководи со органот за животна средина утврдува годишни цели за повторна употреба, рециклирање и преработка за период од три години во согласност со планските документи усвоени согласно со прописите за управување со отпад, најдоцна до 15 декември во тековната година за наредната година и ги објавува на интернет страницата на органот за животна средина.

treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në tre vitet e mëparshme nga prodhuesi.

(4) Ministri që administron trupin e mjedisit përcakton metodologjinë për llogaritjen e masës së pajisjes që është hedhur në treg në tre vitet e mëparshme nga paragrafi (2) i këtij neni, për secilin grup të veçantë dhe llojin e veçantë rryma e mbeturinave si dhe për metodën e llogaritjes së sasisë së pajisjeve të mbetjeve të gjeneruara nga masa.

(5) Synimin vjetor të grumbullimit për kategorinë e pajisjeve të rëna për kilogram për vitin e caktuar, prodhuesi është i detyruar ta përcaktojë çdo vit deri më 31 mars, në përputhje me paragrafin (3) të këtij neni.

Neni 23

Qëllimet kombëtare për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve

(1) Nga 1 janari 2028, prodhuesi është i detyruar, veçmas për mbeturinat e mbledhura, në përputhje me nenin 22 të këtij ligji, të arrijë të paktën qëllimet e mëposhtme të ripërdorimit, riciklimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave në kategoritë nga paragrafi 1 i nenit 5

1. për produktet e mbetjeve që hyjnë në kategoritë 1, 3 dhe 4 nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji:

- 85% të përpunuara, dhe

- 80% gati për ripërdorim dhe riciklim;

2. për mbeturinat e mallrave që hyjnë në kategorinë 2 të nenit 5 paragrafi (1) i këtij ligji:

- 80% e përpunuar, dhe

- 70% gati për ripërdorim dhe riciklim;

3. për produktet e hedhura në kategoritë 5 dhe 6, neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji:

- 75% përpunohet, dhe

- 55% përgatitet për ripërdorim dhe riciklimin;

4. për mbeturinat dhe jo-mbeturinat Kategoria 80 e nenit 5 paragrafi (1) i këtij ligji, 80% riciklohet.

(2) Me qëllim të arritjes graduale të objektivave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, Ministri që administron organin e mjedisit përcakton qëllimet vjetore për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin për një periudhë tre vjeçare në përputhje me dokumentet e planifikimit të miratuara në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve, jo më vonë se 15 dhjetori i vitit aktual për vitin pasardhës dhe i publikon ato në faqen e internetit të autoritetit mjedisor.

(3) Objektivat nga paragrafi (1) i këtij neni janë kërkesat minimale vjetore që llogariten për secilën

(3) Целите од ставот (1) од овој член се годишни минимални барања кои се пресметуваат за секоја категорија на опрема поодделно, со делење на количеството на отпадната опрема изразено во килограми што влегува во инсталацијата за преработка на отпадната опрема, после извршениот предtretман од членот 21 став (5) од овој закон, со количеството на целата одделно собраната отпадна опрема од секоја категорија, изразена во проценти.

(4) Постапките за сортирање и складирање пред преработка не се земаат во предвид при пресметување на целите од ставот (1) од овој член.

(5) Производителот е должен секоја година до 31 март да ги утврди своите годишни цели за повторна употреба, рециклирање и преработка по категорија на опрема изразена во килограми за тековната година (во натамошниот текст: цели за преработка).

(6) За пресметување на целите од ставот (1) од овој член, операторот на инсталацијата за преработка на отпадна опрема е должен да води евиденција во килограми по категории на одделно собраната отпадната опрема, делови, материјали и супстанции од таа опрема кои влегуваат и излегуваат од инсталацијата за третман и/или влегуваат во инсталација за преработка, рециклирање и повторна употреба вклучувајќи ги и извезните количини, како и за вкупното количество остатоци во килограми, предадени за отстранување.

(7) Евиденцијата од ставот (6) од овој член, секој оператор ја води поединечно за производителот, кој е самостоен постапувач или за колективниот постапувач, со кој има склучено договор за извршување на работите за преработка на отпадна опрема.

(8) Врз основа на податоците од евиденцијата од ставот (6) од овој член, операторот подготвува и доставува извештај до самостојниот постапувач или до колективниот постапувач на посебен образец.

(9) Отпадната опрема се извезува согласно прописите за управување со отпад.

(10) Доколку отпадната опрема, деловите и материјалите се извезуваат, тогаш количеството на таа отпадна опрема се зема предвид при пресметување на целите од ставот (1) од овој член, само доколку, извозникот има доказ дека преработката или рециклирањето биле извршени на начин и под услови што не и штетат на животната средина согласно овој закон.

(11) Извозникот е должен да доставува извештај за количеството на извезена отпадна опрема до

категорија на пажисјева веџмас, дуке ндаре сасинe e пажисјева те мбетјева те шпрехура нe килограмe ќe хујнe нe инсталимин пeр пeрпунимин e пажисјева те мбетуринаве, пас пара-трајтмит те реферуар нe ненин 21 параграфи. (5) те кeтјиг лијџи, ме сасинe e те гјитха пажисјева те грумбулуара веџмас те мбетуринаве нга сецила категори, те шпрехура нe пeрқиндје.

(4) Procedurat пeр класификимин дхе руајтјен пара пeрпунимит нук marrin parasysh llogaritјен e објективаве те пeрмeндурa нe параграфин (1) те кeтјиг нени.

(5) Prodhuesi eштe i detyruar џдо вит дери мe 31 mars те пeрцакојe cakun vjetor те тјиг пeр riperdorim, riciklim дхе пeрпуним sipas kategorisе sе mbi-shprehur нe килограм пeр витин aktual (нe текстин vijues: пeрпуними i synuar).

(6) Pеr llogaritјен e qe llimeve те пeрмeндурa нe параграфин (1) те кeтјиг нени, оператори i instalimit пeр пeрпунимин e пажисјева те мбетуринаве eштe i detyruar те mbajе evidenca нe килограмe sipas kategorive те пажисјева те мбетуринаве те mbledhura veџmas, pjesеve, materialeve дхе substancave нга ato пажисје ќe хујнe дхе dalin нга impianti i трајтмит дхе / ose хујнe нe инсталимин e пeрпунимит, riciklimит дхе riperdorimit дуке pеrfshirе sаситe e експортит, si дхе сасинe totale те мбетјева нe килограмe те dorезуара пeр asgјesim.

(7) Regjistrimet e пeрмeндурa нe параграфин (6) те кeтјиг нени do те paraqiten нга secili operator individualisht тек prodhuesi, i cili do те veprojе нe мeнyрe те pavarur нга оператори kolektiv, ме те cilin eштe lidhur kontrata пeр екзекутимин e punеve пeр пeрпуним те пажисјева те мбетуринаве.

(8) Bazuar нe те dhенat нга regjistrat e пeрмeндур нe параграфин (6) те кeтјиг нени, оператори do те pеггatisе дхе paraqesе нјe raport mbi veprimin e pavarur ose procedurеn e veprimит kolektiv нe veџanti.

(9) Pажисјет e мбетуринаве експортohen нe пeрputhје ме rегуллорет пeр menaxhimin e мбетуринаве.

(10) Nесе пажисјет e мбетуринаве, pjesет дхе materialet експортohen, atеherе sasia e пажисјева те мбетуринаве do те merret parasysh пeр qe llimin e llogaritјes sе објективаве те пeрмeндурa нe параграфин (1) те кeтјиг нени, pеrveџ nесе експортuesи dеshmon се пeрпуними ose riciklimи eштe kryer

(11) Eksportuesi eштe i detyruar те paraqesе нјe raport mbi сасинe e мбетјева те експортуара дхе те veprojе нe мeнyрe те pavarur ose si нјe veprim kolektiv пeр те cilin ai kryen punеn пeр експортин e нјe forme те veџantе.

самостоен постапувач или до колективен постапувач за кои ги врши работите за извоз на посебен образец.

(12) Начинот на водење на евиденција, формата и содржината на евиденцијата од ставот (6) од овој член, како и формата и содржината на обрасците од ставовите (8) и (11) од овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(13) Составен дел на извештајот од ставовите (8) и (11) од овој член се идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпадот.

(14) Операторот на инсталација за преработка на отпадна опрема треба да поседува дозвола за преработка на отпад, согласно Законот за управување со отпад како и да ги исполнува условите од овој закон, за постигнување на целите за преработка.

(15) Рокот и начинот за доставување на извештаите од ставовите (8) и (11) од овој член, се уредува со договорот склучен меѓу самостојниот постапувач или колективниот постапувач со отпадна опрема и операторот на инсталациите, за вршење на работите од став (6) на овој член, односно извозникот, кој ќе овозможи почитување на обврските за доставување на извештаи до самостојниот или колективниот постапувач.

(16) Начинот на пресметување на целите за собирање од членот 22 од овој закон, како и начинот на пресметување на целите за преработка од ставот (1) од овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

Член 24

Обврска на производителот за финансирање на управувањето со отпадната опрема од домаќинствата

(1) Производителот е должен, да обезбеди целосна покриеност на трошоците, за преземените мерки во системот за одделно собирањето на отпадната опрема од домаќинствата од членот 11 од овој закон, вклучувајќи и трошоци за:

- повратен прием, одделно собирање, времено чување и складирање на отпадната опрема за количествата најмалку на минималните цели за собирање од членот 22 од овој закон;
- транспортот, третманот, преработката и повторната употреба или рециклирањето и отстранувањето на остатокот од преработката за отпадната опрема за количество најмалку на

(12) Мëныра е мбajтjес сë евиденcаve, форма dhe пëрmbajтjа e regjistrave тë пëрмeндур нë paragраfin (6) тë кëтиj нени, si dhe форма dhe пëрmbajтjа e formularëve тë пëрмeндур нë paragрафët (8) dhe (11) тë кëтиj нени, пërcaktohet nga Ministri.

(13) Raporti i pjeshëm i referuar нë paragрафët (8) dhe (11) тë кëтиj нени do тë jetë нë пëрputhje me format e menaxhimit dhe identifikimit тë mbeturinave нë пëрputhje me rregulloret e menaxhimit тë mbeturinave.

(14) Operatori i instalimit пëр riciklimin e mbeturinave duhet тë ketë нjë leje пëр riciklimin e mbeturinave, нë пëрputhje me Ligjin пëр Menaxhimin e Mbetjeve, si dhe пëрmbushjen e kushteve тë кëтиj ligji, duke arritur objektivat пëр riciklimin.

(15) Afati dhe mënyra e dorëzimit тë raporteve тë пëрмeндурa нë paragрафët (8) dhe (11) тë кëтиj нени rregullohen me marrëveshjen e lidhur ndërmjet operatorit тë pavarur ose operatorit kolektiv me pajisje тë mbeturinave dhe operatorit тë instalimit, пëр kryerjen e veprimtarive referuar нë paragраfin (6) тë кëтиj нени, пëрkatësisht eksportuesit, i cili do тë mundësojë respektimin e detyrimeve пëр dorëzimin e raporteve tek operatori i pavarur ose kolektiv.

(16) Mënyra e llogaritjes сë objektivave тë grumbullimit тë пëрмeндурa нë nenin 22 тë кëтиj ligji, si dhe mënyra e llogaritjes сë objektivave тë пëрpunimit nga paragrafi (1) i кëтиj нени, пërcaktohet nga Ministri që udhëheq me organin e mjedisit.

Neni 24

Detyrimi i prodhuesit пëр тë financuar menaxhimin e mbetjeve тë pajisjeve shtëpiake

(1) Prodhuesi është i detyruar тë sigurojë mbulim тë plotë тë kostove, masave тë marra нë sistemin e grumbullimit тë veçantë тë mbeturinave shtëpiake тë referuara нë nenin 11 тë кëтиj ligji, пërfshirë kostot:

- pritja e pjeshme, grumbullimi i veçantë, depozitimi i përkohshëm, depozitimi i pajisjeve тë mbeturinave пëр sasitë e тë paktën qëllimit minimal тë grumbullimit тë nenit 22 тë кëтиj ligji;

- transportin, trajtimin, пëрpunimin dhe ripërdorimin ose riciklimin dhe asgjësimin e mbetjeve тë mbetjeve пëр sasinë e тë paktën caqeve minimale тë пëрpunimit нë пëрputhje me nenin 23 тë кëтиj ligji;

минималните цели за преработка согласно членот 23 од овој закон;

- трошоци за јавна комуникација и размена на информации, проширена одговорност на производителот, инвестирање во инфраструктура за одделно собирање, согласно прописите за проширена одговорност за производителот;
- трошоци за финасиска гаранција и
- исполнување на други обврски што се утврдени за производителот со одредбите од овој закон.

(2) Трошоците што ги сноси производителот за управување со отпадната опрема од домаќинствата не се прикажуваат одделно при продажба на новата опрема.

(3) Исклучок од ставот (1) од овој член е малиот производител од членот 31 од овој закон кој е должен на посебна сметка на органот за животната средина да уплати пашален надоместок во износ од 6000 МКД на годишно ниво најдоцна до 15 февруари во тековната година.

(4) Првиот надоместок од ставот (3) од овој член, малиот производител го плаќа при регистрацијата од членот 31 од овој закон.

(5) Количеството на отпадна опрема за која секој одделен производител е должен да обезбеди финансирање на процесите од ставот (1) од овој член соодветствува на неговиот дел од количеството опрема пуштена на пазарот во Република Северна Македонија од страна на сите производители.

(6) Остварувањето на обврските од ставот (1) од овој член производителот ги остварува согласно овој закон и прописите за проширена одговорност на производителот.

Член 25

Финансирање на трошоци за управување со заостанат отпад

Финансирањето на трошоците за управување со заостаната отпадна опрема од домаќинствата, пропорционално ги сносат самостојните постапувачи и колективните постапувачи на производителите, кои постојат на пазарот, пропорционално кога настануваат трошоците, сразмерно на пазарниот удел по категории на опрема.

Член 26

Обврска на производителот за финансирање на управување со отпадна опрема од крајни корисници кои не се домаќинства

(1) Производителот е должен да обезбеди

- kostot për komunikimin publik dhe shkëmbimin e informacionit, përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit, investimin në infrastrukturë për mbledhjen e veçantë, në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar për prodhuesin;

- kostot e garancisë financiare dhe
- përmbushjen e detyrimeve të tjera të përcaktuara për prodhuesin në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(2) Kostot e bëra nga prodhuesi për menaxhimin e mbeturinave shtëpiake nuk tregohen veçmas nga shitja e pajisjeve të reja.

(3) Përjashtim në paragrafin (1) nga ky nen është prodhuesi i vogël, neni 31 nga ky nen për të cilin ai është i detyruar t'i paguajë një llogari të veçantë organizatës së mjedisit jetësor për të paguar një kompensim të shumës prej 6000 MKD në vit në e fundit jo më vonë se 15 shkurt.

(4) Tarifa e parë nga paragrafi (3) i këtij neni, prodhuesi i vogël paguan për regjistrimin nga neni 31 i këtij ligji.

(5) Sasia e pajisjeve të mbetjeve për të cilat secili prodhues individual është i detyruar të sigurojë financimin e proceseve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni do të korrespondojë me pjesën e tij të sasisë së pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedoniswë së Veriut nga të gjithë prodhuesit.

(6) Realizimi i detyrimeve nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet nga prodhuesi në pajtim me këtë ligj dhe rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.

Neni 25

Financimi i kostove të administrimit të mbetjeve të mbetura

Financimi i kostove të administrimit të mbetjeve të mbetura nga familjet, në mënyrë proporcionale ngushton aktorët e pavarur dhe veprimet kolektive të prodhuesve, të cilat ekzistojnë në treg, proporcionalisht kur bëhen kostot, në proporcion me pjesën e tregut.

Neni 26

Detyrimi i prodhuesit për të financuar menaxhimin e mbeturinave t; pajisjeve të përdoruesve të fundit që nuk janë familje

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë financimin e

финансирањето на трошоците за собирање, преработка и отстранување на отпадната опрема од крајни корисници различни од домаќинствата.

(2) Производителот согласно ставот (1) од овој член е должен да обезбеди на барање на крајниот корисник бесплатно преземање на отпадната опрема која не е отпадна опрема од домаќинствата и за неа да обезбеди третман, преработка и отстранување, доколку опремата ја има испорачано на крајниот корисник на свој трошок.

(3) Заостанатата отпадна опрема што се заменува со нова еднаква опрема, или со нова опрема којашто врши иста функција, може да се презема и на начин кој ќе го договори производителот и крајниот корисник во моментот на набавка на таа опрема, односно при нејзино преземање ќе договори друг начин на управување со отпадната опрема, доколку не е спротивен со одредбите од овој закон.

(4) За другата заостаната отпадна опрема за која не е обезбедено управување согласно ставовите (2) и (3) од овој член, крајниот корисник е должен да обезбеди одделно собирање и времено чување и складирање, како и да ја предаде на правно или физичко лице кое има соодветна дозвола за управување со отпад согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 27

Финансиска гаранција

(1) Производителот е должен да обезбеди финансиска гаранција за покривање на трошоците за собирање, третман, преработка и отстранување на целокупната отпадната опрема и обележување на неговите производи.

(2) Финансиската гаранција се обезбедува за секоја календарска година согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 28

Преземање на обврските на производителот

(1) Производителот е должен на свој трошок да обезбеди исполнување на обврските и целите на овој закон, преку повратен прием, одделно собирање, повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадна опрема кој е создадена од пуштањето на опрема на пазарот во Република Северна Македонија.

(2) За исполнување на обврската од ставот (1) од овој член, производителот може да воспостави и/или да се приклучи кон систем, кој ќе обезбеди:

kostove për mbledhjen, përpunimin dhe asgjësimin e pajisjeve të mbeturinave nga përdoruesit përfundimtarë, të ndryshëm nga amvisëritë.

(2) Prodhuesi në përputhje me paragrafin (1) të këtij neni është i detyruar t'i sigurojë përdoruesit përfundimtar një kërkesë të sigurt falas për mbeturinat e mallrave shtëpiake dhe të sigurojë trajtim, përpunim dhe asgjësim, nëse pajisjet janë me tepriçë.

(3) Mbetjet e prapambetura të pajisjeve zëvendësohen me pajisje të reja, ose me pajisje të reja që kryejnë të njëjtin funksion, mund të merren në një mënyrë që do të bihet dakord nga prodhuesi dhe përdoruesi përfundimtar në kohën e prokurimit të asaj pajisje, dmthkur ta marrin atë, ata do të bien dakord për një mënyrë tjetër të menaxhimit të pajisjeve të mbeturinave, nëse nuk është në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

(4) Kooperativës do t'i sigurohet menaxhim për pajisjet e mbetura të mbetjeve në përputhje me paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, përdoruesi përfundimtar është i detyruar të sigurojë mbledhje të veçantë dhe ruajtje të përkohshme, si dhe t'i dorëzojë ato te një person juridik ose fizik që ka një leje përkatëse për menaxhim me mbeturinat në përputhje me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedha të posaçme të mbeturinave.

Neni 27

Garancioni financiar

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë një garanci financiare për të mbuluar shpenzimet për mbledhjen, trajtimin, përpunimin dhe asgjësimin e të gjitha pajisjeve të mbeturinave dhe shënjimin e produkteve të tij.

(2) Garancia financiare duhet të sigurohet për çdo vit kalendarik në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjerua të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

Neni 28

Marrja e detyrimeve nga prodhuesi

(1) Prodhuesi është i detyruar me shpenzimet e tij të sigurojë përmbushjen e detyrimeve dhe qëllimeve të këtij ligji, përmes marrjes së kthimit, mbledhjes së veçantë, ripërdorimit, riciklimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave të krijuara nga lëshimi i pajisjeve në Republikën e Maqedonisë Veriore .

(2) Për të përmbushur detyrimin nga paragrafi (1) i këtij neni, prodhuesi mund të krijojë dhe / ose të lidhet me një sistem, i cili do të sigurojë:

-mbledhja e rregullt dhe grumbullimi i veçantë i

-редовно преземање и одделно собирање на отпадна опрема како дел од системот за управување со отпадна опрема и повторна употреба, рециклирање и преработка на собраната отпадна опрема.

(3) Производителот исполнувањето на обврските од ставовите (1) и (2) на овој член, може да ги остварува самостојно, со добивање на дозвола за самостоен постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот или со склучување на договор за превземање на обврските за постапување со отпадна опрема, со колективен постапувач со отпадна опрема кој е основан и поседува дозвола согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 29

Обврска на производителот за обезбедување на информации за операторите на инсталации за преработка на отпадна опрема

(1) За да се олесни подготовката за повторна употреба на отпадната опрема, третман и преработка безбеден за животната средина, вклучувајќи и одржувањето, поправките и рециклирањето, производителот е должен за операторите на инсталациите за третман да обезбеди бесплатно информации со податоци за:

- можностите за повторна употреба и третман, за секој вид на нова опрема;
- детални податоци за составните делови и материјали во опремата и
- местата каде во опрема се наоѓаат опасните супстанции и смеси.

(2) Производителот е должен информациите од ставот (1) од овој член да ги обезбеди за секој вид на нова опрема којашто за прв пат ја пушта на пазар, во рок од 12 месеци од денот кога опремата е пуштена на пазар.

(3) Податоците од ставот (1) од овој член производителот ги доставува во форма на печатен прирачник, преку интернет услуги или во електронска форма.

Член 30

Информации за крајните корисници

(1) Производителот е должен, на своја сметка, во прилог на упатството за употреба на опремата за домаќинствата кога се испорачува на крајните корисници да ги информира за:

- забраната за оставање на отпадната опрема како несортиран комунален отпад и обврската за одделно собирање;
- системите за бесплатно враќање и местата за собирање кои се достапни без оглед на производителот или друг оператор кој ги има организирано;

пajisjeve të mbetjeve si pjesë e sistemit të menaxhimit të mbeturinave dhe

-përdorimin, riciklimin dhe riciklimin e pajisjeve të grumbulluara të mbeturinave.

(3) Prodhuesi mund të përmbushë detyrimet e përmendura në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni në mënyrë të pavarur, duke marrë një licencë për operator të pavarur në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit ose duke lidhur një marrëveshje për ndërmarrjen detyrimet për trajtimin e pajisjeve të mbetjeve, me një operator kolektiv të pajisjeve të mbeturinave i cili është themeluar dhe mban një licencë në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili administron rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

Neni 29

Detyrimi i prodhuesit për të siguruar informacion për operatorët e instalimeve të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve

(1) Për të lehtësuar përgatitjen për ripërdorimin e mbetjeve të pajisjeve, trajtimin dhe riciklimin e sigurt për mjedisin, duke përfshirë mirëmbajtjen, riparimin dhe riciklimin, prodhuesi është i detyruar t'u sigurojë operatorëve të impianteve të trajtimit informacion falas me informacione për:

- mundësitë për ripërdorim dhe trajtim, për secilin lloj të pajisjeve të reja;
- të dhëna të hollësishme për përbërësit dhe materialet në pajisje dhe
- vendet ku substancat dhe përzierjet e rrezikshme janë të vendosura në pajisje.

(2) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë informacionin nga paragrafi (1) i këtij neni për secilin lloj të pajisjeve të reja që vendos në treg për herë të parë, brenda 12 muajve nga dita kur pajisja vendoset në treg (3) Të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohen nga prodhuesi në formën e një manuali të shtypur, përmes shërbimeve të internetit ose në formë elektronike.

Neni 30

Informacioni i përdoruesit përfundimtar

(1) Prodhuesi është i detyruar, me shpenzimet e tij, përveç udhëzimeve për përdorimin e pajisjeve shtëpiake kur u dorëzohet përdoruesve të fundit, t'i informojë ata për:

- ndalimin e lënies së mbeturinave të pajisjeve si mbeturina të pa renditura komunale dhe detyrimin për grumbullim të veçantë;
- sistemet e kthimit falas dhe pikat e grumbullimit që janë në dispozicion pavarësisht nga prodhuesi ose operatori tjetër që i ka organizuar ato;

- важноста на улогата и начинот на којшто можат да придонесат крајните корисници во управувањето со отпадната опрема и можните начини за повторна употреба, рециклирање и другите начини на преработка;

- можните негативни влијанија и последици врз здравјето на луѓето и животната средина како резултат на присуството на опасни супстанции во опремата и

- значењето на ознаката од членот 10 од овој закон.

(2) Информациите од ставот (1) од овој член се објавуваат на веб страната на видлив и јасно достапен начин, на местото на продажба, во печатени или во онлајн рекламни материјали, или на веб страниците за онлајн продажба кои ги користи производителот, или преку јавни кампањи за подигање на јавната свест.

(3) Производителот е должен да ги информира трговците за начинот на преземање на отпадната опрема од крајните корисници и на сите останати трговци во ланецот на испорака на опремата, а посебно трговецот кој ја продава односно испорачува опремата на крајниот корисник.

(4) Обврските на производителот кои произлегуваат од овој член не можат да се пренесат на друг субјект.

(5) Производителот кој продава опрема со помош на комуникација на далечина директно на домаќинства во Република Северна Македонија, или други корисници различни од домаќинства е должен на својата интернет страна или во својот продажен каталог да ги информира крајните корисници за своите обврски од ставот (1) од овој член како и за начинот на враќање на отпадната опрема.

Член 31

Обврски за мал производител

(1) Производителот, кој годишно пушта на пазар во Република Северна Македонија или како краен корисник увезува опрема без посредник до 100 килограми од Категориите 1, 2 и 4 од членот 5 став (1) од овој закон или до 50 килограми од Категориите 3,5 и 6 од членот 5 став (1) од овој закон, се смета за мал производител.

(2) Производителот од ставот (1) од овој член е должен да се регистрира согласно членот 32 од овој закон, како и да води евиденција и да известува на начин, согласно членот 34 од овој закон.

(3) Производителот од став (1) од овој член до 15 Јануари поднесува барање до стручниот орган за добивање на решение за мал производител во кое се наведува и количеството на опремата која производителот има намера да ја пушти на пазарот во Република Северна Македонија во

- рëndësia e rolit dhe mënyrës në të cilën përdoruesit përfundimtarë mund të kontribuojnë në menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve dhe mënyrat e mundshme të ripërdorimit, riciklimit dhe mënyrave të tjera të përpunimit;

- ndikimet dhe pasojat e mundshme negative në shëndetin e njeriut dhe mjedisit si rezultat i pranisë së substancave të rrezikshme në pajisje dhe

- kuptimin e markës referuar në nenin 10 të këtij ligji.

(2) Informacioni i përmendur në paragrafin (1) të këtij neni do të botohet në uebfaqe në një mënyrë të dukshme dhe qartë të arritshme, në pikën e shitjes, në materiale reklamuese të shtypura ose në internet, ose në faqet e internetit të shitjeve në internet të përdorura nga prodhuesi, ose përmes fushatave të ndërgjegjësimit të publikut.

(3) Prodhuesi është i detyruar të informojë tregtarët për mënyrën e marrjes së mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesit përfundimtarë dhe të gjithë tregtarët e tjerë në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve, dhe posaçërisht tregtari që shet ose dorëzon pajisjet deri te përdoruesi përfundimtar.

(4) Detyrimet e prodhuesit që rrjedhin nga ky nen nuk mund t'i transferohen një subjekti tjetër.

(5) Prodhuesi që shet pajisje me anë të komunikimit në distancë drejtpërdrejt me familjet në Republikën e Maqedonisë Veriore, ose përdorues të tjerë përveç familjeve është i detyruar në faqen e tij të internetit ose në katalogun e tij të shitjeve të informojë përdoruesit përfundimtarë për detyrimet e tij nga paragrafi (1) të këtij neni si dhe mënyrën e kthimit të mbeturinave të pajisjeve.

Neni 31

Detyrimet për një prodhues të vogël

(1) Prodhuesi, i cili çdo vit vendos në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore ose si përdorues i fundit importon pajisje pa ndërmjetës deri në 100 kg nga kategoritë 1, 2 dhe 4 nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji ose më lart deri në 50 kg nga Kategoritë 3, 5 dhe 6 të Nenit 5 paragrafi (1) i këtij Ligji, konsiderohet prodhues i vogël.

(2) Prodhuesi nga paragrafi (1) i këtij neni është i detyruar të regjistrohet në pajtim me nenin 32 të këtij ligji, si dhe të mbajë evidencë dhe raport në një mënyrë në pajtim me nenin 34 të këtij ligji.

(3) Prodhuesi i referuar në paragrafin (1) të këtij neni do t'i paraqesë një kërkesë organit ekspert deri më 15 janar për marrjen e një vendimi për një prodhues të vogël duke deklaruar sasinë e pajisjeve që prodhuesi synon të vendos në treg në Republika e Maqedonisë Veriore në vitin aktual.

тековната година.

(4) Стручниот орган по утврдување на исполнетоста на условите издава решение за мал производител во рок од 30 дена од денот на поднесување на барањето од ставот (3) на овој член.

(5) Стручниот орган е должен во Регистарот кој се води согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад одделно да ги води производителите и видот и количините на опрема за кои издал решение за мал производител.

(6) Производителот од ставот (1) од овој член не е должен да обезбеди управување со отпадна опрема доколку количеството на опремата што ја пуштил на пазар или ја увезол, не го надминува количеството на годишно ниво утврдено во ставот (1) од овој член, но е должен да го плати годишниот паушален надоместок од членот 24 став (3) од овој закон.

V. РЕГИСТРАЦИЈА, ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕСТУВАЊЕ КАКО ОБВРСКА НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ И ИНФОРМАТИВЕН СИСТЕМ

Член 32

Регистар на производители

Производителот кој за прв пат пушта на пазарот или увезува, како краен корисник, опрема во Република Северна Македонија, се регистрира во Регистарот на производители кој го води стручниот орган на начин и постапка пропишани со прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 33

Исполнување на обврски преку овластен застапник

Производителот со седиште во друга држава кој пушта опрема на пазарот во Република Северна Македонија со помош на комуникација на далечина (е-трговија) е должен да именува овластен застапник како одговорен субјект за целосно исполнување на обврските на производителот кој се регистрира согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 34

Водење на евиденција и известување за управување со отпадната опрема

(1) Производителот е должен да води евиденција за видот и количество на опрема пуштена за прв пат на пазарот во Република Северна Македонија, според категорија, во текот на една календарска

(4) Pas përcaktimit të përmbyshjes së kushteve, organi ekspert do të lëshojë vendim për një prodhues të vogël brenda 30 ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni.

(5) Organi profesional është i detyruar në Regjistrin të mbahet në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve që të mbajë veçmas prodhuesit dhe llojin dhe sasinë e pajisjeve për të cilat ka lëshuar një vendim për prodhues i vogël.

(6) Prodhuesi nga paragrafi (1) i këtij neni nuk është i detyruar të sigurojë menaxhim të pajisjeve të mbetjeve nëse sasia e pajisjeve që ai ka vendosur në treg ose importuar nuk e kalon sasinë në nivelin vjetor të përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, por është i detyruar të paguajë tarifën vjetore të shumës së referuar në nenin 24 paragrafi (3) të këtij ligji.

V. REGJISTRIMI, EVIDENCA DHE NJOFTIMI SI PËRGJEGJËSI E PRODHUESIT DHE SISTEMIT TË INFORMACIONIT

Neni 32

Regjistri i prodhuesve

Prodhuesi i cili lëshon për herë të parë në treg ose importon, si përdorues i fundit, pajisjet në Republikën e Maqedonisë Veriore, është regjistruar në Regjistrin e Prodhuesve të mbajtur nga organi ekspert në një mënyrë dhe procedurë të përcaktuar me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit që administron rrjedha të posaçme të mbetjeve.

Neni 33

Përmbyshja e detyrimeve përmes një përfaqësuesi të autorizuar

Prodhuesi me seli në një vend tjetër që vendos pajisje në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore me ndihmën e komunikimit në distancë (tregtia elektronike) është i detyruar të caktojë një përfaqësues të autorizuar si një subjekt përgjegjës për përmbyshjen e plotë të detyrimeve të prodhuesit, i cili regjistrohet në përputhje me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit që administron rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

Neni 34

Mbajtja e regjistrave dhe raportimi për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve

(1) Prodhuesi është i detyruar të mbajë evidencë për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara për herë të parë në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, sipas kategorisë, gjatë një viti kalendarik në formë të

година во пишана и електронска форма.

(2) Производителот најдоцна до 31 март во тековната година е должен до стручниот орган да достави годишен извештај за видот и количината на опрема што ја пуштил на пазарот во Република Северна Македонија во претходната календарска година, на образец за годишен извештај за опрема пуштена на пазар, во пишана и електронска форма кога:

1. не обезбедува управување со отпадна опрема согласно со членот 28 од овој закон и го плаќа надоместокот од членот 36 од овој закон, и

2. е мал производител.

(3) Годишниот извештај за управување со отпадната опрема, што самостојниот постапувач и колективниот постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад го доставуваат на посебен образец до стручниот орган, треба задолжително да ги содржи следните податоци:

1) назив и седиште на фирмата, или име и адреса на самостојниот постапувач или на колективниот постапувач и негов регистерски број;

2) периодот за кој се известува;

3) количество опрема изразена во килограми по категории на опрема пуштена на пазарот во Република Северна Македонија;

4) количество на вкупно одделно собрана отпадна опрема по категории изразена во килограми;

5) количество на отпадна опрема, по категории, која е рециклирана (вклучително и подготвена за повторна употреба) и преработена, изразена во килограми;

6) количество на отпадна опрема во килограми и делови на отпадната опрема по категории која е отстранета и

7) количеството на отпадна опрема, по категории извезена за рециклирање, преработка и отстранување, изразена во килограми.

(4) Формата и содржината на образецот од ставовите (2) и (3) од овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(5) Во податоците од ставот (3) точка 4) од овој член, се вклучуваат и податоците за одделно собраната отпадна опрема по категории која е преземена од собирачите и операторите на инсталациите за преработка на отпадна опрема (вклучувајќи ја и отпадната опрема преземена од трговците) од производителите или трети лица кои делуваат во нивно име.

(6) Податоците од ставот (3) од овој член се чуваат најмалку за период од седум години и се дел од електронскиот систем на база на податоци на

shkruar dhe elektronike.

(2) Prodhuesi është i detyruar t'i paraqesë një raport vjetor organit ekspert jo më vonë se 31 mars të vitit aktual për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në vitin e kaluar kalendarik, në një formular për raportin vjetor të pajisjeve të lëshuara në treg, në formë të shkruar dhe elektronike kur:

1. nuk siguron menaxhim të pajisjeve të mbetjeve në përputhje me nenin 28 të këtij ligji dhe paguan tarifën e referuar në nenin 36 të këtij ligji, dhe

2. është një prodhues i vogël.

(3) Raporti vjetor për menaxhimin e mbeturinave, të cilin operatori i pavarur dhe operatori kolektiv në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve duhet të paraqesin në një formë të veçantë te organi ekspert, duhet të përmbajë sa vijon: të dhëna:

1) emri dhe selia e ndërmarrjes, ose emri dhe adresa e operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv dhe numri i tij i regjistrimit;

2) periudhën e raportimit;

3) sasia e pajisjeve e shprehur në kilogram sipas kategorive të pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore;

4) sasia e pajisjeve totale të grumbulluara veçmas të mbeturinave sipas kategorive të shprehura në kilogramë;

5) sasia e mbetjeve të pajisjeve, sipas kategorive, e cila riciklohet (përfshirë gati për ripërdorim) dhe riciklohet, e shprehur në kilogramë;

6) sasia e pajisjeve të mbeturinave në kilogram dhe pjesët e pajisjeve të mbetjeve sipas kategorive që janë hequr; dhe

7) sasia e mbetjeve të pajisjeve, sipas kategorive të eksportuara për riciklim, përpunim dhe asgjësim, të shprehura në kilogramë.

(4) Forma dhe përmbajtja e formularit nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni përcaktohen nga Ministri që udhëheq me organin e mjedisit.

(5) Të dhënat e përmendura në paragrafin (3) pika 4) të këtij neni përfshijnë të dhënat për pajisjet e grumbulluara veçmas të mbeturinave sipas kategorive që janë marrë nga mbledhësit dhe operatorët e instalimeve të përpunimit të pajisjeve të mbeturinave (përfshirë mbeturinat) pajisjet e marra nga shitësit me pakicë nga prodhuesit ose palët e treta që veprojnë në emër të tyre.

(6) Të dhënat e përmendura në paragrafin (3) të këtij neni do të ruhen për të paktën shtatë vjet dhe do të jenë pjesë e sistemit të bazës elektronike të të

колективниот односно самостојниот постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

(7) Во Годишниот извештај од ставот (3) на овој член се наведуваат и податоците што се бараат согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 35

База на податоци и информативен систем

Врз основа на податоците од членот 34 од овој закон и податоците од Регистерот кој се води согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад, стручниот орган воспоставува и води електронска база на податоци за опремата што се пушта на пазарот во Република Северна Македонија и за управувањето со податоците кои се однесуваат на управувањето со отпадната опрема, согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

VI. НАДОМЕСТОК ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДНА ОПРЕМА

Член 36

Надоместок

(1) Производителот кој пушта опрема на пазарот во Република Северна Македонија, како и производителот кој како краен корисник увезува опрема во Република Северна Македонија е должен да плати надоместок за управување со отпадната опрема (во понатамошниот текст: надоместок).

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) од овој член, изразена во ден/кг. по категориите на опрема од членот 5 став (1) од овој закон, изнесува:

1. 100 ден/кг. за опрема за температурна размена;
2. 175 ден/кг. за екрани, монитори и опрема која содржи екрани со површина поголема од 100 cm²;
3. 350 ден/кг. за светилки;
4. 100 ден/кг. за голема опрема;
5. 150 ден/кг. за мала опрема;
6. 100 ден/кг. за мала информатичко - комуникациска технологија и телекомуникациска опрема.

(3) Надоместокот од ставот (1) од овој член се пресметува врз основа на нето - масата на опремата по единица парче изразена во килограми за што се составува квартална пресметка на посебен образец, дури и кога производителот не пушта производи на пазарот во текот на тој квартал.

dhënave të operatorit kolektiv ose të pavarur në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit që menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

(7) Raporti vjetor nga paragrafi (3) i këtij neni gjithashtu do të përmbajë të dhënat e kërkuara në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbetjeve.

Neni 35

Baza e të dhënave dhe sistemi i informacionit

Bazuar në të dhënat nga neni 34 i këtij ligji dhe të dhënat nga Regjistri të mbajtura në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbetjeve, organi ekspert krijon dhe mban një bazë elektronike të të dhënave për pajisjet e lëshuara në tregun në Republikëne Maqedonis Veriore dhe për menaxhimin e të dhënave në lidhje me menaxhimin e mbeturinavetë pajisjeve, në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbeturinave.

VI.TARIFA E MENAXHIMIT TË MBETURINAVE TË PAJISJEVE

Neni 36

Tarifa

(1) Prodhuessi i cili vendos pajisje në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, si dhe prodhuessi i cili si përdorues i fundit importon pajisje në Republikën e Maqedonisë Veriore është i detyruar të paguajë një tarifë për menaxhimin e pajisjeve të mbeturinave (në tekstin e mëtejshëm: tarifë)

(2) Shuma e tarifës nga paragrafi (1) i këtij neni, e shprehur në ditë / kg. sipas kategorive të pajisjeve të përmendura në nenin 5 paragrafi (1) i këtij ligji, është:

1. 100 den / kg. për pajisjet e shkëmbimit të temperaturës;
2. 175 den / kg. për ekranet, monitorët dhe pajisjet që përmbajnë ekrane më të mëdha se 100 cm;
3. 350 den / kg. për llambat;
4. 100 den / kg. për pajisje të mëdha;
5. 150 den / kg. për pajisje të vogla;
6. 100 den / kg. për informacion të vogël - teknologji komunikimi dhe pajisje telekomunikuese.

(3) Kompensimi nga paragrafi (1) i këtij neni llogaritet në bazë të masës neto të pajisjes për njësi të copës të shprehur në kilogram, për të cilën përpilohet një llogaritje tremujore në një formë të veçantë, edhe kur prodhuessi nuk vendos produkte në treg gjatë këtij tremujori.

(4) Обврската за пресметување на надоместокот за производителот настанува од моментот кога за прв пат опремата ја пушта на пазарот на Република Северна Македонија, односно за производителот како краен корисник, од моментот кога започнал да ја користи опремата.

(5) Производителот, и производителот како краен корисник кој увезува опрема, е должен да го плати надоместокот од ставот (1) од овој член на соодветна уплатна сметка на буџетот на органот за животната средина секој 15 - ти ден во тековниот квартал за сите пресметани надоместоци од претходниот квартал.

(6) Надоместокот не се плаќа доколку опремата се извезува во тековната година.

(7) Во случајот од ставот (6) од овој член, производителот, и производителот како краен корисник кој увезува опрема е должен да обезбеди извозна електронска царинска декларација согласно прописите за царинско работење како доказ дека количеството на опрема за која не е пресметан надоместокот од ставот (1) од овој член е извезена.

(8) Во случај на извоз на опрема за која е платен надоместокот од ставот (1) од овој член, производителот и производителот кој како краен корисник увезува опрема, имаат право на поврат на платениот надоместок за извезената количество на опрема доколку истата се извезе во рок од пет години од датумот на плаќањето на надоместокот.

(9) За поврат на надоместокот од ставот (8) на овој член, производителот односно производителот кој како краен корисник увезува во Република Северна Македонија опрема од ставот (1) на овој член, до стручниот орган на посебен образец поднесува барање за поврат на надоместокот заедно со кварталната пресметка од ставот (3) на овој член за наредниот квартал, во кој ќе се наведат причините за поврат на надоместокот.

(10) Поврат на надоместокот од ставот (8) од овој член се врши со решение на стручниот орган по испитување на доставената документација и проверка дали се исполнети условите за враќање на исплатениот надоместок во согласност со ставот (9) на овој член.

(11) Решението на стручниот орган од ставот (10) на овој член се донесува најдоцна во рок од 60 дена по приемот на барањето за поврат на надоместок од ставот (9) на овој член.

(12) Против решението од ставот (11) од овој член може да се поднесе жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(13) По правосилноста на решението на стручниот орган од ставот (10) од овој член, органот за животната средина врши поврат на надоместокот.

(4) Detyrimi për llogaritjen e kompensimit për prodhuesin lind nga momenti kur pajisja është hedhur për herë të parë në treg të Republikës së Maqedonisë Veriore, dmth. për prodhuesin si përdorues përfundimtar, nga momenti kur ai filloi të përdorë pajisjet .

(5) Prodhuesi dhe prodhuesi si përdorues i fundit që importon pajisje, është i detyruar të paguajë tarifën e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni në një llogari të përshtatshme pagese të buxhetit të autoritetit mjedisor çdo 15 ditë në tremujori aktual për të gjitha tarifat e llogaritura nga tremujori paraardhës.

(6) Taksa nuk do të paguhet nëse pajisjet eksportohen në vitin aktual.

(7) Në rastin e përmendur në paragrafin (6) të këtij neni, prodhuesi dhe prodhuesi si përdorues i fundit që importon pajisje janë të detyruar të sigurojnë një deklaratë doganore elektronike të eksportit në përputhje me rregulloret doganore si provë se sasia e pajisjet për të cilat tarifa nuk është llogaritur paragrafi (1) i këtij neni është eksportuar.

(8) Në rast të eksportit të pajisjeve për të cilat është paguar tarifa nga paragrafi (1) i këtij neni, prodhuesi dhe prodhuesi që importon pajisje si përdorues i fundit do të kenë të drejtën e rimbursimit të tarifës së paguar për sasia e eksportuar e pajisjeve nëse rieksporthet brenda pesë viteve nga data e pagimit të tarifës.

(9) Për kthimin e tarifës nga paragrafi (8) i këtij neni, prodhuesi, përkatësisht prodhuesi i cili si përdorues i fundit importon në Republikën e Maqedonisë Veriore pajisje nga paragrafi (1) i këtij neni, dorëzon një kërkesë për kthimin e tarifës tek organi ekspert së bashku me llogaritjen tremujore të referuar në paragrafin (3) të këtij neni për tremujorin e ardhshëm, i cili tregon arsyet e rimbursimit të tarifës.

(10) Rimbursimi i tarifës nga paragrafi (8) i këtij neni bëhet me vendim të organit ekspert pas shqyrtimit të dokumentacionit të paraqitur dhe kontrollit nëse kushtet e kthimit të tarifës së paguar janë përmbushur në përputhje me paragrafin (9) të këtij neni.

(11) Vendimi i organit ekspert nga paragrafi (10) i këtij neni do të miratohet jo më vonë se 60 ditë pas marrjes së kërkesës për kthimin e kompensimit nga paragrafi (9) i këtij neni.

(12) Kundër vendimit nga paragrafi (11) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren e procedurës së përgjithshme administrative.

(13) Pasi vendimi i trupit ekspert nga paragrafi (10) i këtij neni të marrë formën e prerë, organi i mjedisit do të kthejë kompensimin.

(14) Ministri që menaxhon organin e mjedisit në

(14) Министерот кој раководи со органот за животна средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансиите ја пропишува формата и содржината на образецот од ставот (3) на овој член, како и начинот, постапката и потребната документација за поврат на надоместокот, како и формата и содржината на образецот од ставот (9) на овој член.

Член 37

Обврска за начинот на пресметување, уплатување како и за водење на евиденција за пресметаниот и уплатениот надоместок

(1) Производителот и производителот кој како краен корисник увезува опрема во Република Северна Македонија (во натамошниот текст: обврзник) согласно одредбите на овој закон е должен навремено и правилно да го пресметува и уплатува надоместокот како и да води, одржува и чува уредна и точна евиденција за пресметаниот и уплатен надоместок.

(2) Врз основа на евиденцијата од ставот (1) од овој член, обврзникот составува и на секои три месеци доставува до стручниот орган, пресметка за уплатениот надоместок на посебен образец, дури и кога производителот не пуштил производи на пазарот во текот на тој квартал.

(3) Стручниот орган пресметките за уплатениот надоместок ги проверува и доколку утврди несоодветно плаќање на надоместокот, со решение ја утврдува точната количина за кои треба да се плати надоместок.

(4) Против решението од ставот (3) од овој член може да се поднесе жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансиите го пропишува начинот за водење, одржување и чување на евиденцијата од ставот (1) од овој член, како и формата и содржината на образецот од ставот (2) од овој член.

Член 38

Ослободување од плаќање на надоместокот

Од плаќање на надоместокот од членот 36 став (1) од овој закон се ослободени следните субјекти:

1) производителот и производителот кој како краен корисник увезува опрема доколку имаат склучен договор за преземање на обврски за управување со отпадната опрема со колективен постапувач,

пërputhje me Ministrin që menaxhon organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e financave përshkruan formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi (3) i këtij neni, si dhe mënyra, procedura dhe dokumentacioni i nevojshëm për kthimin e tarifës, si dhe forma dhe përmbajtja e formularit të përmendur në paragrafin (9) të këtij neni.

Neni 37

Detyrimi për mënyrën e llogaritjes, pagesës si dhe për mbajtjen e regjistrave të tarifës së llogaritur dhe të paguar

(1) Prodhuesi dhe prodhuesi i cili si përdorues i fundit importon pajisje në Republikën e Maqedonisë Veriore (në tekstin e mëtejme: tatimpaguesi) në pajtim me dispozitat e këtij ligji është i detyruar që me kohë dhe në mënyrë korrekte të llogarisë dhe paguajë tarifën si dhe të mirëmbajë, mirëmbajnë dhe mbajnë regjistra të rregullt dhe të saktë të tarifës së llogaritur dhe të paguar.

(2) Bazuar në regjistrat e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, tatimpaguesi përpilon dhe i paraqet organit ekspert çdo tre muaj, një llogaritje për tarifën e paguar në një formë të veçantë, edhe kur prodhuesi nuk ka lëshuar produktet në treg gjatë këtij tremujori.

(3) Organi ekspert kontrollon llogaritjet për tarifën e paguar dhe nëse përcakton pagesa të papërshtatshme të tarifës, me vendim përcakton shumën e saktë për të cilën duhet të paguhet tarifa.

(4) Kundër vendimit nga paragrafi (3) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren e procedurës së përgjithshme administrative.

(5) Ministri që administron organin e mjedisit në përputhje me ministrin që menaxhon organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e financave përshkruan mënyrën e mbajtjes, mirëmbajtjes dhe mbajtjes së evidencave nga paragrafi (1)) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të përmendur në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 38

Përfashtimi nga pagesa e tarifës

Subjektet e mëposhtme përfashtohen nga pagesa e tarifës së përmendur në nenin 36 paragrafi (1) të këtij ligji:

1) prodhuesi dhe prodhuesi që importon pajisje si përdorues i fundit nëse kanë lidhur një marrëveshje për ndërmarrjen e detyrimeve për administrimin e mbeturinave me një operator kolektiv, në përputhje

согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад;

2) производителот кој поседува дозвола како самостоен постапувач, согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад и

3) производителот определен како мал производител, согласно членот 31 од овој закон.

Член 39

Користење на надоместокот

Средствата собрани од надоместокот од членот 36 став (2) од овој закон се користат за финасирање и спроведување на мерки и активности за управување со отпад утврдени со планските и стратешките документи од областа на отпадот, а кои се насочени кон постигнување на целите на овој закон на начин и постапка пропишана согласно прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

VII. ПОСЕБНИ ПРАВИЛА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОПРЕМА И ОТПАДНА ОПРЕМА

Член 40

Увоз на опрема и увоз на употребена опрема

(1) Царинскиот орган нема да дозволи увоз на опрема без производителот да достави потврда за регистрација и регистрациски број добиени согласно Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

(2) Доколку производителот увезува употребена опрема во Република Северна Македонија, на увозот на употребуваната опрема се применуваат одредбите од овој закон како да станува збор за увоз на нова опрема.

Член 41

Минимални услови за прекуграничен пренос

(1) Со цел да се направи разлика помеѓу опремата и отпадната опрема во случаите кога носителот на пратката има намера да врши транспорт или транспортира употребена опрема, а не отпадна опрема и при тоа тврди дека се работи за употребена опрема која е наменета за директно користење и е целосно функционална, носителот на пратката е должен тоа да го докаже согласно прописите за управување со отпад.

(2) Носителот на пратката од ставот (1) од овој член потребно е да достави соодветна

me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve;

2) prodhuesi i cili mban një licencë si një operator i pavarur, në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve dhe

3) prodhuesi i përcaktuar si prodhues i vogël, në përputhje me nenin 31 të këtij ligji.

Neni 39

Përdorimi i tarifës

Fondet e mbledhura nga tarifa e përmendur në nenin 36 paragrafi (2) të këtij ligji do të përdoren për financimin dhe zbatimin e masave dhe aktiviteteve për menaxhimin e mbeturinave të përcaktuara me dokumentet e planifikimit dhe strategjik në fushën e mbeturinave, të cilat synojnë arritjen e objektivave të këtij ligji, në një mënyrë dhe procedurë të përshtatshme në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

VII. RREGULLAT E VEÇANTA PËR MENAXHIMIN E PAJISJEVE DHE MBETURINAVE TË PAJISJEVE

Neni 40

Importi i pajisjeve dhe importi i pajisjeve të përdorura

(1) Autoriteti doganor nuk do të lejojë importimin e pajisjeve pa dorëzuar prodhuesi një certifikatë regjistrimi dhe numrin e regjistrimit të marrë në përputhje me Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve.

(2) Nëse prodhuesi importon pajisje të përdorura në Republikën e Maqedonisë Veriore, dispozitat e këtij ligji do të zbatohen për importin e pajisjeve të përdorura sikur të ishte import i pajisjeve të reja.

Neni 41

Kushtet minimale për transportin ndërkufitar

(1) Për të bërë dallimin midis pajisjeve dhe mbetjeve të pajisjeve në rastet kur mbajtësi i dërgesës synon të transportojë ose transportojë pajisje të përdorura, dhe jo mbeturinavetë pajisje dhe pretendon se ato janë pajisje të përdorura që janë të destinuara për përdorim të drejtpërdrejtë dhe që janë plotësisht funksional, transportuesi është i detyruar ta provojë atë në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(2) Mbajtësit të dërgesës nga paragrafi (1) i këtij neni i kërkohet të paraqesë dokumentacionin e duhur, provat për vlerësimin dhe testimin e funksionalitetit të

документација, докази за оценката и тестирањето на функционалноста на употребената опрема како и соодветна информација од оценката и тестирањето.

(3) Документацијата од ставот (2) на овој член се доставува до органот кој го одобрува прекуграничниот пренос.

(4) Во отсуство на доказите од ставот (2) од овој член опремата ќе се третира како отпадна опрема и со истата ќе постапува како нелегална пратка согласно прописите за управување со отпад.

(5) Во случаите од ставот (3) од овој член, трошоците за контрола, проверки и анализи како и за складирање на опремата ги сноси производителот или неговиот овластен застапник или субјектот кој ја подготвил пратката за пренос.

(6) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува потребната документација од став (2) од овој член.

Член 42

Доброволно договарање

Организациите кои застапуваат посебни интереси на економските оператори и групите на економски оператори опфатени со овој закон, можат да пристапат кон склучување на доброволен договор со органот за животна средина или Владата на Република Северна Македонија преку кој ќе ги регулираат меѓусебните права и обврски за да се постигнат повисоки национални цели за собирање и повторна употреба и преработка од членовите 22 и 23 од овој закон, како и повисок степен на рециклирање, преработка и обработка и за воведување на сертифицирани системи за управување со животната средина на начин како што е утврдено во прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

Член 43

Соработка и размена на информации

Надлежните органи одговорни за спроведување на овој закон, соработуваат со надлежни органи од други земји, за воспоставување на соодветен проток на информации за исполнување на обврските на производителите согласно одредбите на овој закон.

VIII. НАДЗОР И НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Член 44

Надлежни органи

(1) Надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши

pajisjeve të përdorura, si dhe informacionin e duhur nga vlerësimi dhe testimi.

(3) Dokumentacioni nga paragrafi (2) i këtij neni i paraqitet organit që miraton transferimin ndërkufitar.

(4) Në mungesë të provave nga paragrafi (2) i këtij neni, pajisjet do të trajtohen si pajisje të përdorura dhe do të trajtohen si një dërgesë ilegale në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(5) Në rastet e përmendura në paragrafin (3) të këtij neni, shpenzimet për kontroll, inspektime dhe analiza, si dhe për ruajtjen e pajisjeve do të barten nga prodhuesi ose përfaqësuesi i tij i autorizuar ose subjekti që ka përgatitur dërgesën. për transferim.

(6) Ministri që udhëheq me organin e mjedisit përshkruan dokumentacionin e nevojshëm nga paragrafi (2) i këtij neni.

Neni 42

Marrëveshja vullnetare

Organizatrat që përfaqësojnë interesa të veçantë të operatorëve ekonomikë dhe grupe të operatorëve ekonomikë të mbuluar nga ky ligj, mund të hyjnë në një marrëveshje vullnetare me organin e mjedisit ose Qeverinë e Republikës së Maqedonisë Veriore përmes së cilës ata do të rregullojnë të drejtat dhe detyrimet e njëri-tjetrit për të arritur një nivel më të lartë kombëtar. objektivat për mbledhjen dhe ripërdorimin dhe përpunimin nga nenet 22 dhe 23 të këtij ligji, si dhe një shkallë më të lartë të riciklimit, përpunimit dhe futjes së sistemeve të certifikuara të menaxhimit të mjedisit në një mënyrë siç përcaktohet në rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve.

Neni 43

Bashkëpunimi dhe shkëmbimi i informacionit

Autoritetet kompetente përgjegjëse për zbatimin e këtij ligji do të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente të vendeve të tjera në mënyrë që të vendosin një qarkullim adekuat të informacionit për përmbushjen e detyrimeve të prodhuesve në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

VIII. MBIKQYRJA DHE AUTORITETET

KOMPETENTE

Neni 44

Autoritetet kompetente

(1) Mbikëqyrja mbi zbatimin e këtij ligji dhe

органот за животна средина.

(2) Инспекциски надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, врши Државниот инспекторат за животна средина, преку државните инспектори за животна средина.

(3) Надзор над евиденцијата и известувањето согласно членот 34 од овој закон врши стручниот орган.

(4) Инспекциски надзор над примената и спроведувањето на овој закон во поглед на обврските од овој закон од страна на трговците од членот 13 од овој закон, како и надзор на управувањето со отпадната опрема во собирните центри од членот 20 од овој закон, вршат овластените инспектори за животна средина на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(5) Инспекциски надзор над примената и спроведувањето на овој закон во делот на управувањето со отпадна опрема од страна на граѓаните и негово оставање или предавање како несортиран комунален отпад согласно членот 12 од овој закон вршат комуналните инспектори.

(6) Инспекциски надзор над примената и спроведувањето на овој закон во делот на ограничување на употреба на опасни супстанции во опремата од членот 9 од овој закон, означување на опремата од членот 10 од овој закон, информирање на крајните корисници согласно членот 30 ставовите (1) и (2) од овој закон, информирањето на трговците во ланецот на испорака на опрема согласно членот 30 став (3) од овој закон како и информирање на крајните корисници согласно членот 30 став (5) од овој закон од страна производителот кој продава опрема со помош на комуникација на далечина го врши Државниот пазарен инспекторат, преку државните пазарни инспектори.

rregulloreve të miratuara në bazë të këtij ligji kryhen nga organi i mjedisit.

(2) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregulloreve të miratuara në bazë të këtij ligji kryhet nga Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, përmes inspektorëve shtetërorë të mjedisit.

(3) Mbikëqyrja e të dhënave dhe raportimi në pajtim me nenin 34 të këtij ligji kryhet nga organi ekspert.

(4) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin dhe zbatimin e këtij ligji në lidhje me detyrimet nga ky ligj nga tregtarët e përmendur në nenin 13 të këtij ligji, si dhe mbikëqyrjen e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve në qendrat e grumbullimit të përmendura në nenin 20 të këtij ligji, do të kryhet nga inspektorët e autorizuar mjedisorë të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit.

(5) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin dhe implementimin e këtij ligji në pjesën e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve nga qytetarët dhe lënia ose dorëzimi i tyre si mbeturina komunale të pa renditura në pajtim me nenin 12 të këtij ligji kryhet nga inspektorët komunalë.

(6) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin dhe zbatimin e këtij ligji në pjesën e kufizimit të përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet nga neni 9 i këtij ligji, shënjimi i pajisjeve nga neni 10 i këtij ligji, duke informuar përdoruesit e fundit sipas neni 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, duke informuar tregtarët në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve në përputhje me nenin 30 paragrafi (3) të këtij ligji si dhe duke informuar përdoruesit përfundimtarë në përputhje me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji nga prodhuesi i cili shet pajisje me ndihmën e komunikimit në distancë kryhet nga Inspektorati Shtetëror i Tregut, përmes inspektorëve shtetërorë të tregut.

Член 45

Делокруг на надзор на државниот инспектор за животна средина

(1) Во вршењето надзор од својот делокруг, државниот инспектор за животна средина (во натамошниот текст: инспектор за животна средина) врши увид и контрола:

- 1) дали се произведува и/или се пушта на пазар опрема, материјали и составни делови согласно барањата за производство и дизајнирање на производитите согласно членот 8 од овој закон;
- 2) дали производителот има преземено мерки со кои ќе обезбеди и организира систем за одделно собирање на отпадна опрема од

Нени 45

Fusha e mbikëqyrjes së inspektorit shtetëror të mjedisit

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushës së tij, inspektorit shtetëror i mjedisit (në tekstin e mëtejme: inspektor i mjedisit) inspekon dhe kontrollon:

- 1) nëse pajisjet, materialet dhe përbërësit prodhohen dhe / ose vendosen në treg në përputhje me kërkesat për prodhimin dhe modelimin e produkteve në përputhje me nenin 8 të këtij ligji;
- 2) nëse prodhuesi ka marrë masa për të siguruar dhe organizuar një sistem për grumbullimin e veçantë të mbeturinave të pajisjeve nga

- домаќинствата на пропишан начин, согласно членот 11 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 3) дали правното или физичкото лица како краен корисник отпадната опрема која не е отпадна опрема од домаќинствата ја собира и чува одвоено и постапува со неа согласно членот 17 ставовите (2) и (3) од овој закон;
 - 4) дали правното или физичко лице постапува со отпадната опрема согласно членот 18 став (1) од овој закон;
 - 5) дали правното или физичкото лице, како поседувач на отпадна опрема, ја предава собраната отпадна опрема без да ја менува на пропишан начин согласно членот 18 став (4) од овој закон;
 - 6) дали самостојниот или колективниот постапувач во своите програми за работа имаат предвидено мерки и активности со кои приоритет ќе се даде на собирање на отпадна опрема согласно барањата од членот 20 ставовите (1) и (2) од овој закон;
 - 7) дали правното или физичкото лице, кои вршат собирање и/или транспорт на одделно собраната отпадна опрема, постапува со истата согласно барањата од членот 20 ставовите (3) и (4) од овој закон;
 - 8) дали правното или физичкото лице кои врши собирање и времено чување и складирање на отпадната опрема во собирните места постапува согласно барањата од членот 20 ставовите (5) и (6) од овој закон;
 - 9) дали собирачот ја предава собраната отпадна опрема согласно утврдените барања во член 20 став (7) од овој закон;
 - 10) дали собирачот води евиденција и чува податоци на пропишан начин согласно член 20 ставови (8) и (9) од овој закон;
 - 11) дали со отпадната опрема во инсталацијата за преработка на отпадната опрема се постапува со согласно барањата од членот 21 став (1) од овој закон;
 - 12) дали складирањето на отпадната опрема се врши во услови и на начин согласно членот 21 ставовите (3) и (4) од овој закон;
 - 13) дали преработката на отпадната опрема се врши согласно барањата од член 21 ставовите (5) и (6) од овој закон;
 - 14) дали со материјалите, смесите и составните делови од опремата кои се одвоени при преработката се постапува familjet në një mënyrë të përcaktuar, në përputhje me nenin 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 3) nëse personi juridik ose fizik si përdorues i fundit mbledh dhe ruan mbeturinat e pajisjeve e që nuk janë mbeturinapajisjesh nga amvisëritë veçmas dhe i trajton ato në përputhje me nenin 17 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;
 - 4) nëse personi juridik ose fizik merret me mbeturinat e pajisjeve në përputhje me nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 5) nëse personi juridik ose fizik, si mbajtës i mbeturinavetëpajisjeve, i dorëzon mbeturinat e pajisjeve të grumbulluara të pandryshuar në mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 6) nëse operatori i pavarur ose kolektiv në programet e tyre të punës kanë parashikuar masa dhe aktivitete që do t'i japin përparësi mbledhjes së mbeturinave të pajisjeve të mbeturinave në përputhje me kërkesat e nenit 20 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 7) nëse personi juridik ose fizik, i cili kryen mbledhjen dhe / ose transportin e pajisjeve të grumbulluara veçmas të mbeturinave, vepron me të në përputhje me kërkesat e nenit 20 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 8) nëse personi juridik ose fizik që kryen grumbullimin dhe ruajtjen dhe magazinimin e përkohshëm të mbetjeve të pajisjeve në pikat e grumbullimit vepron në përputhje me kërkesat e nenit 20 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;
 - 9) nëse mbledhësi i dorëzon pajisjet e grumbulluara të mbeturinave në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 20 paragrafi (7) të këtij ligji;
 - 10) nëse mbledhësi mban shënime dhe mban të dhëna në një mënyrë të përcaktuar në përputhje me nenin 20 paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji;
 - 11) nëse mbeturinat e pajisjeve në instalimin për përpunimin e mbeturinavetë pajisjeve trajtohen në përputhje me kërkesat e nenit 21 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 12) nëse depozitimi i mbeturinave të pajisjeve kryhet në kushte dhe në një mënyrë në përputhje me nenin 21 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 13) nëse përpunimi i mbeturinave të pajisjeve kryhet në përputhje me kërkesat nga neni 21 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;
 - 14) nëse materialet, përzierjet dhe përbërësit e pajisjeve që janë të ndara gjatë përpunimit trajtohen në përputhje me rregulloret për administrimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi

- согласно прописите за управување со отпад (член 21 став (7) од овој закон);
- 15) дали производителот обезбедува реализација на националните цели од член 22 став (1) од овој закон, а кои се однесуваат на собирањето на отпадната опрема;
 - 16) дали се утврдуваат годишните цели за собирање на отпадна опрема по категории во килограми во определениот рок (член 22 став (5) од овој закон);
 - 17) дали производителот обезбедува реализација на националните цели од член 23 од овој закон, а кои се однесуваат на преработка и рециклирање на отпадната опрема (член 23 став (1) од овој закон);
 - 18) дали се утврдуваат годишните цели за преработка, според категорија на отпадна опрема во килограми во определениот рок (член 23 став (5) од овој закон);
 - 19) дали операторот на инсталацијата за преработка на отпадната опрема води евиденција и доставува извештаи на начин и во пропишаната форма согласно членот 23 ставовите (6), (7) и (8) од овој закон;
 - 20) дали правното или физичкото лице, извозник кое извезува отпадна опрема доставува извештаи на пропишан начин согласно членот 23 став (11) од овој закон;
 - 21) дали правното лице кое управува со инсталацијата за преработка на отпадна опрема поседува дозвола, како и дали ги исполнува условите од дозволата (членот 23 став (14) од овој закон);
 - 22) дали производителот обезбедува целосна покриеност на трошоците за финансирање на управувањето со отпадна опрема од домаќинствата, согласно членот 24 став (1) од овој закон;
 - 23) дали производителот, со трошоците за постапување со отпадна опрема постапува согласно член 24 став (2) од овој закон;
 - 24) дали малиот производителот, уплатил паушален надоместок согласно членот 24 став (3) од овој закон;
 - 25) дали се обезбедуваат трошоците за управување со заостанатата отпадна опрема согласно членот 25 од овој закон;
 - 26) дали производителот обезбедува финасирање на управувањето и обезбедува преземање отпадна опрема од корисници различни од приватните домаќинства на начин согласно членот 26 став (2) од овој закон;
 - (7) i këtij ligji);
 - 15) nëse prodhuesi siguron realizimin e qëllimeve kombëtare të përmendura në nenin 22 paragrafi (1) të këtij ligji, të cilat kanë të bëjnë me grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve;
 - 16) nëse caqet vjetore për mbledhjen e mbetjeve të pajisjeve sipas kategorive në kilogram përcaktohen brenda afatit të caktuar (neni 22 paragrafi (5) i këtij ligji);
 - 17) nëse prodhuesi siguron realizimin e qëllimeve kombëtare të referuara në nenin 23 të këtij ligji, të cilat kanë të bëjnë me përpunimin dhe riciklimin e mbeturinave të pajisjeve (neni 23 paragrafi (1) i këtij ligji);
 - 18) 10. nëse përcaktohen caqet vjetore për përpunim, sipas kategorisë së mbeturinave të pajisjeve në kilogram brenda afatit të përcaktuar (neni 23 paragrafi (5) i këtij ligji);
 - 19) nëse operatori i instalimit për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve mban shënime dhe paraqet raporte në një mënyrë dhe në formën e përcaktuar në përputhje me nenin 23 paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji;
 - 20) nëse personi juridik apo fizik, eksportues që eksporton mbeturina të pajisjesh paraqet raporte në një mënyrë të përcaktuar në përputhje me nenin 23 paragrafi (11) të këtij ligji;
 - 21) nëse personi juridik që menaxhon instalimin për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve ka licencë, si dhe nëse i plotëson kushtet e licencës (neni 23 paragrafi (14) i këtij ligji);
 - 22) nëse prodhuesi siguron mbulim të plotë të kostove për financimin e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve shtëpiake, në përputhje me nenin 24 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 23) nëse prodhuesi merret me shpenzimet për trajtimin e pajisjeve të mbeturinave në përputhje me nenin 24 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 24) nëse prodhuesi i vogël ka paguar një shumë të shumës në pajtim me nenin 24 paragrafi (3) të këtij ligji;
 - 25) nëse kostot për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve të prapambetura sigurohen në përputhje me nenin 25 të këtij ligji;
 - 26) nëse prodhuesi siguron financim për menaxhimin dhe siguron mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve nga përdorues të tjerë nga familjet private në një mënyrë në përputhje me nenin 26 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 27) nëse personat juridikë ose fizikë si përdorues të fundit ofrojnë menaxhim të mbeturinave të pajisjeve të prapambetura, në përputhje me nenin 26 paragrafi (4) të këtij ligji;

- 27) дали правното или физичко лица како краен корисник обезбедува управување со заостаната отпадна опрема, согласно членот 26 став (4) од овој закон;
- 28) дали производителот поседува дозвола за самостојно воспоставување на систем за управување со отпадна опрема, или склучил договор и се здружил со други производители во систем на колективен постапувач, или го платил надоместокот за управување со отпадна опрема, согласно членот 28 од овој закон;
- 29) дали производителот има обезбедено информации за операторот на инсталација за третман, на начин и во форма, согласно членот 29 од овој закон;
- 30) дали малиот производител се регистрирал и води евиденција согласно членот 31 став (2) од овој закон;
- 31) дали производителот доставува точни податоци за да се утврди како мал производител (член 31 став (3) од овој закон);
- 32) дали производителот е регистриран кај стручниот орган (член 32 од овој закон);
- 33) дали производителот кој пушта опрема на пазарот со помош на комуникација на далечина именува овластен застапник согласно членот 33 од овој закон;
- 34) дали обврските за евиденција и годишни извештаи се исполнуваат согласно членот 34 од овој закон;
- 35) врши и други работи во негова надлежност утврдени во овој закон.
- (2) На барање на инспекторот за животна средина во вршењето на инспекцискиот надзор може да учествува и надлежен државен службеник вработен во стручниот орган.
- (3) Инспекторот за животна средина е должен да изврши инспекциски надзор, кога тоа ќе го побара стручниот орган без одлагање.
- 28) nëse prodhuesi ka një licencë për krijimin e pavarur të një sistemi të menaxhimit të mbeturinave, ose ka lidhur një marrëveshje dhe është bashkuar me prodhuesit e tjerë në një sistem të menaxhimit kolektiv, ose ka paguar tarifën e menaxhimit të mbeturinave, në përputhje me nenin 28 të këtij ligji;
- 29) nëse prodhuesi i ka dhënë informacion operatorit të impiantit të trajtimit, në një mënyrë dhe formë, në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;
- 30) nëse prodhuesi i vogël ka regjistruar dhe mban regjistra në përputhje me nenin 31 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 31) nëse prodhuesi paraqet të dhëna të sakta për t'u përcaktuar si prodhues i vogël (neni 31 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 32) nëse prodhuesi është i regjistruar në organin profesional (neni 32 i këtij ligji);
- 33) nëse prodhuesi i cili vendos pajisje në treg me anë të komunikimit në distancë ka caktuar një përfaqësues të autorizuar në përputhje me nenin 33 të këtij ligji;
- 34) nëse detyrimet për regjistrime dhe raporte vjetore janë përmbushur në përputhje me nenin 34 të këtij ligji;
- 35) kryen veprimtari të tjera brenda kompetencës së tij të përcaktuara në këtë ligj.
- (2) Me kërkesë të inspektorit të mjedisit, një nëpunës civil kompetent i punësuar në organin profesional gjithashtu mund të marrë pjesë në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese.
- (3) Inspektori i mjedisit është i detyruar të kryejë mbikëqyrje inspektuese, kur kërkohet nga organi ekspert pa vonesë.

Член 46

Донесување на решенија на инспектор за животна средина

- (1) При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот за животна средина со решение:
- 1) ќе го задолжи производителот опремата, материјалите и составните делови што се произведуваат и/или се пушта на пазарот во Република Северна Македонија да ги исполнува барањата во однос на производството и дизајнирањето на производите, согласно членот 8 од овој закон;

Нени 46

Miratimi i vendimeve nga inspektori i mjedisit

- (1) Gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori i mjedisit me vendim:
- 1) të detyrojë prodhuesin e pajisjeve, materialeve dhe përbërësve që prodhohen dhe / ose vendosen në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore që të plotësojë kërkesat në lidhje me prodhimin dhe modelimin e produkteve, në përputhje me nenin 8 të këtij ligji;

- 2) ќе го задолжи производителот да преземе мерки за исполнување на обврските од членот 11 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 3) ќе го задолжи крајниот корисник со отпадната опрема која не е отпадна опрема од домаќинствата да постапува согласно членот 17 ставовите (2) и (3) од овој закон;
- 4) ќе го задолжи правното или физичкото лице како поседувач на отпадна опрема со истата да постапува согласно членот 18 став (1) од овој закон;
- 5) ќе го задолжи правното или физичко лице како поседувач, собраната отпадна опрема да ја предава на пропишан начин согласно членот 18 став (4) од овој закон;
- 6) ќе го задолжи самостојниот или колективниот постапувач, во своите програми за работа да предвидат мерки и активности со кои приоритет ќе се даде на собирање на определената отпадна опрема, доколку истиот не постапил, согласно барањата од членот 20 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 7) ќе го задолжи правното или физичкото лице кое врши транспорт на отпадната опрема да преземе мерки со кои ќе се обезбеди собраната отпадна опрема, да не биде оштетена, да не биде изложена на временски услови или други видови на оштетувања или да се загади спротивно на барањата од членот 20 ставовите (3) и (4) од овој закон;
- 8) ќе го задолжи правното или физичкото лице кое управува со собирното место, отпадната опрема да ја собира, времено чува и складира согласно условите и барањата од членот 20 ставовите (5) и (6) од овој закон, како и да обезбеди пристап на персоналот од инсталацијата за третман и преработка на отпадна опрема до одделно собраната отпадна опрема;
- 9) ќе го задолжи собирачот да ја предава собраната отпадна опрема согласно утврдените барања во член 20 став (7) од овој закон;
- 10) ќе го задолжи собирачот да води евиденција и да ги чува податоците на пропишан начин согласно членот 20 ставови (8) и (9) од овој закон;
- 11) ќе задолжи операторот на инсталацијата за преработка на отпадната опрема со одделно собраната отпадна опрема да се постапува согласно барањата од членот 21 став (1) од овој закон;
- 2) të detyrojë prodhuesin të marrë masa për përmbushjen e detyrimeve nga neni 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 3) të detyrojë përdoruesin përfundimtar me pajisjet e mbeturinave që nuk janë pajisje të mbeturinave nga familjet për të vepruar në përputhje me nenin 17 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;
- 4) të detyrojë personin juridik ose fizik si mbajtës i pajisjeve të mbeturinave që të veprojnë me të në përputhje me nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 5) të detyrojë personin juridik ose fizik si pronar që të dorëzojë pajisjet e grumbulluara të mbeturinave në një mënyrë të përcaktuar në përputhje me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 6) detyrojnë operatorin e pavarur ose kolektiv të parashikojnë në programet e tyre të punës masa dhe aktivitete që do t'i japin përparësi mbledhjes së pajisjeve të caktuara të mbetjeve, nëse nuk ka vepruar, në përputhje me kërkesat e nenit 20 paragrafët (1) dhe (2) .) të këtij ligji;
- 7) të detyrojë personin juridik ose fizik që transporton pajisjet e mbeturinave të marrë masa që sigurojnë që pajisjet e grumbulluara të mbeturinave të mos dëmtohen, të mos ekspozohen ndaj kushteve të motit ose llojeve të tjera të dëmtimit ose të ndoten në kundërshtim me kërkesat nga Neni 20 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
- 8) do të detyrojë personin juridik ose fizik që menaxhon pikën e grumbullimit të mbledhë, ruajë dhe ruajë përkohësisht pajisjet e mbetjeve në përputhje me kushtet dhe kërkesat e nenit 20 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji, si dhe sigurojnë personelin e hyrjes nga pajisjet e trajtimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave në pajisjet e grumbulluara veçmas të mbeturinave;
- 9) detyrojë koleksionistin të dorëzojë pajisjet e grumbulluara të mbeturinave në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 20 paragrafi (7) të këtij ligji;
- 10) të detyrojë koleksionistin të mbajë evidencë dhe t'i mbajë të dhënat në mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 20 paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji;
- 11) të detyrojë operatorin e instalimit për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave me pajisjet e grumbulluara veçmas të mbeturinave të veprojnë në përputhje me kërkesat nga neni 21 paragrafi (1) i këtij ligji;
- 12) të detyrojë operatorin e instalimit për trajtimin

- 12) ќе ги задолжи операторот на инсталацијата за третман и преработка на отпадната опрема, складирањето и чувањето на отпадната опрема да се врши во услови и на начин согласно членот 21 ставовите (3) и (4) од овој закон;
- 13) ќе го задолжи правното лице, третманот и преработката на отпадната опрема, што се врши во инсталацијата за преработка согласно со условите од членот 21 ставовите (5) и (6) од овој закон;
- 14) ќе го задолжи правното лице со материјалите, смесите и составните делови добиени по, пред третман и преработка на отпадната опрема да постапи согласно прописите за управување со отпад (член 21 став (7) од овој закон);
- 15) ќе го задолжи производителот да обезбеди собирање на отпадната опрема заради реализација на националните цели согласно членот 22 став (1) од овој закон;
- 16) ќе го задолжи производителот, да ги утврди годишните цели за собирање на отпадна опрема по категории во килограми во определениот рок (член 22 став (5) од овој закон);
- 17) ќе го задолжи производителот да обезбеди, рециклирање и преработка на отпадната опрема заради реализација на националните цели за преработка согласно членот 23 став (1) од овој закон;
- 18) ќе го задолжи производителот да ги утврди годишните цели за преработка на отпадна опрема според категорија на опрема во килограми во определениот рок (член 23 став (5) од овој закон);
- 19) ќе го задолжи правното лице, оператор на инсталацијата за преработка на отпадната опрема да води евиденција и да достави извештаи на начин пропишан во членот 23 ставовите (6), (7) и (8) од овој закон;
- 20) ќе го задолжи првното лице или физичкото лице, извозник кое врши извоз на отпадна опрема да доставуваат извештаи согласно членот 23 од став (11) од овој закон;
- 21) ќе го задолжи правното лице кое управува со инсталацијата за преработка на отпадната опрема да обезбеди дозвола за преработка на отпадна опрема како и преработка на отпадната опрема да ја врши согласно условите од дозволата (член 23 став (14) од овој закон);
- 22) ќе го задолжи производителот да ги исполни обврските што произлегуваат од dhe përpunimin e pajisjeve të mbeturinave, ruajtjen dhe ruajtjen e pajisjeve të mbeturinave që të kryhen në kushte dhe në një mënyrë në përputhje me nenin 21 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
- 13) i detyrohet personit juridik, trajtimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave, të cilat kryhen në instalimin e përpunimit në përputhje me kushtet nga neni 21 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;
- 14) të detyrojë personin juridik me materialet, përzjerjet dhe përbërësit e marrë pasi, para trajtimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave, të veprojnë në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi (7) i këtij ligji);
- 15) të detyrojë prodhuesin të sigurojë mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave për realizimin e qëllimeve kombëtare në përputhje me nenin 22 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 16) të detyrojë prodhuesin të përcaktojë caqet vjetore për mbledhjen e pajisjeve të mbetjeve sipas kategorive në kilogram brenda afatit të caktuar (neni 22 paragrafi (5) i këtij ligji);
- 17) të detyrojë prodhuesin të sigurojë, riciklojë dhe përpunojë pajisjet e mbetjeve për realizimin e qëllimeve kombëtare për përpunim në përputhje me nenin 23 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 18) të detyrojë prodhuesin të përcaktojë caqet vjetore për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave sipas kategorisë së pajisjeve në kilogram brenda afatit të caktuar (neni 23 paragrafi (5) i këtij ligji);
- 19) të detyrojë personin juridik, operatorin e instalimit për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave të mbajë regjistra dhe të paraqesë raporte në një mënyrë të përshtatshme në nenin 23, paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji;
- 20) detyrojë personin e parë ose personin fizik, eksportues që eksporton pajisje të mbeturinave të paraqesin raporte në përputhje me nenin 23 nga paragrafi (11) i këtij ligji;
- 21) detyron personin juridik që menaxhon instalimin për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave të sigurojë një leje për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave si dhe të kryejë përpunimin e pajisjeve të mbeturinave në përputhje me kushtet e lejes (neni 23 paragrafi (14) i kësaj Ligji);
- 22) detyron prodhuesin të përbushë detyrimet që rrjedhin nga neni 24 nga paragrafi (1) i këtij ligji;
- 23) të detyrojë prodhuesin të veprojnë në përputhje me kërkesat e përmendura në nenin 24

- членот 24 од став (1) од овој закон;
- 23) ќе го задолжи производителот да постапи согласно барањата од членот 24 став (2) од овој закон;
- 24) ќе го задолжи малиот производител да ја исполни обврската што произлегува од членот 24 став (3) од овој закон;
- 25) ќе го задолжи производителот да ги исполни своите обврски согласно членот 25 од овој закон;
- 26) ќе го задолжи производителот да ја презема и да обезбеди понатамошно управување со отпадната опрема од крајниот корисник кој не е приватно домаќинство на начин и согласно условите од членот 26 став (2) од овој закон;
- 27) ќе го задолжи крајниот корисник да обезбеди управување со отпадната опрема согласно членот 26 ставот (4) од овој закон;
- 28) ќе го задолжи производителот да ги исполни барањата од членот 28 од овој закон;
- 29) ќе го задолжи производителот да обезбеди информации за операторот на инсталција за третман на начин и во форма, согласно членот 29 од овој закон;
- 30) ќе го задолжи малиот производител да се регистрира и води евиденција согласно членот 31 став (2) од овој закон;
- 31) ќе го задолжи малиот производител до стручниот орган да достави точни податоци, доколку дал неточни податоци за да се утврди како мал производител согласно членот 31 став (3) од овој закон,
- 32) ќе го задолжи производителот да се регистрираат согласно членот 32 од овој закон;
- 33) ќе го задолжи производителот кој продава опрема по пат на комуникација на далечина, кој не е регистриран во Република Северна Македонија, да назначи овластен застапник како и да го извести стручниот орган, согласно условите во членот 33 од овој закон;
- 34) ќе го задолжи производителот да постапи и да ги преземе обврските согласно членот 34 од овој закон;
- (2) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за животна средина утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги превземе за надминување на настанатата ситуација како и ќе
- параграфи (2) të këtij ligji;
- 24) të detyrojë prodhuesin e vogël të përmbushë detyrimin që del nga neni 24 paragrafi (3) i këtij ligji;
- 25) të detyrojë prodhuesin të përmbushë detyrimet e tij në përputhje me nenin 25 të këtij ligji;
- 26) i detyrohet prodhuesit të ndërmarrë dhe të sigurojë menaxhim të mëtejshëm të mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesit përfundimtar i cili është një familje private në një mënyrë dhe në përputhje me kushtet e nenit 26 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 27) i detyrohet përdoruesit të fundit të sigurojë menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve në përputhje me nenin 26 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 28) të detyrojë prodhuesin të përmbushë kërkesat nga neni 28 i këtij ligji;
- 29) do të detyrojë prodhuesin t'i sigurojë informacion operatorit për instalimin për mënyrën dhe formën e trajtimit, në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;
- 30) është e detyrueshme që prodhuesi të regjistrojë dhe mbajë regjistra në përputhje me nenin 31 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 31) është e detyrueshme që prodhuesi t'i paraqesë të dhëna organit ekspert, nëse të dhënat për të përcaktuar se cili prodhues i vogël është në përputhje me nenin 31 paragrafi (3) të këtij ligji,
- 32) i detyrohet prodhuesit të regjistrohet në përputhje me nenin 32 të këtij ligji;
- 33) do të detyrojë prodhuesin që shet pajisje me komunikim në distancë, i cili nuk është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë Veriore, të caktojë një përfaqësues të autorizuar si dhe të informojë organin ekspert, në përputhje me kushtet në nenin 33 të këtij ligji;
- 34) i detyrohet prodhuesit të veprojë dhe të marrë përsipër detyrimet në përputhje me nenin 34 të këtij ligji;
- (2) Nëse gjatë inspektimit inspektori shtetëror i mjedisit përcakton se subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në përputhje me kërkesat e këtij ligji, ai / ajo do të konstatojë parregullsitë e përcaktuara me një raport dhe me vendim do të përcaktojë masat dhe aktivitetet e duhura të merren.për të kapërcyer situatën dhe do të caktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës.
- (3) Gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror i mjedisit do të vendosë ndalim të përkohshëm për subjektet e mbikëqyrjes për kryerjen e një aktiviteti i

определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги острани причините за настанатата состојба.

(3) При вршењето на инспекцискиот надзор, државниот инспектор за животна средина на субјектите на надзорот ќе им одреди привремена забрана за вршење на дејност која не може да биде подолг од 15 дена, за неправилностите утврдени од ставот (1) точки 7), 9), 11), 19), 20) и 25) од овој член.

(4) Против решението на државниот инспектор за животна средина може да се изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.

(5) Доколку субјектите од ставот (1) од овој член не постапат по решението на државниот инспектор за животна средина и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, инспекторот за животна средина ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот прекршочен орган.

(6) Во случај кога ќе се утврди постоење на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, инспекторот ќе издаде усна наредба за итно и неодолено отстранување на утврдените неисправности и неправилности кои во записник ги констатира во соработка со Државниот санитарно-здравствен инспекторат, како и ќе ги извести и другите надлежни инспектори или други државни органи за утврдените неправилности и ќе побара нивна интервенција.

(7) Ако констатираните неисправности и неправилности од ставот (6) од овој член, претставуваат опасност за загрозување на животната средина, животот и здравјето на луѓето, инспекторот веднаш ќе ја забрани работата на инсталацијата, објектот, постројката, уредот, како и употреба на средствата и опремата за вршење на дејноста.

(8) Во случаите од ставот (5) од овој член, инспекторот донесува писмено решение во рок од 48 часа од издавањето на усната наредба.

(9) При вршењето на надзорот од ставот (1) од овој член, инспекторот за животна средина има право да преземе и други мерки утврдени со прописите за животната средина, прописите за управување со отпад и прописите за инспекциски надзор.

Член 47

Делокруг на надзор на овластените инспектори за животна средина на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје и комуналните инспектори

(1) Во вршењето на надзор од својот делокруг, овластениот инспектор за животна средина на општината, општините во градот Скопје и

cili nuk mund të jetë më i gjatë se 15 ditë, për parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) pikat 7), 9), 11), 19), 20) dhe 25) të këtij neni.

(4) Kundër vendimit të inspektorit shtetëror të mjedisit mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren për mbikëqyrje inspektuese.

(5) Nëse subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk veprojnë me vendimin e inspektorit shtetëror të mjedisit dhe nuk heqin arsyet për situatën e përcaktuar me vendim, inspektori i mjedisit paraqet kërkesë për inicim një procedurë për kundërvajtje organit kompetent për kundërvajtje.

(6) Në rast se ekziston një rrezik i menjëhershëm për jetën dhe shëndetin e njerëzve, inspektori do të lëshojë një urdhër gojor për heqjen e menjëhershme dhe të menjëhershme të parregullsive dhe parregullsive të përcaktuara të cilat konstaton në procesverbal në bashkëpunim me Sanitarin e Shtetit. - Inspektorati shëndetësor, si dhe do të informojë inspektorët e tjerë kompetentë ose organet e tjera shtetërore për parregullsitë e identifikuar dhe do të kërkojë ndërhyrjen e tyre.

(7) Nëse parregullsitë dhe parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (6) i këtij neni paraqesin rrezik për rrezikimin e mjedisit, jetës dhe shëndetit të njeriut, inspektori menjëherë do të ndalojë funksionimin e instalimit, objektit, impiantit, pajisjes, si si dhe përdorimin e mjeteve dhe pajisjeve për kryerjen e veprimtarisë.

(8) Në rastet nga paragrafi (5) i këtij neni, inspektori do të miratojë vendim me shkrim brenda 48 orëve nga lëshimi i urdhrit me gojë.

(9) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori i mjedisit ka të drejtë të marrë masa të tjera të përcaktuara me rregulloret mjedisore, rregulloret e menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloret e mbikëqyrjes inspektuese.

Neni 47

Fusha e mbikëqyrjes së inspektorëve të autorizuar mjedisorë të komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit dhe inspektorëve komunal

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushëveprimtimit të tij, inspektori i autorizuar për mjedisin e komunës, komunat në qytetin e

градот Скопје врши увид и контрола:

- 1) дали трговецот ја прима отпадната опрема од крајниот корисник, по систем еден на еден (членот 13 став (1) од овој закон);
 - 2) дали трговецот понудил и врши преземање на отпадната опрема од крајниот корисник од домаќинствата од местото на достава, доколку крајниот корисник сака да ја предаде (членот 13 став (2) од овој закон);
 - 3) дали трговецот има обезбедено достапен простор за одделно собирање на отпадната опрема за јавноста со јасно видливи знаци за неговата местоположба, без обврска за купување на слична опрема (членот 13 став (3) од овој закон);
 - 4) дали трговецот ги исполнува своите обврски за информирање на крајните корисници на пропишан начин согласно членот 13 став (4) од овој закон;
 - 5) дали трговецот собраната отпадна опрема без надоместок ја предава на собирач на инсталација за преработка на отпадна опрема согласно членот 13 став (5) од овој закон заедно со идентификациони и транспортни формулари;
 - 6) дали производителот, редовно ја презема собраната отпадна опрема од трговецот согласно членот 13 став (6) од овој закон;
 - 7) дали трговецот има обезбедено простор за повратен прием на отпадната опрема од крајните корисници согласно членот 14 од овој закон;
 - 8) дали трговецот одбива преземање на отпадната опрема од крајните корисници спротивно на условите од членот 15 од овој закон и истите не ги информира за местата за предавање на отпадната опрема;
 - 9) дали трговецот води евиденција со точни податоци, на пропишан начин и ја прави достапна на органите на инспекциски надзор согласно членот 16 од овој закон;
 - 10) дали правното или физичкото лице како краен корисник отпадна опрема од домаќинствата ја собира и чува одвоено и постапува со неа согласно членот 17 ставовите (1), (3) и (4) од овој закон
 - 11) дали правното лице кое управува со собирен центар отпадната опрема ја складира, чува и постапува со истата на начин утврден во членот 20 ставовите (5) и (6) од овој закон.
- (2) Во вршењето на надзорот од својот делокруг комуналниот инспектор врши увид и контрола:

Shkupit dhe qytetin e Shkupit kryen inspektim dhe kontroll:

- 1) nëse tregtari merr pajisjet e mbetjeve nga përdoruesi përfundimtar, në një sistem një-përnjë (neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji);
 - 2) nëse tregtari ka ofruar dhe marrë në dorëzim pajisjet e mbeturinave nga përdoruesi përfundimtar i familjeve nga vendi i dorëzimit, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron ta dorëzojë atë (neni 13 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 3) nëse tregtari ka siguruar hapësirë të arritshme për mbledhjen e veçantë të pajisjeve të mbeturinave për publikun me shenja të dukshme qartë për vendndodhjen e tyre, pa ndonjë detyrim për të blerë pajisje të ngjashme (neni 13 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 4) nëse tregtari i përmbush detyrimet e tij për informimin e përdoruesve të fundit në një mënyrë të përcaktuar në përputhje me nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 5) nëse tregtari i dorëzon pajisjet e grumbulluara të mbetjeve falas një koleksionisti të një instalimi për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave në përputhje me nenin 13 paragrafi (5) të këtij ligji së bashku me format e identifikimit dhe transportit;
 - 6) nëse prodhuesi rregullisht merr pajisjet e grumbulluara të mbeturinave nga tregtari në përputhje me nenin 13 paragrafi (6) të këtij ligji;
 - 7) nëse tregtari ka siguruar hapësirë për kthimin e pajisjeve të mbetjeve nga përdoruesit përfundimtarë në përputhje me nenin 14 të këtij ligji;
 - 8) nëse tregtari refuzon të marrë pajisjet e mbeturinave nga përdoruesit e fundit në kundërshtim me kushtet nga neni 15 i këtij ligji dhe nuk i informon ata për vendet për dorëzimin e pajisjeve të mbeturinave;
 - 9) nëse tregtari mban shënime me të dhëna të sakta, në një mënyrë të përcaktuar dhe i vë ato në dispozicion të organeve të inspektimit në përputhje me nenin 16 të këtij ligji;
 - 10) nëse personi juridik ose fizik si përdorues i fundit mbledh dhe ruan pajisjet e mbeturinave nga amvisëritë veçmas dhe i trajton ato në përputhje me nenin 17 paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji
 - 11) nëse personi juridik që administron qendrën e grumbullimit ruan, ruan dhe trajton pajisjet e mbeturinave në një mënyrë të përcaktuar në nenin 20, paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.
- (2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushës së tij, inspektori komunal inspekton dhe kontrollon:

- 1) дали физичкото лице, ја напушта или предава отпадната опрема како дел од неселектиран комунален отпад (член 12 од овој закон).

Член 48

Донесување на решенија овластените инспектори за животна средина на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје како и комуналните инспектори

(1) При вршењето на инспекцискиот надзор, овластениот инспектор за животна средина со решение:

- 1) ќе го задолжи трговецот, да презема отпадна опрема од домаќинствата од крајните корисници по системот еден на еден (член 13 став (1) од овој закон);
- 2) ќе го задолжи трговецот да преземи мерки со кои ќе се овозможи да се презема отпадната опрема од домаќинствата од местото на испорака, доколку крајниот корисник сака да ја предаде (членот 13 став (2) од овој закон);
- 3) ќе го задолжи трговецот да обезбеди достапен простор и садови за одделно собирање на мала отпадната опрема за јавноста со јасно видливи знаци за неговата местоположба (членот 13 став (3) од овој закон);
- 4) ќе го задолжи трговецот да ги исполни обврските за информирање на крајните корисници на пропишан начин согласно членот 13 став (4) од овој закон;
- 5) ќе го задолжи трговецот одделно собраната отпадна опрема да ја предаде согласно барањата од членот 13 став (5) од овој закон;
- 6) ќе го задолжи производителот да преземе мерки со кои ќе обезбеди редовно преземање на отпадната опрема од трговецот (членот 13 став (6) од овој закон);
- 7) ќе го задолжи трговецот да обезбеди простор или место за преземање на отпадната опрема (член 14 од овој закон);
- 8) ќе го задолжи трговецот да постапува согласно условите од членот 15 од овој закон;
- 9) ќе го задолжи трговецот да води евиденција за количините на преземената собрана и предадена отпадна опрема според

- 1) несе personi fizik lë ose dorëzon pajisjet e mbeturinave si pjesë e mbeturinave të pazgjedhura komunale (neni 12 i këtij ligji).

Neni 48

Marrja e vendimeve nga inspektorët e autorizuar për mjedisin jetësor të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit dhe inspektorëve komunal të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit

(1) Para kryerjes së inspektimit, inspektori i autorizuar për mjedisin jetësor të komunës, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit me vendim:

- 1) do të detyrojë tregtarin që të marrë mbeturinat e paisjeve nga familjet nga përdoruesit përfundimtarë sipas sistemit një-për-një (neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 2) do të detyrojë tregtarin të marrë masa që do të mundësojnë ngarkimin e mbeturinave të paisjeve shtëpiake nga vendi i dorëzimit, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron ta dorëzojë atë (neni 13 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 3) do të detyrojë tregtarin të sigurojë hapësirë dhe kontejnerë të arritshëm për mbledhjen e veçantë të mbeturinave të paisjeve të vogla për publikun me shenja të dukshme qartë për vendndodhjen e tyre (neni 13 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 4) do të detyrojë tregtarin të përmbushë detyrimet për informimin e përdoruesve përfundimtarë në një mënyrë të përshkruar në përputhje me nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 5) do të detyrojë tregtarin që të dorëzojë mbeturinat e grumbulluara të paisjeve në përputhje me kërkesat e nenit 13 paragrafi (5) të këtij ligji;
- 6) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa që sigurojnë marrjen e rregullt të mbeturinave të paisjeve nga tregtari (neni 13 paragrafi (6) i këtij ligji);
- 7) do të detyrojë tregtarin të sigurojë hapësirë ose vend për ngarkimin e mbeturinave të paisjeve (neni 14 i këtij ligji);
- 8) do të detyrojë tregtarin të veprojë në përputhje me kushtet e referuara në nenin 15 të këtij ligji;
- 9) do të detyrojë tregtarin të mbajë evidencë për sasishtë e ngarkuara dhe të dorëzuara të mbeturinave të paisjeve sipas kategorive dhe t'i vendos ato në dispozicion të organeve kompetente të inspektimit në çdo kohë (neni

категорија и да ја направи достапна на надлежните инспекциски органи во секое време (член 16 од овој закон) и

10) ќе го задолжи крајниот корисник отпадната према од домаќинствата да ја предаде и да постапува со истата согласно членот 17 ставовите (1), (3) и (4) од овој закон;

11) ќе го задолжи правното лице кое управува со собирен центар да обезбеди услови за складирање и чување на отпадната опрема, како и пристап на персоналот од инсталацијата за третман и преработка на отпадната опрема согласно членот 20 ставовите (5) и (6) од овој закон.

(2) При вршењето на инспекцискиот надзор, комуналниот инспектор со решение:

1) ќе го задолжи правното или физичкото лица отпадната опрема од домаќинствата да ја предадат како одвоена фракција на комунален отпад во собирен центар или собирно место (член 12 од овој закон);

(3) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторите од ставовите (1) и (2) на овој член утврдуваат дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги превзема за надминување на настанатата состојба како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги острани причините за настанатата состојба.

(4) Против решението на инспекторите од ставот (3) на овој член, може да се изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.

(5) Доколку субјектите од ставовите (1) и (2) од овој член, не постапат согласно со решението на инспекторот и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, инспекторот ќе поднесе барање со поведување на прекршочна постапка до надлежен прекршочен орган.

(6) Во случај кога ќе се утврди постоење на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, инспекторот ќе издаде усна наредба за итно и неодложно отстранување на утврдените недостатоци кои во записник ќе ги констатира во соработка со Државниот санитарно-здравствен инспекторат, како и ќе ги извести и другите надлежни инспектори или други државни органи за утврдените неправилности и ќе побара нивна интервенција.

(7) Ако констатираните неисправности и неправилности од ставот (5) од овој член, кои претставуваат опасност за загрозување на

16 i këtij ligji) dhe;

10) do të detyrojë përdoruesin përfundimtar të dorëzojë mbeturinat e paisjeve shtëpiake dhe t'i trajtojë ato në përputhje me nenin 17, paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji;

11) do të detyrojë personin juridik që menaxhon qendrën e grumbullimit të sigurojë kushte për ruajtjen dhe magazinimin e mbeturinave të paisjeve, si dhe qasjen e stafit nga instalimi për trajtimin dhe përpunimin e mbeturinave të paisjeve në përputhje me nenin 20 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.

(2) Para kryerjes së inspektimit, inspektori komunal me vendim:

1) do të detyrojë personat juridikë ose fizikë që të dorëzojnë mbeturinat e paisjeve shtëpiake si një fraksion i ndarë i mbeturinave komunale në një qendër grumbullimi ose pikë grumbullimi (neni 12 i këtij ligji);

(3) Nëse para inspektimit, inspektorët nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni konstatojnë se subjektet e mbikëqyrura nuk janë në përputhje me kërkesat e këtij ligji, ata do të konstatojnë parregullsitë e konstatuara me një procesverbal dhe në vendim do të përcaktojnë masat dhe aktivitetet e duhura që duhen marrë për të tejkaluar situatën dhe do të përcaktojnë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës që rezulton.

(4) Kundër vendimit të inspektorëve nga paragrafi (3) i këtij neni mund të bëhet ankesë në përputhje me rregulloret për mbikëqyrjen e inspektimit.

(5) Përderisa subjektet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk veprojnë në përputhje me vendimin e inspektorit dhe nuk heqin arsyet për situatën e përcaktuar me vendim, inspektori do të paraqesë një kërkesë duke iniciuar një procedurë kundërvajtje për një organ kompetent të kundërvajtjes.

(6) Në rast se përcaktohet ekzistenca e një rreziku të menjëhershëm për jetën dhe shëndetin e njeriut, inspektori do të lëshojë një urdhër gojor për heqjen e menjëhershme dhe pa vonesa të mangësive të identifikuara, të cilat do të shënohen në procesverbal në bashkëpunim me Inspektoratin Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, dhe do t'i informojë inspektorët e tjerë kompetentë ose organet e tjera shtetërore për parregullsitë e identifikuara dhe do të kërkojnë ndërhyrjen e tyre.

(7) Nëse keqfunksionimet dhe parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (5) i këtij neni, të cilat paraqesin rrezik për të rrezikuar mjedisin jetësor, jetën dhe shëndetin e njeriut, inspektori menjëherë do të ndalojë funksionimin e instalimit, objektit, maqinerisë, pajisjes, si dhe përdorimi i mjeteve dhe pajisjeve për

животната средина, животот и здравјето на луѓето, инспекторот веднаш ќе ја забрани работата на инсталацијата, објектот, постројката, уредот, како и употреба на средствата и опремата за вршење на дејноста.

(8) Во случаите од ставот (6) од овој член, инспекторот донесува писмено решение во рок од 48 часа од издавањето на усната наредба.

(9) При вршењето на надзорот од ставот (1) од овој член, инспекторите имаат право да преземаат и други мерки утврдени со прописите за животната средина и прописите за инспекциски надзор односно прописите за комунални дејности и јавна чистота во случаите од став (2) од овој член.

Член 49

Делокруг на надзор на државниот пазарен инспектор

(1) Во вршењето надзор од својот делокруг, државниот пазарен инспектор врши увид и контрола:

- 1) дали опремата вклучително кабли и резервни делови што се пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија ги исполнуваат барањата кои се однесуваат на составот во однос на присуство на опасни супстанции согласно членот 9 став (1) од овој закон;
- 2) дали опремата која е пуштена на пазарот во Република Северна Македонија е означена на начин согласно членот 10 од овој закон;
- 3) дали трговецот ги информира крајните корисници на начин утврден во членот 13 став (4) од овој закон;
- 4) дали трговецот поседува писмена изјава од производителот согласно членот 16 став (4) од овој закон;
- 5) дали производителот ги информира крајните корисници на пропишан начин согласно членот 30 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 6) дали производителот ги информира трговците во ланецот на испорака на опрема на начин согласно со членот 30 став (3) од овој закон;
- 7) дали производителот кој продава опрема со помош на комуникација на далечина ги информира крајните корисници на начин утврден со членот 30 став (5) од овој закон и
- 8) врши и други работи во негова надлежност утврдени во овој закон.

кryerjen e veprimtarisë.

(8) Në rastet nga paragrafi (6) të këtij neni, inspektori do të marrë një vendim me shkrim brenda 48 orëve nga lëshimi i urdhërit me gojë.

(9) Para kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektorët kanë të drejtë të marrin masa të tjera të përcaktuara me rregulloret mjedisore dhe rregulloret për mbikëqyrjen inspektuese, përkatësisht rregulloret për aktivitetet komunale dhe pastërtinë publike në rastet e përmendura në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 49

Fushëveprimi i mbikëqyrjes i inspektorit shtetëror të tregut

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushëveprimit të tij, inspektori shtetëror i tregut inspekon dhe kontrollon:

- 1) nëse pajisjet, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë, të cilat janë vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, përmbushin kërkesat në lidhje me përbërjen në lidhje me praninë e substancave të rrezikshme në përputhje me nenin 9 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 2) nëse pajisjet e lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore janë shënuar në një mënyrë në përputhje me nenin 10 të këtij ligji;
- 3) nëse tregtari informon përdoruesit e fundit në një mënyrë të përcaktuar në nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 4) nëse tregtari posedon një deklaratë me shkrim nga prodhuesi në përputhje me nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 5) nëse prodhuesi informon përdoruesit përfundimtarë në një mënyrë të përshkruar në përputhje me nenin 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 6) nëse prodhuesi i informon tregtarët në zinxhirin e furnizimit të pajisjeve në një mënyrë në përputhje me nenin 30 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 7) nëse prodhuesi që shet pajisje me anë të komunikimit në distancë informon përdoruesit përfundimtarë në një mënyrë të përcaktuar me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji dhe
- 8) kryen veprimtari të tjera brenda kompetencës së tij të përcaktuara në këtë ligj.

Член 50

Донесување на решенија на државниот пазарен инспектор

(1) При вршење на инспекцискиот надзор, државниот пазарен инспектор со решение:

- 1) ќе го задолжи производителот опремата вклучително кабли и резервни делови што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија, а кои не ги исполнуваат барањата во однос на присуство на опасни супстанции согласно членот 9 став (1) од овој закон да ги повлечи;
- 2) ќе го задолжи производителот да ја повлече од пазар опремата што не е означена согласно со членот 10 од овој закон;
- 3) ќе го задолжи трговецот да ги информира крајните корисници на начин утврден во членот 13 став (4) од овој закон;
- 4) ќе го задолжи трговецот да обезбеди писмена изјава од производителот согласно членот 16 став (4) од овој закон;
- 5) ќе го задолжи производителот да ги информира крајните корисници на начин утврден во членот 30 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 6) ќе го задолжи производителите да ги информира трговците на начин утврден во членот 30 став (3) од овој закон, и
- 7) ќе го задолжи производителот кој продава опрема со помош на комуникација на далечина да ги информира крајните корисници согласно членот 30 став (5) од овој закон.

(2) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор државниот пазарен инспектор утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги превзема за надминување на настанатата ситуација како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги острани причините за настанатата состојба.

(3) Против решението на државниот пазарниот инспектор може да се изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.

(4) Доколку субјектите од ставот (1) од овој член не постапат согласно со решението на државниот пазарниот инспектор и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, тогаш инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен

Нени 50

Marrja e vendimeve të inspektorit shtetëror të tregut

(1) Para kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror i tregut me vendim:

- 1) do të detyrojë prodhuesin të tërheqë pajisjet, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë që janë vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe të cilat nuk i plotësojnë kërkesat në lidhje me praninë e substancave të rrezikshme në përputhje me nenin 9 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 2) do të detyrojë prodhuesin të tërheqë nga tregu pajisjet që nuk janë shënuar në përputhje me nenin 10 të këtij ligji;
- 3) do të detyrojë tregtarin të informojë përdoruesit përfundimtarë në një mënyrë të përcaktuar në nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 4) do ta detyrojë tregtarin të sigurojë një deklaratë me shkrim nga prodhuesi në përputhje me nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 5) do ta detyrojë prodhuesin të informojë përdoruesit e fundit në një mënyrë të përcaktuar në nenin 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 6) të detyrojë prodhuesit të informojnë tregtarët në një mënyrë të përcaktuar në nenin 30 paragrafi (3) të këtij ligji, dhe
- 7) do të detyrojë prodhuesin që shet pajisje me anë të komunikimit në distancë të informojë përdoruesit përfundimtarë në përputhje me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji.

(2) Nëse para inspektimit inspektori shtetëror i tregut konstaton se subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në përputhje me kërkesat e këtij ligji, ai / ajo do të konstatojë parregullsitë e përcaktuara me një procesverbal dhe në vendim do të përcaktojë masat dhe aktivitetet e duhura për merren për tejkalimin e situatës që rezulton, dhe gjithashtu do të përcaktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës që rezulton.

(3) Kundër vendimit të inspektorit shtetëror të tregut mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren për mbikëqyrje inspektuese.

(4) Përderisa subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk veprojnë në përputhje me vendimin e inspektorit shtetëror të tregut dhe nuk heqin arsyet për situatën që rezulton të përcaktuar me vendim, atëherë inspektori paraqet një kërkesë për fillimin e kundërvajtjes. procedura tek një organ kompetent për kundërvajtje.

(5) Para kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i

прекршочен орган.

(5) При вршењето на надзорот од ставот (1) од овој член, државниот пазарниот инспектор има право за преземање и на други мерки утврдени со прописите за пазарниот инспекторат, прописите за безбедност на производи, прописите за заштита на портошувачите и прописите за инспекциски надзор.

Член 51

Делокруг на надзор на стручниот орган

- (1) Во вршењето на надзор согласно членот 34 од овој закон, стручниот орган врши увид и контрола на податоците и документите кои се основа за водење на евиденцијата и подготовка на извештаите.
- (2) Во вршењето на надзорот над пресметаниот и уплатен надоместок од членот 36 од овој закон, стручниот орган врши увид и контрола:
 - 1) дали производителот кој е обврзан да плаќа надоместок за управување со отпадна опрема, го пресметува и плаќа надоместокот во определениот рок, како и дали ги исполнува условите за поврат на платениот надоместок (член 36 од овој закон);
 - 2) дали надоместокот за управување со отпадна опрема се пресметува и уплатува навремено и правилно и дали ја одржува и чува уредна и точна евиденцијата за пресметаниот и уплатениот надоместок (член 37 од овој закон);
 - 3) дали производителот ги исполнуваат условите за ослободување од плаќањето на надоместок од член 38 од овој закон.
- (3) За спроведениот надзор и контрола од ставовите (1) и (2) од овој член, службеното лице на стручниот орган составува записник кој го доставува до субјектот на надзорот.
- (4) Ако при вршењето на надзорот, органот од ставовите (1) и (2) од овој член утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги преземат за надминување на настанатата ситуација како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги отстранат причините за настанатата состојба.
- (5) Против решението од ставот (4) од овој член може да се изјави жалба согласно прописите за општа управна постапка.
- (6) Доколку субјектите од ставовите (1) и (2) од овој член, не постапат согласно решението на стручниот орган и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, стручниот орган ќе поднесе барање за поведување

кѐтиј нени, инспектори сштетѐror и трегут ка тѐ дрејтѐ тѐ ндѐрмarrѐ маса тѐ тјера тѐ пѐrcактуара ме ррегulloret пѐr инспекторатин е трегут, ррегulloret пѐr сигуринѐ е продуктеве, ррегulloret пѐr мбројтјен е конзуматорит dhe ррегulloret пѐr мбикѐqyrјен инспектуесе.

Нени 51

Фушѐвеприми и мбикqyrјес и органит професионал

- (1) Gјатѐ kryerјес сѐ мбикѐqyrјес, нѐ пajтим ме ненин 34 тѐ кѐтиј лигји, органит професионал kryen инспектимин dhe контроллон тѐ дхѐнат dhe документет qѐ janѐ базѐ пѐr мбайтјен е евиденсаве dhe пѐргатитјен е raporteve.
- (2) Gјатѐ kryerјес сѐ мбикѐqyrјес мби компенсимин е llogaritur dhe тѐ paguar nga нени 36 и кѐтиј лигји, органит експерт инспектон dhe контроллон:
 - 1) нѐсе prodhuesи, и cили ѐсhtѐ и дetyruar тѐ paguajѐ нѐ компенсим пѐr менaxhimин ме мбетуринат е paisjeve llogarit dhe paguan компенсимин brenda аfatит тѐ cактуар, si dhe нѐсе и plotѐсон kushtet пѐr kthimin е компенсими тѐ paguar (нени 36 и кѐтиј лигји);
 - 2) нѐсе компенсими пѐr менaxhimин ме мбетуринат е paisjeve llogaritet dhe paguhet нѐ нѐ kohѐ dhe нѐ мѐнyрѐ korrekte dhe нѐсе ajo mban dhe ruan regjistra тѐ ррегullt dhe тѐ sактѐ тѐ компенсими тѐ llogaritur dhe тѐ paguar (нени 37 и кѐтиј лигји);
 - 3) нѐсе prodhuesи и plotѐсон kushtet пѐr пѐрјасhtим nga pagesa е компенсими тѐ пѐрмѐндур нѐ ненин 38 тѐ кѐтиј лигји.
- (3) Пѐr мбикѐqyrјен dhe контроллин е kryer nga параграфѐт (1) dhe (2) тѐ кѐтиј нени, zyrtari и органит професионал пѐргатит нѐ процесвербал тѐ cilin ai / ajo do t'ia paraqesѐ субјектит тѐ мбикѐqyrјес.
- (4) Nѐсе para kryerјес сѐ мбикqyrјес, органит nga параграфѐт (1) dhe (2) тѐ кѐтиј нени пѐrcактон qѐ субјектет е мбикѐqyrјес нук janѐ нѐ пѐрputhје ме kѐrkesat е кѐтиј лигји, ai do тѐ пѐrcактојѐ ме vendim masat е duhura dhe активитетет qѐ do тѐ duhet тѐ ндѐрmerren пѐr тѐ teјkаluar situatѐn qѐ rezulton dhe do тѐ caktoјѐ нѐ аfat qѐ нук mund тѐ jetѐ мѐ и gјатѐ се 30 ditѐ пѐr тѐ eleminuar shkaqet е situatѐs.
- (5) Kundѐr vendimit nga параграфи (4) и кѐтиј нени mund тѐ бѐhet ankesѐ нѐ пajтим ме ррегulloren е procedurѐs сѐ пѐргјithshme administrative.
- (6) Pѐrderisa субјектет nga параграфѐт (1) dhe (2) тѐ кѐтиј нени нук veprojnѐ нѐ пѐрputhје ме vendimin е органит професионал dhe нук heqin аrsyet пѐr situatѐn qѐ rezulton тѐ пѐrcактуар ме vendim, органит професионал do тѐ paraqesѐ нѐ kѐrkesѐ пѐr fillimin е

на прекршочна постапка до надлежен прекршочен орган.

Член 52

Примена на одредби од други закони во инспекцискиот надзор

Во постапката при вршење на инспекциски надзор која се спроведува во согласност со овој закон, соодветно се применуваат одредбите на прописите за инспекцискиот надзор, прописите за животната средина, прописите за управување со отпад и прописите за проширена одговорност на производителот во управување со посебните текови на отпад.

Член 53

Опомена

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за животна средина, односно државниот пазарен инспектор утврди дека е сторена неправилност од член 12, член 17 став (1), член 20 ставовите (3) и (4) овој закон за прв пат, со записник ќе ја констатира утврдената неправилност и со решение ќе изрече опомена и ќе определи рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите утврдени со записник.

(2) Државниот инспекторат за животна средина води единствена евиденција за изречени опомена во негова надлежност.

(3) Државниот пазарен инспекторат води единствена евиденција за изречените опомена во негова надлежност.

(4) Формата и содржината на евиденцијата на изречените опомена од ставот (3) на овој член ја пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(5) Формата и содржината на евиденцијата на изречените опомена од ставот (4) на овој член ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата.

ГЛАВА IX

ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ

Член 54

Прекршочни санкции од прва категорија

(1) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 18.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 53.000 до 59.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 88.000 до 98.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

1) напушта или предава отпадна опрема како

procedurës së kundërvajtjes deri te organi kompetent për kundërvajtje ose gjykata kompetente.

Neni 52

Zbatimi i dispozitave nga ligjet tjera të inspektimit

Në procedurën para kryerjes së inspektimit në përputhje me këtë ligj, do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme dispozitat e rregulloreve të inspektimit, rregulloreve mjedisore, rregulloreve të menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloreve për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit në menaxhimin e rrymave speciale të mbetjeve.

Neni 53

Vërejtje

(1) Përderisa para kryerjes së inspektimit inspektori shtetëror për mjedisin jetësor, përkatësisht inspektori i autorizuar i mjedisit jetësor ose inspektori shtetëror i tregut përcakton se është kryer një parregullsi nga neni 17 ose neni 30 paragrafi (1) dhe (2) i këtij ligji për herë të parë, do të konstatojë parregullsinë e përcaktuar me një procesverbal do të konstatojë parregullsinë e përcaktuar dhe me vendim do të lëshojë vërejtje dhe do të përcaktojë një afat brenda të cilit subjekti i mbikëqyrjes inspektuese është i detyruar të heq parregullsitë e përcaktuara me një raport.

(2) Inspektorati Shtetëror për Mjedisin Jetësor udhëheq një regjistër të vetëm të vërejtjeve të dhëna brenda kompetencës së tij.

(3) Inspektorati Shtetëror i Tregut udhëheq një regjistër të vetëm të vërejtjeve të lëshuara brenda kompetencës së tij.

(4) Forma dhe përmbajtja e regjistrave të vërejtjeve të lëshuara nga paragrafi (3) i këtij neni përcaktohet nga Ministri që udhëheq me organin e mjedisit jetësor.

(5) Formën dhe përmbajtjen e shënimeve të vërejtjeve të shqiptuara nga paragrafi (4) i këtij neni i përcakton Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e ekonomisë.

KREU IX

SANKSIONET E KUNDËRVAJTJES

Neni 54

Sanksionet për kundërvajtja nga kategoria e parë

(1) Gjorbë në shumë prej 9,000 deri në 10,000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregtarët, nga 18,000 në 20,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 53,000 në 59,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 88,000 në 98,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të dënohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

1) braktis ose dorëzon mbeturinat e paisjeve si

- дел од несортиран комунален отпад (член 12 од овој закон);
- 2) одбие бесплатно да ја презема отпадната опрема од крајниот корисник, при продажба на нова опрема од домаќинствата, по систем еден на еден (членот 13 став (1) од овој закон);
 - 3) не понуди или одбие бесплатно да ја прими отпадната опрема од крајниот корисник при домашна испорака на нова опрема од домаќинствата од местото на достава, доколку крајниот корисник сака да ја врати (членот 13 став (2) од овој закон);
 - 4) не обезбеди простор за собирање на мала отпадна опрема во продажниот простор или негова непосредна близина, како и не ја информира јавноста за неговата местоположба, согласно членот 13 став (3) од овој закон;
 - 5) не ги информира на соодветен начин крајните корисници за можноста за враќање и преземање на отпадната опрема во продажниот простор како и на начин утврден со член 13 став (4) од овој закон;
 - 6) не обезбедува редовно преземање на отпадната опрема од домаќинствата од трговецот (член 13 став (6) од овој закон);
 - 7) не обезбедува простор за повратен прием и преземање на отпадната опрема од крајните корисници, согласно член 14 овој закон;
 - 8) одбива преземање на отпадната опрема од домаќинствата од крајните корисници спротивно на условите од членот 15 од овој закон;
 - 9) не води евиденција за количините на преземената собрана и предадена отпадна опрема според категорија и не ја прави достапна на надлежните инспекциски органи во секое време (член 16 од овој закон);
 - 10) не поседува писмена потврда од производителот согласно член 16 став (4) од овој закон;
 - 11) отпадната опрема не ја собира, чува и предава во согласност со членот 17 ставовите (1), (3) и (4) од овој закон;
 - 12) не постапува со отпадната опрема согласно членот 18 став (1) од овој закон;
 - 13) собраната отпадната опрема не ја предава согласно членот 18 став (4) од овој закон;
 - 14) во своите програми не предвидуваат посебни мерки и активности согласно барањата од членот 20 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- pjesë e mbeturinave të pa renditura komunale (neni 12 i këtij ligji);
- 2) refuzon të marrë falas mbeturinat e paisjeve nga përdoruesi përfundimtar, para shitjes së paisjeve të reja shtëpiake, në një sistem një për një (neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji);
 - 3) nuk ofron ose refuzon të marrë mbeturinat e paisjeve nga përdoruesi përfundimtar falas gjatë dorëzimit në shtëpi të pajisjeve të reja shtëpiake nga vendi i dorëzimit, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron ta kthejë atë (neni 13 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 4) nuk siguron hapësirë për grumbullimin mbeturinave të paisjeve të vogla në zonën e shitjes ose në afërsi të tyre të menjëhershme, si dhe nuk informon publikun për vendndodhjen e tyre, në përputhje me nenin 13 paragrafi (3) të këtij ligji;
 - 5) dështon të informojë në mënyrë adekuate përdoruesit e fundit për mundësinë e kthimit dhe marrjes në dorëzim të mbeturinave të paisjeve në zonën e shitjes, si dhe në një mënyrë të përcaktuar me nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 6) nuk siguron mbledhjen e rregullt të mbeturinave të paisjeve nga amvisëritë nga tregtari (neni 13 paragrafi (6) i këtij ligji);
 - 7) nuk siguron hapësirë për pranimin e kthyeshëm dhe ngarkimin e mbeturinave të paisjeve nga përdoruesit përfundimtarë, në përputhje me nenin 14 të këtij ligji;
 - 8) refuzon të ngarkojë mbeturinat e paisjeve nga amvisëritë nga përdoruesit e fundit në kundërshtim me kushtet nga neni 15 i këtij ligji;
 - 9) nuk mban evidencë për sasinë e grumbulluara dhe të dorëzuara të mbeturinave të paisjeve sipas kategorive dhe nuk ua vë në dispozicion organeve kompetente të inspektimit në çdo kohë (neni 16 i këtij ligji);
 - 10) nuk posedon një vërtetim me shkrim nga prodhuesi në përputhje me nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 11) nuk mbledh, ruan dhe dorëzon mbeturinat e paisjeve në përputhje me nenin 17, paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 12) nuk vepron me mbeturinat e paisjeve në pajtim me nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 13) nuk dorëzon grumbullimin e mbeturinave të paisjeve në përputhje me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 14) në programet e tyre nuk parashikojnë masa dhe aktivitete të veçanta në përputhje me kërkesat nga neni 20 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

- 15) отпадната опрема ја собира, како и транспортира спротивно на барањата од членот 20 ставовите (3) и (4) од овој закон;
- 16) отпадната опрема во собирните центри или собирните места ја собира, времено чува и складира, спротивно на пропишаниот начин како и не дозволува пристап на персоналот од инсталацијата за третман и преработка на отпадната опрема (членот 20 ставовите (5) и (6) од овој закон);
- 17) не ја предава собраната отпадна опрема согласно утврдените барања во член 20 став (7) од овој закон;
- 18) не води евиденција и не чува податоци на пропишан начин (член 20 ставовите (8) и (9) од овој закон);
- 19) не доставува извештај за извезената отпадна опрема, согласно членот 23 став (11) од овој закон;
- 20) постапува спротивно на барањата од членот 24 став (2) од овој закон;
- 21) не уплаќа паушален надоместок согласно членот 24 став (3) од овој закон;
- 22) со заостатанатата отпадна опрема не постапува согласно членот 25 од овој закон;
- 23) не обезбедува управување со заостаната отпадната опрема согласно членот 26 став (4) од овој закон;
- 24) не обезбедува информации за операторот на инсталација за третман и преработка на отпадна опрема согласно членот 29 од овој закон;
- 25) не обезбедува информации за крајните корисници согласно членот 30 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 26) не ги информираат трговците во ланецот на испорака на опремата за начинот на преземање на отпадната опрема (член 30 став (3) од овој закон);
- 27) не ги известува крајните корисници на опремата набавена со помош на комуникација на далечина на соодветен начин согласно членот 30 став (5) од овој закон;
- 28) не се регистрира како мал производител, не води евиденција и не доставува извештаи согласно член 31 став (2) од овој закон;
- 29) не назначува овластен застапник и не постапува согласно барањата и условите од членот 33 од овој закон;
- 30) не води годишна евиденција во пишана и електронска форма за видот и количеството на опрема пуштени на пазарот согласно член 34 став (1) од овој закон;
- 15) mbledh mbeturinat e paisjeve, si dhe i transporton ato në kundërshtim me kërkesat nga neni 20, paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
- 16) mbledh mbeturinat e paisjeve në qendrat e grumbullimit ose pikat e grumbullimit, i ruan përkohësisht ato, në kundërshtim me mënyrën e përshtatshme dhe nuk lejon qasjen e personelit nga instalimi për trajtimin dhe përpunimin e mbeturinave të paisjeve (neni 20 paragrafët (5)) dhe (6) të këtij ligji);
- 17) nuk dorëzon grumbullimin e mbeturinave të paisjeve në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 20 paragrafi (7) të këtij ligji;
- 18) nuk mban shënime dhe nuk ruan të dhëna në mënyrë të përcaktuar (neni 20, paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji);
- 19) nuk paraqet një raport për mbeturinat e paisjeve të eksportuara, në përputhje me nenin 23 paragrafi (11) të këtij ligji;
- 20) vepron në kundërshtim me kërkesat e nenit 24 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 21) nuk ka paguar kompensimin paushal në pajtim me nenin 24 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 22) me mbeturinat e paisjeve të mbetura nuk vepron në përputhje me nenin 25 të këtij ligji;
- 23) nuk siguron menaxhim të mbeturinave të paisjeve të mbetura në përputhje me nenin 26 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 24) nuk siguron informacion për operatorin e instalimit për trajtimin dhe përpunimin e mbeturinave të paisjeve në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;
- 25) nuk siguron informacion për përdoruesit e fundit në përputhje me nenin 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 26) nuk i informojnë tregtarët në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve për mënyrën e ngarkimit të mbeturinave të paisjeve (neni 30 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 27) nuk informon përdoruesit përfundimtarë të pajisjeve të prokuruar me anë të komunikimit në distancë në një mënyrë të përshtatshme në përputhje me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji;
- 28) nuk është regjistruar si prodhues i vogël, nuk mban regjistra dhe nuk paraqet raporte në pajtim me nenin 31 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 29) nuk emëron një përfaqësues të autorizuar dhe nuk vepron në përputhje me kërkesat dhe kushtet e referuara në nenin 33 të këtij ligji;
- 30) nuk mban shënime vjetore në formë të shkruar dhe elektronike për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara në treg në përputhje me nenin 34 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 31) nuk paraqet llogari deri te organi profesional në pajtim me nenin 37 paragrafi (2) të këtij ligji.

31) не доставува пресметка до стручниот орган согласно член 37 став (2) од овој закон.

(3) Глоба во износ до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице микро трговец, од 1.000 евра во денарска противвредност во мал трговец, од 3.000 во денарска противвредност во среден трговец и 5.000 евра во денарска противвредност во голем трговец кој управува со отпадна опрема за дејствијата од став (1) од овој член.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) од овој закон.

(4) На сторителот на прекршокот од овој член, прекршочниот орган може да му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

(5) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставовите (1) и (2) од овој член е надлежниот суд, а надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставот (3) од овој член е прекршочниот орган формиран согласно Законот за животна средина (во понатамошниот текст: Прекршочната комисија).

Член 55

Прекршочни санкции од втора категорија

(1) Глоба во износ од 13.000 до 14.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 25.000 до 28.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 76.000 до 84.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 126.000 до 140.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) произведува и/или пушта на пазар опрема, материјали и составни делови која не ги исполнуваат барањата во однос на производството и дизајнирањето на производите согласно членот 8 од овој закон;
- 2) произведува и пушта на пазар опрема, вклучително кабли и резервни делови кои не ги исполнуваат барањата за состав на опасни супстанции согласно членот 9 од овој закон;
- 3) опремата која е пуштена на пазар не се означува согласно членот 10 од овој закон;

(2) Gjobë në shumë prej 500 EUR në kundërvlera në denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në mikro tregtarin e personit juridik, nga 1,000 EUR në kundërvlera denare në një tregtar të vogël, nga 3,000 EUR në denar. kundërvlera në një tregtar të mesëm dhe 5,000 EUR në kundërvlerë me denarë në një tregtar të madh i cili menaxhon mbeturinat e paisjeve për veprimet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 250 EUR në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij ligji.

(4) Kryerësit të kundërvajtjes nga ky nen, organi i kundërvajtjes mund t'i shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (2) i këtij neni, organi për kundërvajtje mund të shqiptojë ndalim të sanksionit kundërvajtës për kryerjen e detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve për kundërvajtje nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni është gjykata kompetente, dhe organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga paragrafi (3) nga ky nen është organi për kundërvajtje i formuar në përputhje me Ligjin për Mjedisin Jetësor (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni për Kundërvajtje).

Neni 55

Sanksionet e kundërvajtjes nga kategoria e dytë

(1) Gjobë në shumën prej 13,000 deri në 14,000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregtarët, nga 25,000 në 28,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 76,000 në 84,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 126,000 në 140,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të dënohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

- 1) prodhon dhe / ose vendos në treg pajisje, materiale dhe përbërës që nuk plotësojnë kërkesat në lidhje me prodhimin dhe modelimin e produkteve në përputhje me nenin 8 të këtij ligji;
- 2) prodhon dhe vendos në treg paisje, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë që nuk plotësojnë kërkesat për përbërjen e substancave të rrezikshme në përputhje me nenin 9 të këtij ligji;
- 3) pajisjet që janë hedhur në treg nuk shënohen në përputhje me nenin 10 të këtij ligji;
- 4) nuk ka siguruar dhe organizuar një sistem

- 4) нема обезбедено и организирано систем за одделно собирање на отпадната опрема од домаќинствата на пропишан начин (член 11 ставовите (1) и (2) од овој закон);
- 5) не ја предава собраната отпадна опрема на пропишан начин (членот 13 став (5) од овој закон);
- 6) не ја предава и не постапува со отпадната опрема која не е отпадна опрема од домаќинствата на пропишан начин (член 17 ставовите (2) и (3) од овој закон);
- 7) отстранува отпадна опрема без да го помине процесот на пред третман (член 21 став (1) од овој закон);
- 8) отпадната опрема пред третман ја чува и складира спротивно на барањата од членот 21 ставовите (3) и (4) од овој закон;
- 9) постапуваат спротивно на барањата за предтретман и третман на отпадната опрема од член 21 ставовите (5) и (6) од овој закон;
- 10) не обезбеди управување со деловите материјалите и смесите, добиени по преработката на отпадната опрема согласно прописите за управување со отпад (член 21 став (7) од овој закон);
- 11) не ги утврдува годишните цели за собирање на отпадната опрема, според категории на опрема во килограми во определениот рок (член 22 ставови (4) и (5) од овој закон);
- 12) не ги утврдува годишните цели за преработка на отпадна опрема според категорија на опрема во килограми во определен рок (член 23 став (5) од овој закон);
- 13) не води евиденција и не доставува извештаи на начин и во форма пропишана согласно членот 23 ставовите (6), (7) и (8) од овој закон;
- 14) не го финансира целосниот систем за управување со отпадна опрема од домаќинствата согласно членот 24 став (1) од овој закон;
- 15) не обезбедува финансирање на трошоците за управување со заостаната отпадна опрема согласно членот 25 од овој закон;
- 16) одбие бесплатно да ја преземе како и да обезбеди понатамошно управување и финансирање на трошоците за управување со отпадна опрема од
пër grumbullimin e veçantë të mbeturinave të paisjeve nga amvisëritë në një mënyrë të përcaktuar (neni 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
- 5) nuk dorëzon mbeturinat e grumbulluara të paisjeve në mënyrë të përshkruar (neni 13 paragrafi (5) i këtij ligji);
- 6) nuk dorëzon dhe nuk vepron me mbeturinat e paisjeve të cilat nuk janë mbeturina të paisjeve nga amvisërite në një mënyrë të përshkruar (neni 17 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji);
- 7) largon mbeturinat e paisjeve pa kaluar nëpër procesin e para-trajtimin (neni 21 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 8) mbeturinat e paisjeve para trajtimin ruhen dhe depozitohen në kundërshtim me kërkesat e nenit 21 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
- 9) veprojnë në kundërshtim me kërkesat për para-trajtimin dhe trajtimin e mbeturinave të paisjeve të përmendura në nenin 21, paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;
- 10) nuk siguron menaxhimin e pjesëve, materialeve dhe përzierjeve, të marra pas përpunimit të mbeturinave të paisjeve në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi (7) i këtij ligji);
- 11) nuk përcakton qëllimet vjetore për mbledhjen e mbeturinave të paisjeve, sipas kategorive të pajisjeve në kilogram brenda afatit të caktuar (neni 22 paragrafët (4) dhe (5) të këtij ligji);
- 12) nuk përcakton qëllimet vjetore për përpunimin e mbeturinave të paisjeve sipas kategorisë së pajisjeve në kilogram brenda një afati të caktuar (neni 23 paragrafi (5) i këtij ligji);
- 13) nuk mban evidencë dhe nuk paraqet raporte në një mënyrë dhe në një formë të përshkruar në përputhje me nenin 23, paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji;
- 14) nuk financon sistemin e plotë për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve nga amvisëritë në përputhje me nenin 24 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 15) nuk siguron financimin e shpenzimeve për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve të mbetura në përputhje me nenin 25 të këtij ligji;
- 16) refuzon ta marrë atë falas si dhe të sigurojë menaxhim dhe financim të mëtejshëm të kostove për menaxhimin e pajisjeve të mbeturinave nga përdoruesit përfundimtarë të cilët nuk janë familje private në përputhje

крајните корисници кои не се приватни домаќинства согласно членот 26 став (2) од овој закон;

- 17) не склучи договор со колективен постапувач за управување со отпадна опрема или не обезбеди дозвола за самостоен постапувач за управување со отпадната опрема согласно членот 28 од овој закон;
- 18) доставил неточни податоци со цел да се покаже како мал производител (член 31 став (3) од овој закон);
- 19) не доставува годишен извештај до стручниот орган во определен рок за видот и количеството на опрема пуштена на пазар (член 34 став (2) од овој закон);
- 20) не ги чува податоците од извештаите во определениот рок (член 34 став (6) од овој закон);
- 21) доставува извештај со неточни податоци согласно членот 34 од овој закон;
- 22) намерно прикажува неточни податоци заради ослободување и поврат на надоместокот за опрема (член 36 став (7) и (8) од овој закон);
- 23) надоместокот за управување со отпадна опрема не го пресметува и уплатува навремено и правилно и не ја одржува, чува уредена и точна евиденцијата за пресметаниот и уплатениот надоместок (член 37 став (1) од овој закон).

(2) Глоба во износ од 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице микро трговец, од 1.500 во денарска противвредност во правното лице мал трговец, од 4.000 во денарска противвредност во правното лице среден трговец и од 7.000 во денарска противвредност во правното лице голем трговец за дејствијата од став (1) од овој член.

(3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) од овој член.

(4) На сторителот на прекршокот од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

(5) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд.

me nenin 26 paragrafi (2) të këtij ligji;

- 17) nuk lidh marrëveshje me një veprues kolektiv për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve ose nuk siguron licencë për një veprues të pavarur për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve në përputhje me nenin 28 të këtij ligji;
- 18) paraqiti të dhëna të pasakta me qëllim që të konsiderohet si prodhues i vogël (neni 31 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 19) nuk i paraqet një raport vjetor organit profesional brenda një afati të caktuar për llojin dhe sasinë e pajisjeve të vendosura në treg (neni 34 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 20) nuk i ruan të dhënat nga raportet brenda afatit të caktuar (neni 34 paragrafi (7) i këtij ligji);
- 21) paraqet një raport me të dhëna të pasakta në pajtim me nenin 34 të këtij ligji;
- 22) tregon qëllimisht të dhëna të pasakta me qëllim të përjashtimit dhe kthyerjes së kompensimit për paisjen (neni 36 paragrafi (7) dhe (8) i këtij ligji);
- 23) Kompensimi i menaxhimit me mbeturinat e paisjeve nuk e llogarit dhe nuk e paguan në kohën e duhur dhe në mënyrë korrekte dhe nuk mban, ruan regjistra të rregullt dhe të saktë të kompensimit të llogaritur dhe të paguar (neni 37 paragrafi (1) i këtij ligji).

(2) Gjobë në shumë prej 700 Euro në kundërvlerë të denarit do të shqiptohet personi përgjegjës në personin juridik mikro tregtarë, nga 1,500 në kundërvlerë në denarë në personin juridik tregtar të vogël, nga 4,000 në kundërvlerë në denarë në mediumin e personit juridik tregtar dhe nga 7,000 në kundërvlerë me denarë në personin juridik tregtar i madh për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Kryerësi i kundërvajtjes nga ky nen, organi i kundërvajtjes mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (2) i këtij neni, organi për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Член 56

Прекршочни санкции од трета категорија

(1) Глоба во износ 18.000 од 20.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 36.000 до 40.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 110.000 до 120.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 180.000 до 200.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) одделно собраната отпадна опрема ја отстранува пред да го помине процесот на третман и преработка (член 21 став (1));
- 2) не обезбедува реализација на национални цели за собирање, согласно членот 22 став (1) од овој закон;
- 3) не обезбедува реализација на национални цели за преработка, согласно членот 23 став (1) од овој закон;
- 4) преработува отпадна опрема без дозвола, како и не ги исполнува условите од дозволата, согласно членот 23 став (14) од овој закон;
- 5) не плаќа надоместок за управување со отпадна опрема во определениот рок согласно членот 36 ставовите (1) и (5) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице микро трговец, од 2.000 во денарска противвредност во правното лице мал трговец, од 6.000 во денарска противвредност во правното лице среден трговец и од 10.000 во денарска противвредност во правното лице голем трговец за дејствијата од ставот (1) од овој член.

(3) Глоба во износ од 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) од овој член.

(4) На сторителот на прекршокот од овој член, прекршочниот орган може да му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

(5) На одговорното лице од ставот (3) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежниот прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд.

Член 57

Прекршочни санкции за физички лица

(1) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок доколку напушта или предава

Нени 56

Санксионет kundërvajtëse nga kategoria e tretë

(1) Gjobë në shumën prej 18,000 nga 20,000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregarët, nga 36,000 në 40,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 110,000 në 120,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 180,000 në 200,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të akuzohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik nëse:

- 1) Veçmas i largon mbeturinat e paisjeve para se të kalojnë procesin e trajtimit dhe përpunimit (neni 21 paragrafi (1));
- 2) nuk siguron realizimin e qëllimeve kombëtare të mbledhjes në përputhje me nenin 22 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 3) nuk siguron realizimin e qëllimeve kombëtare për përpunim, në përputhje me nenin 23 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 4) përpunon mbeturina të paisjeve pa leje, si dhe nuk i plotëson kërkesat e lejes, në përputhje me nenin 23 paragrafi (14) të këtij ligji;
- 5) nuk paguan një kompensim për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve brenda afatit të përcaktuar në përputhje me nenin 36 paragrafët (1) dhe (5) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 1,000 EUR në kundërvlera në denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik mikro tregëtarin, nga 2,000 denarë në ekuivalent të denarit personit juridik tregtarit të vogel, nga 6,000 denarë në ekuivalent të denarit personit juridik tregtar i mesëm dhe prej 10,000 denarë. kundërvlera e denarit në personin juridik tregtar i madh për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 750 EUR në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Kryerësit të kundërvajtjes nga ky nen, organi i kundërvajtjes mund t'i shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (3) i këtij neni, organi për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion të kundërvajtjes për ndalim për kryerjen e detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Нени 57

Санксione kundërvajtëse për persona fizikë

(1) Gjobë në shumë prej 200 EUR në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet një personi fizik për kundërvajtje nëse ai e lë ose dorëzon mbeturinat e

отпадната опрама како дел од несортиран комунален отпад (член 12);

(2) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за дејствијата од став (1) од овој член доколку истите ги оставени, фрлени и/или напуштени покрај водни тела и/или во водни тела (реки, езера, бари, мочуришта и слично).

(3) Надлежниот прекршочен орган за изрекување на прекршочни санкции од овој член е Прекршочната комисија.

Член 58

Постапка за порамнување и спогодување

(1) За прекршоците утврдени во членот 54 и 57 од овој закон, надлежните инспектори од член 44 на овој закон се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог пред да поднесат барање за прекршочна постапка.

(2) За прекршоците утврдени во членовите 55 и 56 од овој закон, надлежните инспектори треба на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за спогодување пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка.

(3) Постапките за порамнување и спогодување се водат согласно со одредбите од Законот за прекршоците и Законот за животната средина.

(4) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Член 59

Водење на прекршочната постапка

Прекршочната постапка се води согласно со Законот за прекршоците и Законот за животната средина.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 60

Рокови за спроведување

(1) Производителите кои пуштаат електрична и електронска опрема на пазарот во Република Северна Македонија се должни да се регистрираат согласно членот 32 од овој закон, најдоцна до 31 март 2022 година.

(2) Производителот евиденцијата од членот 34 став (1) од овој закон е должен да започне да ја води од 1 јануари 2022 година.

(3) Првиот годишен извештај за видот и количините на опрема што ја пуштил на пазарот во Република Северна Македонија, од членот 34 став (2) од овој закон,

paisjeve si pjesë e mbeturinave të pa renditura komunale (neni 12);

(2) Gjobë në shumë prej 250 EUR në kundërvlera denare do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni nëse ato lihen, hidhen dhe / ose braktisen afer trupave ujorë dhe / ose në trupat ujorë (lumenj, liqene, pellgje, kënetë, etj.).

(3) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve për kundërvajtje nga ky nen është Komisioni për Kundërvajtje.

Neni 58

Procedura për barazim dhe kontraktim

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 54 dhe 57 të këtij ligji, inspektorët kompetentë të përmendur në nenin 44 të këtij ligji janë të detyruar t'i propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes duke lëshuar një urdhër pagese për kundërvajtje para se të paraqesin një kërkesë për procedurë të kundërvajtjes.

(2) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 55 dhe 56 të këtij ligji, inspektorët kompetentë duhet t'i propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes para se të paraqesin kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse.

(3) Procedurat e zgjidhjes dhe vendosjes do të zhvillohen në përputhje me dispozitat e Ligjit për kundërvajtje dhe Ligjit për mjedisin jetësor.

(4) Ministri, i cili udhëheq me organin për mjedisin jetësor, përshekruan formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje.

Neni 59

Mbajtja e procedurës për kundërvajtje

Procedura e kundërvajtjes zhvillohet në përputhje me Ligjin për Kundërvajtje dhe Ligjin për Mjedisin Jetësor.

X. DISPOZITAT KALIMTARE DHE

PËRFUNDIMTARE

Neni 60

Afatet për zbatim

(1) Prodhuesit që vendosin pajisje elektrike dhe elektronike në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore janë të detyruar të regjistrohen në pajtim me Nenin 32 të këtij Ligji, jo më vonë se 31 Mars 2022.

(2) Prodhuesi është i detyruar të fillojë mbajtjen e regjistrave nga neni 34 paragrafi (1) i këtij ligji nga 1 janari 2022

(3) Raportin e parë vjetor për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, nga neni 34 paragrafi (2) i

производителот е должен да го достави до стручниот орган најдоцна до 31 март 2023 година за 2022 година.

- (4) Одредбите од членот 36 од овој закон ќе отпочнат да се применуваат од 1 јануари 2022 година.

Член 61

Донесување на подзаконски прописи

(1) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од една година години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До денот на влегувањето во сила на подзаконските прописи од ставот (1) од овој член ќе се применуваат постојните подзаконски прописи.

Член 62

Престанување на важење

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/12, 163/13, 146/15 и 39/16).

(2) Со денот на отпочнувањето на примената на членот 36 од овој закон престануваат да важат одредбите од членот 179 ставови (2) и (5) од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

Член 63

Влегување во сила

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

кѐтиј лигги, prodhuesi ԛshtԛ i detyruar t'ia paraqesԛ organit profesional jo mԛ vone se 31 mars 2023 pԛr vitin 2022

- (4) Dispozitat e nenit 36 tԛ kԛтиј лигги do tԛ fillojnԛ tԛ zbatohen nga 1 janari 2022

Neni 61

Miratimi i akteve nԛnligjore

(1) Aktet nԛnligjore tԛ parashikuara me kԛтԛ лигги do tԛ miratohen brenda njԛ viti nga dita e hyrjes nԛ fuqi tԛ kԛтиј лигги.

(2) Deri nԛ ditԛn e hyrjes nԛ fuqi tԛ akteve nԛnligjore tԛ pԛrmendura nԛ paragrafin (1) tԛ kԛтиј neni, aktet nԛnligjore ekzistuese do tԛ zbatohen.

Neni 62

Ndԛrprerja e afatit

(1) Me ditԛn e hyrjes nԛ fuqi tԛ kԛтиј лигги pushon sԛ vlefshmi Ligji pԛr menaxhimin me elektrikԛ dhe paisje elektronike dhe mbeturina elektrike dhe paisje elektronike ("Gazeta zyrtare e Republikԛs sԛ Maqedonisԛ" Nr. 6/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16.

(2) Nԛ ditԛn e fillimit tԛ zbatimit tԛ nenit 36 tԛ kԛтиј лигги, dispozitat e nenit 179 paragrafԛт (2), (5) dhe (6) tԛ Ligjit pԛr mjedisin jetԛsor ("Gazeta zyrtare e Republikԛs sԛ Maqedonisԛ") Nr. 53) pushon sԛ qeni tԛ vlefshme/ 05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187 / 13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 dhe 99/18).

Neni 63

Hyrja nԛ fuqi

Ky лигги hyn nԛ fuqi nԛ ditԛn e tetԛ nga dita e shpalljes nԛ "Gazetԛn Zyrtare tԛ Republikԛs sԛ Maqedonisԛ Veriore".

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА И ЕЛЕКТРОНСКА ОПРЕМА И ОТПАДНА ЕЛЕКТРИЧНА И ЕЛЕКТРОНСКА ОПРЕМА

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

Во Република Северна Македонија управувањето со електрична и електронска опрема (во натамошниот текст: ЕЕО) и отпадна електрична и електронска опрема (во натамошниот текст: ОЕЕО) претставува еколошки, социјален и економски предизвик. Петта акциона програма за животна средина на ЕУ, наведува дека достигнувањето на одржлив развој бара значителни промени во тековните шеми на развој, производство, потрошувачка и однесување со ЕЕО и препорачува, меѓу другото, намалување на некономичното трошење на природните ресурси и спречување на загадувањето, при што наведува дека ОЕЕО е една од целните области кои треба да се регулираат, во поглед на примена на начелата за спречување, преработка и безбедно отстранување на ОЕЕО вклучувајќи го и воведувањето на концептот на циркуларна економија.

Во рамките на предложените законски одредби во *главата I Општи одредби*, во член 1 од Предлог Законот за управување со ЕЕО и ОЕЕО се дефинира предметот на уредување на законот, а тоа се: барањата за заштита на животната средина, здравјето на луѓето преку спречување или намалување на негативните влијанија од создавањето и управувањето со ОЕЕО кои треба да се исполнат при производството на ЕЕО и управувањето со ОЕЕО од страна на економските оператори како и другите субјекти кои учествуваат во постапките на производство и управувањето со отпадната електрична и електронска опрема.

Со членот 2 се уредува прашањето за супсидијарната примена на други закони во спроведувањето на овој закон а кои го уредуваат управувањето со отпадот, прописи за хемикалите, безбедност на производи и заштита на порошувачите, еко дизајн на производи, како и Законот за животна средина и Законот за општа управна постапка.

Со членовите 3 и 4 се уредуваат и целите и начела за заштита на животна средина и здравјето на луѓето, главно, да се заштити и да се подобри квалитетот на животната средина, да се заштити човековото здравје и да се искористат природните ресурси внимателно и рационално со одржливо производство и потрошувачка. Целите на законот

SHPJEGIMI I PROPOZIM-LIGJIT PËR MENAXHIMIN ME PAISJET ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE DHE MBETURINAT E PAISJEVE ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE

I. SHPJEGIMI I PËRMBAJTJES TË DISPOZITAVE PËR PROPOZIM TË LIGJIT

Në Republikën e Maqedonisë Veriore, menaxhimi me paisjet elektrike dhe elektronike (në tekstin e mëtejme: PEE) dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike (në tekstin e mëtejme: MPEE) është një sfidë mjedisore, sociale dhe ekonomike. Programi i Pestë i veprimet për mjedisin jetësor i BE-së thekson se arritja e zhvillimit të qëndrueshëm kërkon ndryshime të rëndësishme në modelet aktuale të zhvillimit, prodhimit, konsumi dhe sjellja me PEE-në dhe rekomandon, ndër të tjera, zvogëlimin e konsumit joekonomik të burimeve natyrore dhe parandalimin e ndotjes, duke deklaruar që MPEE është një nga fushat e synuara që duhet të rregullohet, në lidhje me zbatimin e parimeve të parandalimit, , përpunimin dhe asgjësimin e sigurt të MPEE-së duke përfshirë prezantimin e konceptit të ekonomisë rrethore.

Brenda dispozitave ligjore të propozuara në Kapitullin I *Dispozitat e Përgjithshme*, në Nenin 1 nga Propozim-Ligji për Menaxhimin me PEE dhe MPEE përcakton temën e rregullimit të ligjit, të cilat janë: kërkesat për mbrojtjen e mjedisit jetësor, shëndetit të njeriut duke parandaluar ose zvogëluar ndikimet negative nga krijimi dhe menaxhimi me MPEE-në që duhet të përbushen para prodhimit dhe menaxhimit me MPEE-në nga ana e operatorëve ekonomikë dhe subjektet e tjera që marrin pjesë në procedurat e prodhimit dhe menaxhimit të mbetjeve elektrike dhe pajisjet elektronike.

Neni 2 rregullon çështjen e zbatimit dytësor të ligjeve të tjera në zbatimin e këtij ligji, të cilat rregullojnë menaxhimin me mbeturinat, rregulloret për kimikatet, sigurinë e prodhimeve dhe mbrojtjen e konsumatorëve, dizajnin e eko-prodhimeve, si dhe Ligjin për Mjedisin Jetësor dhe Ligjin për procedurën e Përgjithshme Administrative.

Nenet 3 dhe 4 rregullojnë qëllimet dhe parimet për mbrojtjen e mjedisit jetësor dhe shëndetit të njeriut, kryesisht për të mbrojtur dhe përmirësuar cilësinë e mjedisit jetësor, për të mbrojtur shëndetin e njeriut dhe për të përdorur burimet natyrore me kujdes dhe racionalisht me prodhim dhe konsum të qëndrueshëm. Qëllimet e ligjit bazohen në konceptin e ekonomisë rrethore si përparësi, duke përfshirë parimin e

се засновани на концептот на циркуларна економија како приоритет, вклучувајќи ги и начелото на одговорност на производителот и проценка на животниот циклус на ЕЕО.

Со членот 5 се утврдуваат нови категории на ЕЕО во однос на предходното законско решение. Наместо досегашните 10 категории сега ЕЕО е реструктурирана во 6 категории, согласно Анексот III на Директивата за ОЕЕ. Овие категории ја опфаќаат целокупната ЕЕО од домаќинствата и ЕЕО наменета за професионална употреба вклучувајќи ги и сите употребувани производи кои припаѓаат на овие категории пуштени на пазарот во државата. Поблиската листа на производи кои припаѓаат во овие категории на ЕЕО ќе биде пропишана со правилник со што ќе се транспонира и Анексот IV од Директивата за ЕЕО.

Со членот 6 се исклучуваат одредени видови на ЕЕО од примената на одредбите од предлог законот, посебно материјали наменети за специјални воени цели, медицински производи, големи фиксни инсталации и други стационарни индустриски алатки.

Членот 7 го дефинира значењето на одделни изрази употребени во законот. Одредбите на предлог законот се применуваат на производители и производи без оглед на техниката на продажба, вклучувајќи и продавање на далечина.

II. Главата, Планирање, проектирање исполнување на барањата за заштита на животната средина и пуштање на оперма на пазарот, генерално го уредуваат прашањето за проширена одговорност на производителот на ЕЕО, на делови и материјали за ЕЕО.

Со член 8 се утврдува рамка за производство и за екодизајн на ЕЕО, како обврска на производителите на ЕЕО и производителите на делови и материјали за ЕЕО.

Утврдувањето на проширената одговорност на производителот со овој закон е еден од начините за поттикнување на проектирање, дизајн и производство на ЕЕО кои ќе ги земаат предвид и ќе ги олеснуваат условите за поправка, можна надградба, повторна употреба, расклопување и рециклирање и кои се утврдени во рамките на мерките за спроведување на Директива 2009/125/EЗ за еко дизајн.

Членот 9 ги утврдува правилата, видовите и роковите за ограничување на употребата на одредени опасни супстанции во ЕЕО, вклучувајќи ги и каблите и резервни делови, со што се транспонира дел од Директива 2011/65/EУ на Европскиот Парламент и на Советот од 8 јуни 2011 година за ограничувањето на употребата на одредени опасни супстанции во електричната и во електронската опрема односно Анексот III.

пëргјегјësisë së prodhuesit dhe vlerësimin e ciklit jetësor të PEE-së.

Neni 5 përcakton kategori të reja të PEE-së në lidhje me zgjidhjen e mëparshme ligjore. Në vend të 10 kategorive të mëparshme, PEE tani është restrukturuar në 6 kategori, në përputhje me Aneksin III të Direktivës PNEE. Këto kategori përfshijnë gjithsej familjet PEE dhe PEE të destinuara për përdorim profesional duke përfshirë të gjitha produktet e përdorura që u përkasin këtyre kategorive të lëshuara në treg në vend. Lista më e afërt e produkteve që u përkasin këtyre kategorive të PEE do të përshkruhet nga një rregullore që do të transpozojë Aneksin IV të Direktivës PEE.

Neni 6 përjashton lloje të caktuara të PEE-së nga zbatimi i dispozitave nga propozim-ligji, posaçërisht materialeve speciale të destinuara për qëllime të veçanta ushtarake, prodgimeve mjekësore, instalimeve të mëdha fikse dhe mjeteve të tjera të palëvizshme industriale.

Neni 7 përcakton kuptimin e termave të caktuar të përdorura në ligj. Dispozitat nga propozim-ligji zbatohen për prodhuesit dhe prodhimet pavarësisht nga teknika e shitjes, përfshirë shitjen në distancë.

Kapitulli II: Planifikimi, dizenjimi, përmbushja e kërkesave për mbrojtjen e mjedisit jetësor dhe vendosja e pajisjeve në treg, në përgjithësi rregullojnë çështjen e përgjegjësisë së zgjatur të prodhuesit të PEE-së, të pjesëve dhe materialeve për PEE-në.

Neni 8 përcakton një kornizë për prodhimin dhe eko-modelimin e PEE-së, si një detyrim i prodhuesve të PEE-së dhe prodhuesve të pjesëve dhe materialeve për PEE-në.

Përcaktimi i përgjegjësisë së zgjatur të prodhuesit me këtë ligj është një nga mënyrat për të inkurajuar modelimin, dizejnimin dhe prodhimin e PEE-së që do të marrin parasysh dhe lehtësojnë kushtet për riparim, azhurnim të mundshëm, ripërdorim, çmontim dhe riciklim dhe të cilat janë përcaktuar brenda masave për zbatimin e Direktivës 2009/125 / EC për Ecodizajnin.

Neni 9 përcakton rregullat, llojet dhe afatet për kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në PEE, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë me çka transpozohet një pjesë e Direktivës 2011/65 / BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga 8 Qershor 2011 për kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike, dmth Aneksi III. Pjesa tjetër e kësaj direktive i nënshtrohet rregullimit të rregulloreve të mbrojtjes së konsumatorit.

Останатиот дел на оваа директива е предмет на уредување на прописите за заштита на потрошувачите.

Членот 10 го уредува прашањето за информирање на крајните корисници преку означување на ЕЕО, со која се информираат за обврска за одделно собирање.

Глава III. Управување со отпадна електрична и електронска опрема. Во ова поглавје се уредуваат прашањата за проширена одговорност на производителот во однос на управувањето со отпадна електрична и електронска опрема, обврски на трговецот, крајните корисници и градоначалникот.

Со членот 11 се воведува обврска на производителот за обезбедување и организирање на системи за собирање на ОЕЕО од домаќинствата, каде што крајните корисници - потрошувачи и трговците ќе можат да ја враќаат ОЕЕО бесплатно и на пропишан начин. Целта на овие системи е да се зголеми одделното собирање на ОЕЕО како и рециклирањето и / или повторната употреба, а се со цел да се минимизира отстранување на ОЕЕО.

Со цел да се постигне повисоко ниво на одделно собирање на ОЕЕО и да се минимизира неконтролирано отстранување на ОЕЕО, со членот 12 се забранува отстранувањето на ОЕЕО како несортиран комунален отпад.

Одделното собирање е предуслов за обезбедување на соодветно постапување и рециклирање на ОЕЕО, неопходно за постигнување на повисок степен на заштита на здравјето на луѓето и животната средина. За таа цел, треба да се воспостават системи и да се одредат соодветни објекти за враќање на ОЕЕО вклучувајќи ги и времените локации за таа цел.

Обврската за преземање на ОЕЕО на производителот и трговецот и нивната меѓусебна соработка е значајна. Односно, производителите и трговците имаат важна улога во придонесот за успешно собирање на ОЕЕО, и тие треба да ги охрабрат крајните корисници да ја враќаат ОЕЕО на местата за превземање или други места обезбедени од производителот.

Местата одредени за собирање на многу мала ОЕЕО не треба да бидат предмет на дозвола во согласност со прописите за управување со отпад, но трговците треба да водат евиденција за преземената и собрана ОЕЕО од домаќинствата. (член 13, 14, 16 и 17).

Со одредбите од член 15 се гарантираат безбедноста и здравјето на трговците т.е. се утврдуваат условите кога тие можат да одбијат преземање на ОЕЕО.

Со членот 17 се уредуваат обврските за

Нени 10 ррегullон çështjen e informimit të përdoruesve përfundimtarë duke shënuar PEE-në, e cila i informon ata rreth detyrimit për mbledhje të veçantë.

Kapitulli III Menaxhimi me mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike. Ky kapitull rregullon çështjet e përgjegjësisë së zgjatur të prodhuesit në lidhje me menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, detyrimet e tregtarit, përdoruesve të fundit dhe kryetarit të bashkisë.

Нени 11 paraqet detyrimin e prodhuesit për të siguruar dhe organizuar sisteme për mbledhjen e MPEE-së nga amvisëritë, ku përdoruesit e fundit - konsumatorët dhe tregtarët do të jenë në gjendje të kthejnë MPEE-në falas dhe në një mënyrë të përshkruar. Qëllimi i këtyre sistemeve është të rrisin mbledhjen e veçantë të MPEE-së si dhe riciklimin dhe / ose ripërdorimin, me qëllim që të minimizojnë asgjësimin e MPEE-së.

Нë mënyrë që të arrihet një nivel më i lartë i mbledhjes së veçantë të MPEE-së dhe për të minimizuar asgjësimin e pakontrolluar të MPEE-së, neni 12 ndalon hedhjen e MPEE-së si mbeturinë komunale e pa renditur.

Grumbullimi i veçantë është një parakusht për të siguruar trajtimin e duhur dhe riciklimin e MPEE-së, të nevojshme për të arritur një shkallë më të lartë të mbrojtjes së shëndetit të njeriut dhe mjedisit. Për këtë qëllim, duhet të vendosen sisteme dhe të identifikohen objektet e duhura të kthimit të MPEE-së, duke përfshirë vendet e përkohshme për atë qëllim.

Detyrimi për të marrë MPEE-në të prodhuesit dhe tregtarit dhe bashkëpunimi i tyre i ndërsjellë është i rëndësishëm. Kjo do të thotë, prodhuesit dhe shitësit luajnë një rol të rëndësishëm për të kontribuar në mbledhjen e suksesshme të MPEE-së, dhe ata duhet të inkurajojnë përdoruesit përfundimtarë që të kthejnë MPEE-në në vendet për ngarkim ose në vendet e tjera të siguruar nga prodhuesi.

Vendet e caktuara për mbledhjen e MPEE-ve shumë të vogla, nuk duhet të jenë subjekt i lejës në përputhje me rregulloret e menaxhimit me mbeturinat, por tregtarët duhet të mbajnë evidencë për MPEE-në e ngarkuar dhe të mbledhur nga amvisëritë. (Nenet 13, 14, 16 dhe 17).

Dispozitat e Nenet 15 garantojnë sigurinë dhe shëndetin e tregtarëve, dmth përcaktohen kushtet kur ato mund të refuzojnë ngarkimin e MPEE-së.

Нени 17 rregullon detyrimet për veprimin me MPEE-në nga përdoruesit përfundimtarë të MPEE-së nga amvisëritë dhe MPEE që nuk është MPEE nga amvisëritë.

Përderisa të parët mund të zgjedhin një nga opsionet

постапување со ОЕЕО од страна на крајни корисници на ОЕЕО од домаќинствата и ОЕЕО кој не е ОЕЕО од домаќинствата.

Додека првите можат да изберат една од опциите кои ги има утврдено законот за да истата не заврши како несортиран комунален отпад и да ја предадат ОЕЕО кај трговецот во местата за преземање, собирач, собирен центар или друго место определено на локално или регионално ниво. Крајните корисници на ОЕЕО која не е ОЕЕО од домаќинствата постапуваат со истата на начин утврден во членот 26 од овој закон.

Членот 18 ги уредува прашањата за можноста за приклучување кон систем на самостоен или колективен постапувач на поседувачите на ОЕЕО која ја создаваат редовно или повремено ОЕЕО и истата ја поседуваат како резултат на вршењето на својата дејност. Поседувачите можат да се приклучат во системот за одделно собирање на ОЕЕО преку склучување на договор со самостојни или колективни постапувачи со взаемна согласност. Во останатите сличаи тие се должни да постапуваат со истата согласно одредбите на овој закон односно истите се должни да ја предадат на правно лице кое собира отпадна опрема или во инсталација за преработка. Исто така со предложените решенија од член 19 се овозможува воспоставување на единствен функционален систем за одделно собирање на ОЕЕО на локално односно регионално ниво, и се редефинира и зголемува одговорноста на градоначалникот.

Според предложеното законско решение, колективните односно самостојните постапувачи соработуваат со градоначалниците на општините и општините во градот Скопје и регионалните системи за управување со отпад. За преземање на заеднички мерки за поттикнување на собирање на ОЕЕО, како и воспоставување на соодветна инфраструктура се склучуваат договори. Предложеното законско решение воспоставува исти правила и постапки за сите колективни и самостојни постапувачи во однос на нивното работење, услови и начин на склучување на договорите, спроведување на активности за известување и подигнување на јавната свест.

Со цел да постигне високо ниво на одделно собирање на ОЕЕО, а особено, со оглед на високото негативно влијание врз животната средина, опремата за температурна размена што содржи супстанции што ја осиромашуваат озонската обвивка и флуорирани стакленички гасови, собирањето на овој вид на отпадна опрема се поставува како приоритетна обврска на колективните и самостојни постапувачи кои треба да ја вградат во своите програми за работа (член

e përcaktuara me ligj në mënyrë që të njejtat të mos përfundojnë si mbeturina të parentitura komunale dhe t'i dorëzojnë MPEE-në tregtarit në vendet e ngarkimit, mbledhësit, qendrës së grumbullimit ose një vendi tjetër të caktuar në nivel lokal ose rajonal. Përdoruesit e fundit të MPEE-së që nuk është MPEE nga amvisëritë veprojnë me të njëjtën në mënyrën e përcaktuar në nenin 26 të këtij ligji.

Neni 18 rregullon çështjet për mundësinë e bashkangjites në sistemin e vepruesit të pavarur ose kolektiv të pronarëve të MPEE-së që krijohen rregullisht ose herë pas here nga MPEE dhe posedojnë të njëjtën si rezultat i kryerjes së veprimtarisë së tyre. Poseduesit mund të bashkangjiten në sistemin e mbledhjes së veçantë të MPEE-së duke lidhur një marrëveshje me veprues të pavarur ose kolektivë me pëlqim të ndërsjellë. Në raste të tjera, ata janë të detyruar të veprojnë me të njëjtën në përputhje me dispozitat e këtij ligji, dmth të njëjtit janë të detyruar t'ia dorëzojnë atë një personi juridik që mbledh mbeturina të paisjeve ose në një instalim përpunues. Gjithashtu, zgjidhjet e propozuara nga neni 19 mundësojnë krijimin e një sistemi të vetëm funksional për mbledhjen e veçantë të MPEE-së në nivelin lokal ose rajonal, dhe ripërcaktimin dhe rritjen e përgjegjësisë së kryetarit të bashkisë.

Sipas zgjidhjes së propozuar ligjore, vepruesit kolektivë ose të pavarur bashkëpunojnë me kryetarët e komunave dhe komunave në qytetin e Shkupit dhe sistemet rajonale të menaxhimit me mbeturinat. Marrëveshjet janë lidhur për ndërmarrjen e masave të përbashkëta për të inkurajuar mbledhjen e MPEE-së, si dhe për krijimin e infrastrukturës së përshtatshme. Zgjidhja e propozuar ligjore përcakton të njëjtat rregulla dhe procedura për të gjithë vepruesit kolektivë dhe të pavarur në lidhje me punën e tyre, kushtet dhe mënyrën e lidhjes së kontratave, kryerjen e aktiviteteve raportuese dhe ngritjen e vetëdijes publike.

Në mënyrë që të arrihet një nivel i lartë i mbledhjes së veçantë të MPEE-së, dhe në veçanti, duke pasur parasysh ndikimin e lartë negativ në mjedisin jetësor, pajisjet e shkëmbimit të temperaturës që përmbajnë substanca që shkatërrojnë ozonin dhe gazet serrë të fluorizuar, mbledhja e këtij lloji të mbeturinave të paisjeve vendoset si detyrim prioritar i vepruesve kolektivë dhe të pavarur të cilët duhet ta përfshijnë atë në programet e tyre të punës (neni 20).

Gjithashtu, zgjidhjet e propozuara ligjore në nenin 20 rregullojnë kërkesat për mënyrën e mbledhjes dhe ruajtjes së përkohshme të MPEE-së, transportin e MPEE-së si dhe përgatitjen e tij për ripërdorim me një

20).

Исто така со предложените законски решенија во членот 20 се регулираат и барањата за начинот на собирање и времено чување и складирање на ОЕЕО, транспорт на ОЕЕО како и негова подготовка за повторна употреба со пристап насочен кон зачувување на суровините и можноста за повторна употреба, рециклирање на вредните ресурси содржани во ОЕЕО. Собирач на ОЕЕО кој има склучено договор со самостоен или колективен постапувач, за собирање, времено чување и складирање согласно прописите за проширена одговорност должен е да ја предаде одделно собраната отпадна опрема во инсталација за преработка која е дел од воспоставениот систем на колективен или самостоен постапувач. Во ваков случај собирачот кој согласно Законот за управување со отпад води евиденција, должен е во евиденција посебно да ги евидентира и чува податоците за вкупните количини на собрана и вкупните количини на предаден отпадна опрема за колективен или самостоен постапувач. Доколку собира отпадна опрема за повеќе субјекти тогаш податоците од евиденцијата е должен да ги чува поодделно за секој од самостојните или колективните постапувачи. Податоците од евиденцијата ги доставува на начин и во рок кој ќе го договараат во договорот за работа.

Со одредбите од член 21 се уредуваат барањата за правилен третман на целата собрана отпадна опрема вклучувајќи ги и условите за складирање, со што се транспонираат Анексот VII и VIII од Директивата за ОЕЕО.

Со предложените законски решенија во членот 21 се забранува и отстранување на ОЕЕО која е одделно собрана, без да ги помине постапките на предтретман и третман. Исто така кога е соодветно, треба да се даде приоритет на подготовката за повторна употреба на ОЕЕО и нејзините компоненти и потрошни материјали. Кога не е соодветно, сета ОЕЕО собрана одделно треба да биде испратена за преработка, во чиј тек треба да се постигне високо ниво на рециклирање и преработка на пропишан начин. Преработката треба да се врши со примена на најдобри достапни техники, како и приоритет треба да се даде на оператори на инсталации кои се вклучени во сертифицирани системи за заштита на животната средина.

IV. Обврски на производителот. Во оваа глава се уредуваат прашањата за одговорност на производителот во делот за реализација на националните цели за собирање, националните цели за повторна употреба, рециклирање и преработка, као и други обврски на

qasje që synon ruajtjen e lëndëve të para dhe mundësinë e ripërdorimit, riciklimin e burimeve të vlefshme që përmban MPEE-ja. Një mbledhës i MPEE-së i cili ka lidhur një marrëveshje me një veprues të pavarur ose kolektiv, për mbledhjen, ruajtjen e përkohshme në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur është i detyruar t'i dorëzojë mbeturinat e paisjeve të grumbulluara në një instalacion për përpunim që është pjesë e sistemit veprues kolektiv ose të pavarur. Në një rast të tillë, mbledhësi i cili sipas Ligjit për Menaxhimin e Mbeturinave mban regjistër, është i detyruar të regjistrojë dhe mbajë veçmas të dhënat për sasi të totale të mbledhura dhe sasi të totale të mbeturinave të paisjeve të dorëzuara për një veprues kolektiv ose të pavarur. Përderisa ai mbledh mbeturina të paisjeve për disa subjekte, atëherë ai është i detyruar të mbajë të dhënat nga regjistrat veç e veç për secilin nga vepruesit e pavarur ose kolektivë. Ai i paraqet të dhënat nga regjistrat në një mënyrë dhe brenda një afati që do të bihet dakord në kontratën e punës.

Dispozitat e Nenit 21 rregullojnë kërkesat për trajtimin e duhur të të gjitha mbeturinave të paisjeve të grumbulluara, përfshirë kushtet e magazinimit, transpozimin e Aneksëve VII dhe VIII të Direktivës për MPEE-në.

Zgjidhjet ligjore të propozuara në nenin 21 ndalojnë gjithashtu heqjen e MPEE-së që mblidhet veçmas, pa kaluar procedurat e para-trajtimin dhe trajtimin. Gjithashtu, kur është e përshtatshme, përparësi duhet t'i jepet përgatitjes për ripërdorimin e MPEE-ve dhe përbërësve të saj dhe materialeve të konsumit. Kur nuk është e përshtatshme, të gjithë MPEE-të e mbledhura veçmas duhet të dërgohen për riciklim, gjatë së cilës duhet të arrihet një nivel i lartë i riciklimit dhe përpunimit në mënyrën e përshtatshme. Përpunimi duhet të kryhet duke përdorur teknikat më të mira në dispozicion, dhe përparësi duhet t'u jepet operatorëve të instalimit të përfshirë në sistemet e çertifikuara të mbrojtjes së mjedisit.

IV. Detyrimet e prodhuesit. Ky kapitull rregullon çështjet e përgjegjësisë së prodhuesit në pjesën për realizimin e qëllimeve kombëtare për mbledhjen, qëllimet kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin, si dhe detyrimet e tjera të prodhuesit.

Neni 22 përcakton qëllimet kombëtare për mbledhjen e MPEE-së që duhet të arrihen nga prodhuesit, me periodha kalimtare deri në arrijten e qëllimit të caktuar të mbledhjes së MPEE-së prej 65% të peshës së produkteve të lëshuara në treg në tre vitet e

производителот.

Со членот 22 се воспоставени националните цели за собирање на ОЕЕО кои треба да ги постигнат производителите, со преодни периоди до постигнувањето на пропишаните цели 65% за собирање на ОЕЕО, од тежината на производи пуштени на пазар во предходните три години од страна на сите производители, согласно законодавството на ЕУ.

Количеството на опрема пуштени на пазарот за секој година ќе ја објавува стручниот орган на начин согласно прописите за проширена одговорност, со пропишување на посебна методологија. Во рамките на оваа методологија ќе се транспонираат и Регулацијата на Комисијата 2017/699 за примена, за воспоставувањето на методологијата за пресметка на количините на опрема пуштена на пазар и методологија за пресметка на количината на создадена отпадна према.

Производителот е должен секоја година да ги утврдува сопствените цели за собирање кои како минималното количество на отпадна опрема е должен да ги собере во текот на годината, според пропишаниот процент за собирање за соодветната година од годишното количество на ЕЕО пуштена на пазар од негова страна во последните три години.

Членот 23 ги утврдува националните цели за рециклирање и преработка по категории на ЕЕО. Производителот секоја година до 31 март, ќе ги утврди своите годишните цели за повторна употреба, рециклирање и преработка по категорија на опрема изразена во килограми за тековната година од вкупно собраната ОЕЕО на годишно ниво. Со предложеното законско решение од членот 23, а со цел да се воведат протоци на точни информации и со цел да се избегне дуплирање на податоците за пресметка и следење на реализација на целите, операторот на инсталацијата за третман има обврска да известува за количеството на преземена ОЕЕО во инсталацијата и за количеството преземена ОЕЕО предадена за повторна употреба, рециклирање и преработка, поделно за секој самостоен или колективен постапувач со кој има склучено договор. Исто така, операторот на инсталација за третман треба да поседува дозвола, согласно прописите за управување со отпад, како и да ги постигне националните цели за преработка за соодветниот период. Со предложеното законско решение се транспонира Анексот V од Директивата за ОЕЕО.

Со членовите 24 и 25 се регулираат обврските на производителот за финасирање на управувањето со ОЕЕО од домаќинствата со кое се обезбедува

мëпаршме nga të gjithë prodhuesit, në përputhje me legjislacionin e BE-së.

Sasia e pajisjeve të lëshuara në treg për çdo vit do të publikohet nga organi profesional në një mënyrë në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur, duke përshkruar një metodologji të veçantë. Brenda kësaj metodologjie, Rregullorja e Komisionit 2017/699 për aplikim, për krijimin e metodologjisë për llogaritjen e sasive të pajisjeve të vendosura në treg dhe metodologjia për llogaritjen e sasisë së mbeturinave të paisjeve të krijuara.

Prodhuesi është i detyruar të përcaktojë çdo vit qëllimet e tij të grumbullimit të cilat si sasia minimale e mbeturinave të paisjeve është i detyruar të mbledhë gjatë vitit, sipas përqindjes së parashikuar të grumbullimit për vitin përkatës të sasisë vjetore të PEE-së të lëshuar në treg në tre vitet e fundit nga ana e tij.

Neni 23 përcakton qëllimet kombëtare për riciklimin dhe përpunimin sipas kategorive të PEE-së. Për të arritur qëllimet kombëtare përfundimtare, Ministri i cili udhëheq me organin për mjedisin jetësor do të vendosë qëllime kombëtare vjetore për një periudhë tre vjeçare. Çdo vit deri më 31 Mars, prodhuesi do të vendosë qëllimet e tij vjetore për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin sipas kategorisë së pajisjeve të shprehura në kilogram për vitin aktual nga MPEE-ja e mbledhur në bazë vjetore. Me zgjidhjen e propozuar ligjore nga neni 23, për të futur rrjedhën e informacionit të saktë dhe për të shmangur duçlikimin e të dhënave për llogaritjen dhe monitorimin e realizimit të qëllimeve, operatori i instalimit të trajtimit është i detyruar të raportojë mbi shumën e MPEE-së së ngakuar në instalim dhe për sasinë e ngarkuar të MPEE-së të dorëzuar për ripërdorim, riciklim dhe përpunim, veçmas për secilin veprues ose operator kolektiv me të cilin ka lidhur një kontratë. Gjithashtu, operatori i instalimit të trajtimit duhet të ketë një leje, në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve, si dhe për të arritur qëllimet kombëtare të përpunimit për periudhën përkatëse. Zgjidhja e propozuar ligjore transponon Aneksin V të Direktivës për MPEE.

Nenet 24 dhe 25 rregullojnë detyrimet e prodhuesit për të financuar menaxhimin me MPEE-në nga amvisëritë, e cila siguron që prodhuesit të jenë të detyruar të marrin përgjegjësinë e plotë për financimin e të gjithë zinxhirit të mbledhjes, trajtimit, ripërdorimit, përpunimit dhe asgjësimit të MPEE-së. Kjo zgjidhje ligjore i jep efekt maksimal konceptit të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit, sipas të cilit secili prodhues është përgjegjës për financimin e menaxhimit të mbeturinave nga prodhimet e tyre. Përgjegjësia për

дека производителите се должни да преземат целосна одговорност за финансирање на целиот синџир на собирање на ОЕЕО, третман, повторна употреба, преработката и отстранување. Со ова законско решение се дава максимален ефект на концептот на проширена одговорност на производителот според кое секој производител е одговорен за финансирање на управувањето со отпадот од сопствени производи. Одговорноста за финансирање на управувањето со историски отпад ќе се дели од страна на сите постоечки производители, преку колективни шеми за финансирање на кои сите производители кои постојат на пазарот придонесуваат пропорционално кога ќе настанат трошоците.

На производителите не им се дозволува да им ги покажат на купувачите, одделно во времето на продажба на нови производи, трошоците за собирање, преработка и отстранување на ОЕЕО.

За финансирање на управувањето со ОЕЕО од крајни корисници кои не се домаќинства, според членот 26, производителите ги сносат трошоците за управување со ОЕЕО која ја имаат испорачано на крајниот корисник во случај кога испорачува нова опрема. За останатите случаи кога заостаната ОЕЕО се заменува со нова иста или слична опрема понатамошното управување оставено е да се решава со договор помеѓу производителот и крајниот корисник. Доколку не се обезбеди управување на ниеден од предходните два начини тогаш крајниот корисник е одговорен за управување со ОЕЕО на начин согласно овој закон.

Со член 27 се воведува обврска според која секој производител, кога пласира ЕЕО на пазарот, треба да обезбеди финансиска гаранција за да се обезбеди управувањето со ОЕЕО како и да се спречат трошоците за управувањето со ОЕЕО да се пренесат на државата или на останатите производители на начин кој ќе биде регулиран согласно прописите за проширена одговорност.

Со членот 28 се регулира правото на производителот, доколку одлучи да не го плаќа надоместок за управување со ОЕЕО, тој е должен да обезбеди дозвола за самостојно управување со ОЕЕО или да ги пренесе своите обврски за управување со ОЕЕО со пристапување и склучување на договор со колективен постапувач. Обврската за обезбедување на информации за идентификација на составните делови и материјали од страна на производителите кои се важни заради олеснување на управувањето со ОЕЕО, а особено за повторната употреба и третманот на ОЕЕО, е регулирана со членот 29.

Со членот 30 се регулира обврската на производителот за обезбедување на информации

financimin e menaxhimit me mbeturinat historike do të ndahet nga të gjithë prodhuesit ekzistues, përmes skemave kolektive të financimit në të cilat të gjithë prodhuesit në treg kontribuojnë proporcionalisht kur bëhen shpenzimet.

Prodhuesve nuk u lejohet t'u tregojnë klientëve, veçmas në kohën e shitjes së prodhimeve të reja, shpenzimet e mbledhjes, përpunimit dhe asgjësimit të MPEE-së.

Në mënyrë që të financojnë menaxhimin me MPEE-në nga përdoruesit përfundimtarë jo-shtëpiakë, sipas Neni 26, prodhuesit do të mbajnë shpenzimet e menaxhimit me MPEE-në që ata i kanë dorëzuar përdoruesit përfundimtar në rast se ai porositi pajisje të reja. Për rastet e tjera, kur MPEE-ja e mbetur zëvendësohet me pajisje të reja të njëjtë ose të ngjashme, menaxhimi i mëtejshëm lihet të zgjidhet me marrëveshje midis prodhuesit dhe përdoruesit përfundimtar. Nëse menaxhimi nuk sigurohet në asnjërën nga dy mënyrat e mëparshme, atëherë përdoruesi përfundimtar është përgjegjës për menaxhimin me MPEE-në në një mënyrë në përputhje me këtë ligj.

Neni 27 paraqet një detyrim sipas të cilit çdo prodhues, kur vendos MPEE në treg, duhet të sigurojë një garanci financiare për të siguruar menaxhimin me MPEE-në si dhe për të parandaluar shpenzimet e menaxhimit me MPEE-në të barten tek shteti ose prodhuesit e tjerë në një mënyrë e cila do të rregullohet në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur.

Neni 28 rregullon të drejtën e prodhuesit, nëse ai vendos të mos paguajë kompensimin për menaxhimin me MPEE-në, ai është i detyruar të sigurojë një licencë për menaxhim të pavarur me MPEE-në ose të transferojë detyrimet e tij për menaxhimin me MPEE-në duke u bashkuar dhe lidhur një marrëveshje me një veprues kolektiv.

Detyrimi për të siguruar informacion për identifikimin e përbërësve dhe materialeve nga ana e prodhuesit që janë të rëndësishëm për të lehtësuar menaxhimin me MPEE-në, dhe veçanërisht për ripërdorimin dhe trajtimin e MPEE-së, rregullohet nga neni 29.

Neni 30 rregullon detyrimin e prodhuesit për të siguruar informacion për përdoruesit përfundimtarë mbi mundësinë e kthimit dhe mbledhjes së MPEE-së, informacionin mbi kushtin për të mos lënë MPEE-në si mbeturinë komunale të pa renditur, si dhe rolin e tyre në menaxhimin me MPEE-në, e cila është e nevojshme për suksesin e mbledhjes së veçantë të MPEE-së. Ky nen rregullon gjithashtu detyrimin e prodhuesit për të informuar tregtarët dhe të gjitha subjektet në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve për

за крајните корисници за можноста за враќање и собирање на ОЕЕО, информациите за условот да не ја оставаат ОЕЕО како несортиран комунален отпад, како и нивната улога во управувањето со ОЕЕО, која што е неопходна за успехот на одделното собирање на ОЕЕО. Со овој член се уредува и обврската на производителот да ги информира трговците и сите субјекти во ланецот на испорака на опремата за начинот на преземање и предавање на отпадната опрема.

Таквите информации бараат и соодветно обележување на ЕЕО, пропишано со член 10, за да се спречи ОЕЕО да заврши во корпи за отпадоци или слични средства на собирање на комуналниот отпад.

Со предложените законски решенија со член 31 се регулира прашањето за мали производители кои се исклучени од категоријата на производител и обврските за проширена одговорност на производители. Малиот производител е должен да се регистрира, да води евиденција за количеството на опрема која ја пуштаат на пазарот и еднаш годишно да уплаќа паушал од 6000 денари на сметка на Министерството за животна средина и просторно планирање.

V. Регистрација, евиденција и известување како и обврска на производителот и информативниот систем

Со членот 32 се регулира прашањето за регистрација на производителите и нивните овластени застапници како и постапките за известување во регистарот на производители кој подетално ќе се регулира како дел од Регистарот на производители во Законот за проширена одговорност на производителот. Во цитираниот закон ќе се транспонира Анексот X од Директивата за ОЕЕО како и Уредбата за спроведување на Комисијата 2019/290, за утврдување на формата за регистрација и известувањето во Регистарот на производителите на електрична и електронска опрема.

Со членот 33, за производителот кој има седиште во друга држава и продава опрема во Република Северна Македонија со комуникација на далечина, се воспоставува обврска тој да одреди овластен застапник со седиште во Република Северна Македонија кој ќе биде одговорен за исполнување на обврски на производител во согласност со овој закон. Исто така согласно овој член овластените застапници се должни да се регистрираат во регистарот на производители.

Во член 34 се регулираат постапките за известување со податоци и информации за количеството на ЕЕО пуштена на пазарот во Република Северна Македонија, стапките на собирање, подготовка за повторна употреба,

мëнџрën e ngarkimit dhe dorëzimit të mbeturinave të paisjeve.

Një informacion i tillë do të kërkojë gjithashtu etiketimin e duhur të PEE-së, siç parashikohet në Nenin 10, për të parandaluar që PEE-ja të përfundojë në kosh mbeturinash ose në objektet e ngjashme për mbledhjen e mbeturinave komunale.

Zgjidhjet ligjore të propozuara me nenin 31 rregullojnë çështjen e prodhuesve të vegjël të cilët janë të përjashtuar nga kategorija e prodhuesve dhe detyrimet për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesve. Prodhuesi i vogël është i detyruar të regjistrohет, të mbajë evidencë për sasinë e pajisjeve që ata vendosin në treg dhe një herë në vit të paguajë paushal në shumë prej 6000 denarë në llogarinë e Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor.

V. Regjistrimi, evidenca dhe raportimi, si dhe detyrimi i prodhuesit dhe sistemit të informacionit

Neni 32 rregullon çështjen e regjistrimit të prodhuesve dhe përfaqësuesve të tyre të autorizuar si dhe procedurat për raportimin në regjistrin e prodhuesve të cilat do të rregullohen më hollësisht si pjesë e Regjistrit të prodhuesve në Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjatur të prodhuesit. Në Ligjin e Cituar do të transpozohet Aneksi X i Direktivës për MPEE si dhe Dekretin Zbatues të Komisionit 2019/290, për përcaktimin e formularit të regjistrimit dhe njoftimin në Regjistrin e Prodhuesve të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike.

Neni 33 përcakton një detyrim për një prodhues me vendbanim në një vend tjetër dhe shet paisje në Republikën e Maqedonisë Veriore me komunikim në distancë përcakohet një detyrim që ai të caktojë një përfaqësues të autorizuar të vendosur në Republikën e Maqedonisë Veriore i cili do të jetë përgjegjës për përmbushjen e detyrimeve të një prodhuesi në përputhje me këtë ligj.

Neni 34 rregullon procedurat për raportimin e të dhënave dhe informacionit mbi sasinë e PEE-së të lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, normat e grumbullimit, përgatitjen për ripërdorim, përpunimin ose riciklimin, eksportimin e MPEE-së dhe largimin, të cilat janë të nevojshme për të monitoruar arritjen për qëllimet e këtij ligji. Detyrimet vjetore të raportimit për pajisjet e lëshuara në treg tek organi profesionalë, si dhe raportet vjetore për menaxhimin me MPEE-në deri tek organi Profesional rregullohen nga rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesve.

переработка или рециклирање, извоз на ОЕЕО и отстранување, кои се неопходни за следење на постигнувањето на целите на овој закон. Годишните обврски за известување за опрема пуштена на пазарот до Стручниот орган како и годишните извештаи за управување со ОЕЕО до стручниот орган се уредени со прописите за проширена одговорност на производителите.

Во членот 35 се воведува обврската за стручниот орган за воспоставување и водење на База на податоци која ќе ги содржи пропишаните податоците и информации добиени при регистрација на производителите и обврските за известување за управување со ЕЕО и ОЕЕО, согласно член 34, кои ќе бидат дел од Базата на податоци и Информативниот систем за отпад, кој се воспоставува и води согласно прописите за управување со отпад.

Целта за формирање на единствен систем за регистрација на производители на различни текови на отпад во еден Регистер и формирање на единствена База на податоци за отпад и информативен систем за животна средина е да се избегнат преклопувањата при регулирање од една страна, а од друга страна ќе се обезбеди кохерентен, унифициран и едноставен систем кој ќе помогне за непречено функционирање и спроведување на обврските на сите засегнати страни.

VI. Надоместок за управување со отпадна опрема
Со членот 36, 37, 38 и 39 се регулираат прашањата за надоместок за управување со отпадна опрема што производителот ќе ја плаќа врз основа на принципот на загадувачот плаќа, според категорија на опрема во ден/ килограми. Ова законско решение ги вклучува и обврските за водење на евиденција на пресметаниот и уплатен надоместок, правото за враќање на уплатениот надоместок во случаи на извоз на ЕЕО.

Средствата од надоместокот се приход на органот за животна средина и ќе се користат за финансирање и спроведување на мерки и активности за управување со отпад утврдени со планските и стратешките документи од областа на отпадот, а кои се насочени кон постигнување на целите на овој закон на начин и постапка пропишана согласно прописите за проширена одговорност на производителот во управувањето со посебните текови на отпад.

VII Посебни правила за управување со опремата и отпадната опрема

Со членот 40 се регулира прашањето, според кое за производители кои увезуваат употребувана ЕЕО се применуваат одредбите од овој закон исто како и при увоз на нова ЕЕО. Исто така и

Neni 35 paraqet detyrimin për organin profesional për krijimin dhe mirëmbajtjen e një Databaze e cila do të përmbajë të dhënat e përshkruara dhe informacionin e marrë gjatë regjistrimit të prodhuesve dhe detyrimet për raportimin dhe menaxhimin me PEE-në dhe MPEE-në, në përputhje me nenin 34, i cili do të pjesë e bazës së të dhënave dhe sistemit të informacionit për mbeturinat, i cili është krijuar dhe mirëmbajtur në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave. Qëllimi i krijimit të një sistemi të vetëm për regjistrimin e prodhuesve të rrymave të ndryshme të mbeturinave në një Regjistër dhe krijimi i një Databaze të vetme të Mbeturinave dhe sistemit të informacionit për mjedisin jetësor, për t' i shmangur mbivendosjet para rregullimit njëra anë, dhe nga ana tjetër do të sigurojë një koherent, sistem i unifikuar dhe i thjeshtë që do të ndihmojë funksionimin dhe zbatimin e duhur të detyrimeve të të palëve të interesuara.

VI. Kompensimi për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve

Nenet 36, 37, 38 dhe 39 rregullojnë çështjet e kompensimit për menaxhimin me mbeturinat e paisjeve që prodhuesi do të paguajë bazuar në parimin e ndotësit, sipas kategorisë së pajisjeve në ditë / kg. Kjo zgjidhje ligjore përfshin detyrimet për udhëheqjen e kompensimit të llogaritur dhe të paguar, e drejta për të kthyer kompensimin e paguar në rastet e eksportit të PEE-së.

Fondet nga kompensimi janë të ardhura të organit për mjedisin jetësor dhe do të përdoren për financimin dhe zbatimin e masave dhe aktiviteteve për menaxhimin e mbeturinave të përcaktuara nga dokumentet e planifikimit dhe strategjik nga fusha e mbeturinave, të cilat synojnë arritjen e qëllimeve të këtij ligji në një mënyrë dhe një procedurë e përshkruar në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit në menaxhimin e rrymave speciale të mbetjeve.

VII Rregulla të veçanta për menaxhimin me paisjet dhe mbeturinat e paisjeve

Neni 40 rregullon çështjen, sipas së cilës dispozitat e këtij ligji zbatohen për prodhuesit që importojnë PEE-në e përdorur si dhe kur importojnë një PEE të ri. Gjithashtu, edhe prodhuesit të cilët importojnë pajisje janë të detyruar të kenë dëshmi se ato janë regjistruar në Regjistrin e Prodhuesve, përndryshe autoriteti doganor nuk do të lejojë importimin e pajisjeve.

Në mënyrë që të parandalohet transferimi i mbeturinave të paisjeve, të deklaruara si pajisje të përdorura, neni 41 rregullon kërkesat minimale në mënyrë që të realizohet një dërgesë e PEE-së të përdorur në përputhje me rregulloret e mbeturinave. Këto kërkesa minimale kontribuojnë në shmangien e transportit të paligjshëm të PEE-së ose MPEE-së jo

производителите кои увезуваат опрема се должни да поседуваат доказ дека се регистрирани во Регистерот на производители во спротивно, царинскиот орган нема да го дозволи увозот на опремата.

Со цел да се спречи преносот на отпадна опрема, декларирана како користена опрема, со член 41 се регулираат минималните барања за да може да се реализира пратка на користена ЕЕО согласно прописите за отпад. Тие минимални барања, придонесуваат за избегнување на илегален транспорт на нефункционална ЕЕО односно ОЕЕО. Со овој член се транспонира Анексот VI од Директивата за ОЕЕО.

Со член 42 се овозможува преку доброволно договарање помеѓу Министерството за животна средина и просторно планирање или Владата на Република Северна Македонија и економските оператори да се постигнат повисоки цели од оние утврдени со овој закон, и да се стимулира воведување на сертифицирани системи од страна на инсталациите вклучени во управувањето со ОЕЕО.

Членот 43 го регулира прашањето за соработка помеѓу органите надлежни за спроведување на овој закон со националните органи на други држави за обезбедување на проток и размена на информации.

Со членовите 44 до 53 се регулирани надлежностите на надлежните инспекциски органи, при спроведување на инспекцискиот надзор.

Со членовите 54 до 59 се предвидуваат ефективни пропорционални прекршочни санкции, за правни и физички лица одговорни за управување ЕЕО и ОЕЕО кога ќе бидат прекршени одредбите од овој закон, вклучувајќи ги и постапките за порамнување и спогодување.

Во поглавјето за преодни и завршни одредби се предвидени рокови за започнување со примена на одредени одредби од законот, рокови за донесување на подзаконските акти и рок за влегување во сила на овој закон, вклучувајќи го и рокот на почетокот на неговата примена.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Постојниот систем за управување со ЕЕО и ОЕЕО е регулиран со Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, воспоставен и усогласен со европското законодавство и соодветните директиви.

Имено, на територијата на Република Северна Македонија во моментот постојат неколку систем

функционале. Ky nen transpozon Aneksin VI të Direktivës për MPEE.

Neni 42 mundëson përmes marrëveshjes vullnetare ndërmjet Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor ose Qeverisë së Republikës së Maqedonisë Veriore dhe operatorëve ekonomikë për të arritur qëllime më të larta se ato të përcaktuara me këtë ligj dhe për të stimuluar futjen e sistemeve të certifikuar nga instalimet e përfshira në menaxhimin me MPEE-në.

Neni 43 rregullon çështjen e bashkëpunimit ndërmjet organeve përgjegjëse për zbatimin e këtij ligji me organet kombëtare të shteteve të tjera për të siguruar rrjedhën dhe shkëmbimin e informacionit.

Nenet 44 deri 53 rregullojnë kompetencat e organeve kompetente të inspektimit, para kryerjes së inspektimit.

Nenet 54 deri 59 parashikojnë sanksione efektive proporcionale të kundërvajtjes për personat juridikë dhe personat fizikë përgjegjës për menaxhimin e PEE-ve dhe MPEE-ve kur shkelen dispozitat e këtij ligji, duke përfshirë procedurat e zgjidhjes dhe marrëveshjes.

Kapitulli mbi dispozitat kalimtare dhe përfundimtare përcakton afatet për fillimin e zbatimit të dispozitave të caktuara të ligjit, afatet për miratimin e akteve nënligjore dhe afatin për hyrjen në fuqi të këtij ligji, përfshirë afatin për fillimin e zbatimit të tij.

II. LIDHJA E NDËRSJELLË E VENDIMEVE TË PËRFSHIRA NË VENDIMET E PROPOZUARA

Sistemi aktual i menaxhimit me PEE-në dhe MPEE-në rregullohet nga Ligji për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbetjeve të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike, i krijuar dhe harmonizuar me legjislacionin Evropian dhe direktivat përkatëse.

Gjegjësisht, në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore për momentin ekzistojnë disa sisteme për menaxhim të pavarur dhe kolektiv me MPEE-në që

за самостојно и колективно управување со ОЕЕО кои ги спроведуваат обврските на производителите што произлегуваа од овој закон, а особено поврзани со постигнување на националните цели за собирање на ОЕЕО и на целите за повторна употреба, како и преработка и рециклирање. Досегашното спроведување на овој закон покажа дека во Република Северна Македонија постои потенцијал за собирање на отпад, вклучувајќи ги и ОЕЕО што припаѓа на посебните текови, како и за негова соодветна преработка и рециклирање. Воедно, се увиде дека досегашниот систем има одредени слабости во собирањето и преработката на ОЕЕО кои се поврзани пред се недостаток на потребна инфраструктура и недоволна обученост на персоналот за правилен третман, повторна употреба, преработка и рециклирање на ОЕЕО. Единиците на локалната самоуправа со досегашната пракса покажаа недоволна активност, слаба координација и соработка со самостојните и колективните постапувачи, недоволно расположливи капацитети и ресурси.

Од друга страна, количеството на отпадна опрема која се создава како последица на големата понуда на пазарот и континуирано растечката потрошувачката на опремата, е загрижувачки фактор.

Пристапот на концептот за циркуларна економија во управувањето со отпадната опрема има огромен потенцијал опремата да ги зачува своите вредности колку е можно подолго.

Ваквата состојба покрај директното влијание врз животната средина има индиректно влијание и врз економскиот развој затоа што истото значи губиток на ресурси кои можат да бидат употребени, а индиректно влијае и на отварањето на нови работни места.

Предлог законот пропишува постапки и мерки кои значајно придонесуваат за одржливо производство и потрошувачка преку спречување на создавањето на отпадна опрема и преку повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадната опрема, со цел минимизирање на отстранувањето на отпадот, што конечно води кон ефикасно користење на ресурсите и продуцирање на вредни секундарни суровини.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со оглед на тоа што Република Северна Македонија како земја кандидат за влез во ЕУ е обврзана да го усогласи своето законодавство со законодавството на Европската Унија, што од своја страна значи и обврска за примена на сите европски стандарди и најдобри практики,

збатојно дetyrimet e prodhuesve që dalin nga ky ligj, veçanërisht në lidhje me arritjen e qëllimeve kombëtare për mbledhjen e MPEE-së dhe qëllimet për ripërdorim. si dhe përpunimin dhe riciklimin.

Zbatimi i deri më tanishëm i këtij ligji ka treguar se në Republikën e Maqedonisë Veriore ekziston potencial për mbledhjen e mbeturinave, përfshirë MPEE-në që i përkasin rrymave të veçanta, si dhe për përpunimin dhe riciklimin e duhur të tyre. Në të njëjtën kohë, u kuptua se sistemi aktual ka disa dobësi në mbledhjen dhe përpunimin e MPEE-së, të cilat lidhen kryesisht me mungesën e infrastrukturës së nevojshme dhe trajnimin e pamjaftueshëm të stafit për trajtimin e duhur, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e MPEE-së.

Njësitë e vetëqeverisjes lokale me praktikën aktuale kanë treguar aktivitet të pamjaftueshëm, koordinim dhe bashkëpunim të dobët me veprues të pavarur dhe kolektivë, kapacitete dhe burime të pamjaftueshme në dispozicion.

Nga ana tjetër, sasia e mbeturinave të paisjeve që krijohen si rezultat i furnizimit të madh në treg dhe konsumit të vazhdueshëm të pajisjeve, është një faktor shqetësues.

Qasja ndaj konceptit të ekonomisë rrethore në menaxhimin e mbetjeve ka një potencial të madh që pajisjet të ruajnë vlerat e tyre për aq kohë sa të jetë e mundur.

Kjo situatë, përveç ndikimit të drejtpërdrejtë në mjedisin jetësor, ka edhe një ndikim indirekt në zhvillimin ekonomik sepse nënkupton një humbje të burimeve që mund të përdoren, dhe ndikon indirekt në krijimin e vendeve të reja të punës.

Propozim-ligji përshkruan procedurat dhe masat që kontribuojnë në mënyrë të konsiderueshme në prodhimin dhe konsumin e qëndrueshëm duke parandaluar krijimin e mbeturinave të paisjeve dhe përmes ripërdorimit, riciklimit dhe llojeve të tjera të përpunimit të mbeturinave të paisjeve, në mënyrë që të minimizohet depozitimi i mbeturinave, i cili në fund çon në përdorimin efikas të burimeve dhe prodhimin e lëndëve të para detyësore të vlefshme.

III. PASOJAT QË DO TË DALIN NGA VENDIMET E PROPOZUARA

Duke qenë se Republika e Maqedonisë Veriore si një vend kandidat për anëtarësim në BE është e detyruar të harmonizojë legjislacionin e saj me legjislacionin e Bashkimit Evropian, që do të thotë një detyrim për të zbatuar të gjitha standardet evropiane dhe praktikat më të mira, miratimin e zgjidhjeve ligjore të

усвојувањето на предложените законски решенија и нивното спроведување ќе обезбедат правилно управување со ЕЕО и ОЕЕО што ќе биде и значаен придонес во заштитата на животката средина и здравјето на луѓето .

Управувањето со ЕЕО и ОЕЕО преку одржливо производство и потрошувачка, спречување на создавањето на отпадна опрема, создавање на ефикасен систем за собирање, повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадната опрема, со цел минимизирање на отстранувањето на отпадот ќе овозможи да се достигнат и исполнат барањата согласно ЕУ законодавството.

пропозуара dhe zbatimi i tyre do të sigurojë menaxhim të duhur të PEE-ve dhe MPEE-ve, të cilat do të jenë një kontribut i rëndësishëm në mbrojtjen e mjedisit jetësor dhe shëndetit të njeriut.

Menaxhimi me PEE-të dhe MPEE-të përmes prodhimit dhe konsumit të qëndrueshëm, parandalimit të krijimit të mbeturinave të paisjeve, krijimit të një sistemi efikas për mbledhjen, ripërdorimin, riciklimin dhe lloje të tjera të përpunimit të mbeturinave të paisjeve, në mënyrë që të minimizohet depozitimi i mbeturinave i cili do të lejojë arritjen dhe përmbushjen e kërkesave në përputhje me Legjislacioni e BE-së.

Влада на Република Северна Македонија

Образец за проценка на фискалните импликации
на предлог прописите и општите акти доставени до Владата на Република Северна
Македонија за нивно усвојување

1. Назив на предлогот:		2. Министерство / орган на државна управа :			
Предлог на Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема		Министерство за животна средина и просторно планирање			
3. Цел на предлогот:		4. Вид на предлог:			
Донесување на Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема		Предлог на Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема			
5. Контакт лице и звање:		6. Контакт тел./факс или е-пошта:			
Ана Каранфилова Мазневска, раководител на сектор за управување со отпадот		a.karanfilova@moepp.gov.mk			
7. Активност:					
/					
8. Вид на барање:					
☒ Регулатива во врска со ЕУ	☐ Нова програма	☐ Прераспределба (на средства) помеѓу две програми			
☐ Друга нова регулатива	☐ Зголемување / намалување на постоечка програма	☐ Спојување на две или повеќе програми			
9. Цел на барањето / предложената активност:					
Донесување на Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема.					
10. Врска со владината програма:					
/					
11. Фискални импликации:		(илјади денари)			
		Тековна год.	Втора год.	Трета год.	Четврта год.
А. Вкупни трошоци за предлогот					
Плати					
Стоки и услуги					
Капитал					
Трансфери					
Вкупно					
В. Одобрени средства за предлогот					
Плати					
Стоки и услуги					
Капитал					
Трансфери					
Вкупно					
С. Промена (разлика) од одобрените средства (В-А)					

Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
D.Расположливи средства од прелевање (од други активности или програми во органот) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
E. Нето импликации на средствата на органот (C-D) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
F. Зголемување / намалување на приходите				
G.Дополнителни извори на финансирање или споделување на трошоците Извор:				
12. Нето зголемување /намалување на бројот на вработени во врска со предлогот:				
13. Какви гаранции, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 А до 11 G)				
14. Ако ова претставува барање за дополнителни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, да се даде образложение				
15. Дата на завршување на проценката	30.04.2020 година			
16. Дата на поднесување на анализата до Министерството за финансии за добивање мислење				
17. Дата на добивање на одговор од Министерството за финансии				
18. Измени побарани од Министерството за финансии				
19. Одговор на министерството-предлагач:				
20. Одговор од Министерството за финансии:				
21. Дали мислењето на Министерството за финансии е дадено во прилог				
22. Одобрено / Дата:				
 Потпис на државен секретар Kaža Šukova	 Ден / месец / год	 Потпис на министерот Naser Nuredini	/ / Ден / месец / год.	

бр. 32012L0019	☐ потполна усогласеност	☒ делумна усогласеност	☐ неусогласеност
ЕУ пропис - CELEX бр. 32011L0065	☐ потполна усогласеност	☒ делумна усогласеност	☐ неусогласеност
3.3. Причини за делумна усогласеност или неусогласеност со секундарните извори на правото			
Делумна усогласеност е поради тоа што дел од одредбите од Директивите се транспонирани во Законот, а дел од одредбите ќе се транспонираат во подзаконските акти кои произлегуваат од истиот.			
3.4. Усогласеност со останати извори на правото на ЕУ			
/			
3.5. Рок во кој е предвидено постигнување на потполна усогласеност на предлогот на прописот со правото на Европската унија			
Потполна усогласеност ќе се постигне во 2023 година.			
3.6. Кореспондентна табела (прилог)			
Да			

4. Превод на изворите на правото на Европската унија и правниот пропис		
4.1. Дали горенаведените извори на правото на ЕУ се преведени на македонски јазик и ако се преведени, наведете го изворот на преводот.		
☒ ДА	Верзија МК	☐ НЕ
Извор: Извор на преводот на погоренаведените извори на правото на ЕУ е Секретаријатот за европски прашања.		
4.2. Достапност на преводот на изворите на правото на ЕУ		
/		
4.3. Дали предлог прописот е преведен на англиски јазик?		
☐ ДА	☒ НЕ	
4.4. Достапност на преводот на предлог прописот		
/		

5. Стручна помош и мислење (Европска комисија, КАРДС, ИПА, ТАИЕХ, SIGMA, држава членка на ЕУ, Совет на Европа, домашни стручњаци и др.)	
5.1. Учество на техничка помош и консултанти во изработката на предлогот на прописот	
Законот е изработен во рамките на ИПА Твининг Проект „Јакнење на административните капацитети за имплементација на Рамковната Директива за отпад и посебните текови на отпад“ (Twinning Contract “Strengthening the administrative capacities for implementation of Waste Framework Directive (WFD) and Special Waste Streams Directives (WEEED, WBAD and WPPD). Законот дополнително е доработен со финансиска помош од УНОПС.	
5.2. Дадено мислење за усогласеноста на прописот	

/

Раководител на надлежниот сектор

Име и презиме:	Весна Индова Точко
Звање и работно место:	Раководител на Сектор за ЕУ
Потпис:	<i>В. Индова</i>
Датум:	19.04.2021 година

Раководно лице/функционер во органот изработувач на правниот пропис

Име и презиме:	Каја Шукова, државен секретар
Потпис:	<i>К. Шукова</i>
Датум:	19.04.2021 година

Раководно лице/функционер во органот предлагач на правниот пропис

Име и презиме:	Naser Nuredini, министер за животна средина и просторно планирање
Потпис:	<i>N. Nuredini</i>
Датум:	19.04.2021 година

Влада на Република Северна Македонија

МИСЛЕЊЕ НА СЕКРЕТАРИЈАТОТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО ЗА ИЗЈАВАТА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА НА ПРОПИСОТ

Предлог-Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема (*)

ЕПП – 2018.0000.7703

Секретаријатот за законодавство ја разгледа изјавата за усогласеност со кореспондентната табела и го дава следново мислење:

Во однос на точките 2. и 3 од Изјавата, вклучително и Кореспондентната табела, Секретаријатот за законодавство:			
а) целосно се согласува		Целосно се согласува со Изјавата за усогласеност во однос на точката 2 и 3 од Изјавата за усогласеност со кореспондентната табела МК-ЕУ на Предлог-Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема (*)	
б) делумно се согласува и ги дава следниве забелешки:			
в) цени дека несоодветно го одразува степенот на усогласеност на прописот со законодавството на ЕУ од следниве причини:			
Мислењето го подготви:		Секретар на Секретаријатот за законодавство	
Име и презиме:	м-р Ирена Јованова Поповска	Име и презиме:	Лила Пејчиновска Миладиновска
Звање и работно место:	Раководител на сектор	Звање и работно место:	Секретар
Потпис:		Потпис:	
Датум:	05.05.2021	Датум:	05.05.2021

КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА

Формулар МК – ЕУ

Назив на националниот правен пропис: Предлог на Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема

	CELEX бр. на прописот на ЕУ	Назив на прописите на ЕУ кои се транспонирани во националниот правен пропис
1.	32011L0065	Директива 2011/65/ЕУ на Европскиот Парламент и на Советот од 8 јуни 2011 година за ограничувањето на употребата на одредени опасни супстанции во електричната и во електронската опрема

Одредба на националниот пропис во кој се врши транспонирањето	CELEX бр. на прописот на ЕУ кој се транспонира	Одредба на прописот на ЕУ која се транспонира	Оценка за степенот на усогласеност	Забелешка	Надлежен орган/институција
Член 1	32011L0065	Член 1	Потполно усогласен		Министерство за животна средина и просторно планирање (во понатамошниот текст: МЖСПП), Управа за животна средина (во натамошниот текст:УЖС), Државен инспекторат за животна средина (во натамошниот текст: ДИЖС)
Член 2 став(5)	32011L0065	Член 2 точка 3	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 5 ставови (1) и (2)	32011L0065	Член 2 точка 1	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС

Член 5 ставови (1) и (5)	32011L0065	Анекс 1	Делумно усогласен	Потполна усогласено ст ќе се постигне со донесување со подзаконски акт	МЖСПП/УЖС
Член 5 став(5)	32011L0065	Член 3 точки (24), (25), (26), (27), (28)	Делумно усогласен	Потполна усогласено ст ќе се постигне со донесување со подзаконски акт	МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 1	32011L0065	Член 2 точка 4 (а)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 2	32011L0065	Член 2 точка 4 (в)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 4	32011L0065	Член 2 точка 4 (б)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 5	32011L0065	Член 2 точка 4 (г)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 6	32011L0065	Член 2 точка 4 (д)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 7	32011L0065	Член 2 точка 4 (ѓ)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 6 точка 8	32011L0065	Член 2 точка 4 (е) и член 3 точка (21)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС

Член 6 точка 9	32011L0065	Член 2 точка 4 (s)	Потполно усогласен		
Член 6 точка 10	32011L0065	Член 2 став 1 точка (ж)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 1)	32011L0065	Член 3 точки (1) и (2)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 5)	32011L0065	Член 3 точка (3)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 6)	32011L0065	Член 3 точка (4)			МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 8)	32011L0065	Член 3 точка (21)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 9)	32011L0065	Член 3 точка (22)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 10)	32011L0065	Член 3 точка (23)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 11)	32011L0065	Член 3 точка (11)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 12)	32011L0065	Член 3 точка (12)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 13)	32011L0065	Член 3 точка (6)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 15)	32011L0065	Член 3 точка (8) и член 11	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 17)	32011L0065	Член 3 точка (10)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 7 став (1) точка 23)	32011L0065	Член 3 точка (20)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 8 став 2	32011L0065	Анекс 2, Анекс 3, Анекс 4	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на подзаконскиот акт	МЖСПП/УЖС

Член 9	32011L0065	Член 7 точка 1 а)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 9 став (2)	32011L0065	Член 3 точка (5)	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на подзаконскиот акт	МЖСПП/УЖС
Член 9 ставови (1) и (2)	32011L0065	Член 4 точки 1,2,3,4,5,6	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување со подзаконски акт	МЖСПП/УЖС
Член 9 ставови (1), (2) и (3)	32011L0065	Член 7 точка 1 а)	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Член 33	32011L0065	Член 3 точка (7) и член 8	Потполно усогласен		МЖСПП/УЖС
Членови 54,55,56	32011L0065	Член 23	Потполно усогласен		МЖСПП/ДИЖС

КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА

Формулар ЕУ-МК

CELEX бр. на прописот на ЕУ кој се транспонира : 32011L0065

Наслов и број на Службен весник на Европска унија: Директива 2011/65/ЕУ на Европскиот Парламент и на Советот од 8 јуни 2011 година за ограничувањето на употребата на одредени опасни супстанции во електричната и во електронската опрема

Наслов на прописот на ЕУ на англиски јазик: Directive 2011/65/EU of the European Parliament and of the Council of 8 June 2011 on the restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment

Назив на националните правни прописи во кои се транспонира прописот на ЕУ (кратенка)	ЕПП бр. На националните правни прописи	Дали е нацрт пропис или донесен пропис (доколку е донесен пропис се пополнува последната колона)	Број на Службен весник на Република Македонија (бр./година со 4 цифри)	Забелешка
Предлог на Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема (ЗУЕЕООЕЕО)	2018.0000.7703	Нацрт пропис		

Закон за безбедност на производите (ЗБП)	2010.0400.5990	Донесен пропис	„Службен весник на Република Македонија“ бр.33/2006, 63/2007, 24/2011, 51/2011, 148/2011, 164/2013, 152/2015, 53/2016 и 140/2018	

Датум на изработка 14.01.2021

Верзија 1

Одговорно лице: Драгана Черепналковска и Фросина Антоновска

1 Број на член	2 Член	3 Наслов на националниот правен пропис (кратенка на националниот правен пропис)	4 Број на член на националниот правен пропис	5 Член на националниот правен пропис	6 Дали е целосно усогласен (потполно, делумно, не се транспонира, не е релевантно за РМ, дискрециона одредба)	7 Ако не е целосно усогласен, како ќе се изврши транспонирањето	8 Планиран рок за целосно усогласување	9 Забелешка
<i>Член 1</i>	Предмет Целта на оваа директива е да се утврдат правила за ограничувањето на употребата на опасни супстанции во електричната и во електронската опрема (ЕЕО), со цел да се придонесе за заштитата на здравјето на луѓето, како и за обновување и депонирање на отпадната електрична и електронска опрема што не е штетна за животната средина.	ЗУЕЕООЕЕО	Член 1	Предмет на уредување Со овој закон се уредуваат барањата за заштита на животната средина, здравјето на луѓето преку спречување или намалување на негативните влијанија од создавањето и постапувањето со отпадната електрична и електронска опрема кои треба да се исполнат при производството на електрична и електронска опрема, собирање, повторна употреба, преработка и отстранување, како и други прашања за постапување со отпадната електрична и електронска опрема од страна на економските оператори како и другите субјекти кои учествуваат	Потполно усогласен			

				во постапките на производство и постапувањето со отпадната електрична и електронска опрема.				
<i>Член 2 точка 1</i>	<p>Опсег</p> <p>1. Оваа директива, предмет на став 2, се применува за ЕЕО која спаѓа во категориите наведени во Анекс I</p>	ЗУЕЕООЕЕО	Член 5	<p>Примена на Законот</p> <p>(1) Одредбите на овој закон се применуваат на следниве категории на електрична и електронска опрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрема за температурна размена ; 2. Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од 100 cm²; 3. Светилки; 4. Голема опрема (секоја опрема кај којашто некоја надворешна димензија е поголема од 50 см,вклучувајќи, но не ограничувајќи се на: апарати за домаќинство, информатичко комуникациска технологија и телекомуникациска опрема, опрема за потрошувачи, опрема 	Потполно усогласен			

			<p>за осветлување, опрема што репродуцира звук или слики, музичка опрема, електрични и електронски алати, играчки, опрема за спорт и рекреација, медицински уреди, инструменти за следење и контрола, автоматски диспензери, опрема за производство на електрични струи. Оваа категорија не ја опфаќа опремата вклучена во категориите од точките 1,2 и 3 на овој став;</p>				
			<p>5. Мала опрема (секоја опрема кај којашто ниту една надворешна димензија не е поголема од 50 см вклучувајќи, но не ограничувајќи се на: апарати за домаќинство, опрема за потрошувачи, опрема за осветлување, опрема што репродуцира звук или слики, музичка опрема, електрични и електронски алатки, играчки, опрема за спорт и рекреација, медицински уреди, инструменти за следење и контрола, автоматски диспензери, опрема за производство на електрични струи. Оваа категорија не опфаќа опрема вклучена во категориите од точките 1,2,3 и 6 од овој став и</p> <p>6. Мала информатичко-комуникациска технологија и телекомуникациска опрема</p>				

				<p>(секоја опрема кај којашто ниту една надворешна димензија не треба да е поголема од 50 см.</p> <p>(2) Одредбите на овој закон се применуваат и на отпадната електрична и електронска опрема од производите од ставот (1) од овој член.</p>				
Член 2 точка 2	<p>2. Без да е во спротивност со член 4(3) и 4(4), земјите-членки предвидуваат дека ЕЕО која била надвор од опсегот на Директива 2002/95/ЕЗ, но, која не би била во согласност со оваа директива, може сепак, да продолжи да се обезбедува на пазарот до 22 јули 2019 година.</p>				<p>Нее релевантно за РСМ</p>			<p>Со донесување на ЗУЕЕООЕ ЕО, се става вон сила постојниот закон каде беше транспонирани Анексот I и II.</p>

Член 2 точка 3	3. Оваа директива се применува без да е во спротивност со барањата од законодавството на Унијата за безбедност и здравје и за хемикалии, особено Регулатива (ЕЗ) бр. 1907/2006, како и со барањата од посебното законодавство на Унијата за управување со отпад.	ЗУЕЕООЕЕО	Член 2 став(5)	(5) Одредбите на овој закон не ја исклучуваат примената на прописите кои се однесуваат на безбедноста, здравствената и хигиено-санитарната заштита, прописи за безбедност, за хемикалии, дизајн на производи, доколку со овој закон поинаку не е уредено.	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4 (а)	4. Оваа директива не се применува за: (а) опрема која е неопходна за заштита на суштинските интереси за безбедноста на земјите-членки, вклучувајќи оружје, муниција и воен материјал специјано	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 1	Одредбите на овој закон не се применуваат на: 1. електрична и електронска опрема која е наменета за заштита на суштинските интереси на безбедноста на државата, вклучувајќи оружје, муниција и воен материјал, наменети за специјални воени	Потполно усогласен			

	дизајниран за воени цели;			цели;				
Член 2 точка 4 (б)	(б) опрема наменета за испраќање во вселената;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 4	4. опрема дизајнирана за да биде испратена во вселената;	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4 (в)	(в) опрема која е специјално дизајнирана и треба да се инсталира како дел од друг вид опрема која е исклучена или не спаѓа во опсегот на оваа директива, која може да ја исполни својата намена само ако е дел од таа опрема и, која што може да се замени само со иста специјално дизајнирана опрема;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 2	2. опрема која е посебно дизајнирана и инсталирана како дел од друг вид опрема која е исклучена од или не спаѓа во категориите на опрема од член 5 став (1) од овој закон, и која може да ја исполни својата функција само ако е дел од таа опрема ;	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4 (г)	(г) индустриска стационарна опрема од широк размер;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 5	5. големи стационарни индустриски алатки;	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4 (д)	(д) фиксни инсталации од широк размер;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 6	6. големи фиксни инсталации, освен опрема која не е посебно дизајнирана и инсталирана како дел од тие инсталации;	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4 (ѓ)	(ѓ) превозни средства за патници или стоки, со исклучок на електрични моторни возила со две тркала, кои не добиле одобрување;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 7	7. патнички или товарни превозни средства со исклучок на електрични возила на две тркала кои не се хомологизирани;	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4	(е) мобилни уреди кои не се наменети за движење по	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 8	8. не-патна подвижна механизација која е	Потполно усогласен			

(е)	патишта, достапни исклучиво за професионална употреба;			расположлива единствено за професионални цели;				
Член 2 точка 4 (ж)	(ж) активни вградливи медицински помагала;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 10	10.медицински уреди и ин-витро дијагностички медицински уреди за кои се очекува пред крајот на употребниот циклус да бидат заразни, како и активни медицински помагала за вградување.	Потполно усогласен			
Член 2 точка 4 (з)	(з) фотогалвански панели, наменети за употреба во систем кој е дизајниран, составен и вграден од професионалци, за постојана употреба на одредено место, со цел производство на енергија од сончева светлина за јавна, деловна, индустриска и станбена употреба;				Не се транспонир а	Ќе се транспонира во Законот за управување со отпад		
Член 2 точка 4 (с)	(с) опрема посебно дизајнирана само заради истражување и развој и достапна само врз основа на бизнис кон бизнис (размена меѓу претпријатијата).	ЗУЕЕООЕЕО	Член 6 точка 9	9.опрема која е посебно и исклучиво дизајнирана само за примена во истражувања и развојни цели, која е расположлива единствено врз основа на деловна размена само меѓу деловни субјекти;	Потполно усогласен			
Член 3 точки	Дефиниции За целите на оваа директива,	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 1)	1) "Електрична и електронска опрема" е опрема чијашто правилна работа зависи од електрична струја или	Потполно усогласен			

(1) и (2)	<p>се применуваат следните дефиниции:</p> <p>(1) „<i>електрична и електронска опрема</i>“ или „ЕЕО“ е опрема која зависи од електрична струја или од електромагнетни полиња за да може правилно да работи и опрема за производство, пренос и мерење на тие струи и полиња и дизајнирана за употреба под напон не поголем од 1000 волти за наизменична струја и 1500 волти за едномерна струја;</p>			<p>електромагнетни полиња, како и опрема што е наменета за производство, пренос и мерење на тие струи и полиња, класифицирани во една од категориите од членот 5 став (1) од овој закон и е наменета за употреба под напон кој не надминува 1.000 волти за наизменична струја и 1500 волти за еднонасочна струја (во натамошниот текст: (опрема));</p>				
	<p>(2) за целите на точка 1 „<i>зависна</i>“, во поглед на ЕЕО, е која има потреба од електрична струја или електромагнетни полиња, за да исполни барем една од наменетите функции;</p>							
Член 3 точка (3)	<p>(3) „Голема <i>стационарна индустриска опрема</i>“ се големи склопки машини, опрема, и/или компоненти, кои функционираат заедно за посебна употреба, трајно монтирани и демонтирани од страна на професионалци, на</p>	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 5)	<p>“Големи стационарни индустриски алатки” е голем склоп на машини, опрема и/или делови кои заеднички функционираат за одредена намена, која е трајно монтирана на одредено место и која може да ја демонтираат само професионално обучени лица за работа со таква опрема, и која се користи и одржува од</p>	Потполно усогласен			

	одредено место и кои се користат и одржуваат од страна на специјалисти во индустриски производни објекти или капацитети за научно истражување и развој;			професионално обучени лица во индустриски производствен погон или во објект за истражување и развој;				
Член 3 точка (4)	(4) „Г о л е м и ф и к с н и и н с т а л а ц и и “ се големи комбинации од неколку видови на помагала и, каде што е соодветно, други уреди, склопени и монтирани од професионалци, наменети за постојана употреба на претходно одредено место и демонтирани од професионалци;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка б)	“Голема фиксна инсталација” е голема комбинација на повеќе видови на апарати, или други уреди кои се склопуваат, монтираат и демонтираат од страна на професионално обучени лица;	Потполно усогласен			
Член 3 точка (5)	(5) „К а б л и“ се сите кабли со напон до 250 V, кои служат за врска или продолжен кабел за поврзување на ЕЕО со штекер или за поврзување на две или повеќе ЕЕО една со друга;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 9 став (2)	(2) Максимално дозволените масени концентрации на опасните супстанции од став (1) од овој член во хомогени материјали, дозволеното количество и видови на опасни супстанции, како и роковите до кога е дозволено присуството на опасните супстанции, областите на примена кои се изземени од забраната на став (1) од овој член во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на подзаконскиот акт	Јануари 2023 година	

				на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.				
Член 3 точка (6)	(6) „Производител“ е секое физичко или правно лице кое произведува ЕЕО, или за кое се дизајнира или произведува ЕЕО и ја продава под сопствено име или заштитен знак;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 13)	13)“Производител“ е секое правно лице или физичко лице кое без оглед на начинот на кој врши продажба, вклучувајќи ја и продажбата со помош на комуникација на далечина која е уредена со прописите за заштита на потрошувачите во однос на договорите склучени на далечина: - е основано во Република Северна Македонија и произведува опрема под свое име или трговска марка или ја проектирал или произвел опремата па ја продава под свое име или трговската марка на територијата на Република Северна Македонија ; - има седиште во Република Северна Македонија и препродава на територијата на Република Северна Македонија , под свое име или трговска марка, опрема произведена од друг производител, со тоа што препродавачот не се смета за производител ако марката на изворниот производителот е	Потполно усогласен			

				<p>наведена на опремата, како што е предвидено во алинеја еден од оваа точка ;</p>				
				<p>- има седиште во Република Северна Македонија и поради вршење на својата дејност увезува опрема заради пуштање на пазарот во Република Северна Македонија или извезува опрема надвор од неа. Како производител ќе се смета и производител кој како краен корисник заради свои потреби увезол опрема без посредник, како и правно или физичко лице кое увезува употребувана опрема и ја пушта на пазарот во Република Северна Македонија;</p> <p>- основано е во друга земја и продава опрема по пат на комуникација на далечина директно на домаќинства или други корисници различни од домаќинства во Република Северна Македонија;</p> <p>За производител нема да се смета лице кое обезбедува само финансиска поддршка според или во согласност со каква било финансиска спогодба освен ако тој не делува и како производител во смисла на</p>				

				алинеите 1, 2, 3 и 4 на оваа точка.				
Член 3 точка (7)	(7) „ <i>Овластен претставник</i> “ е секое физичко или правно лице основано во Унијата, писмено овластено од производителот да постапува во негово име во врска со одредени задачи;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 33	Исполнување на обврски преку овластен застапник Производителот со седиште во друга држава кој пушта опрема на пазарот во Република Северна Македонија со помош на комуникација на далечина (е-трговија) е должен да именува овластен застапник како одговорен субјект за целосно исполнување на обврските на производителот кој се регистрира согласно прописите за проширена одговоност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.	Потполно усогласен			
Член 3 точка (8)	(8) „ <i>Дистрибутер</i> “ е секое физичко или правно лице во синцирот на набавки, различно од производителот или увозникот, кој ја става ЕЕО на пазарот;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 15	“Трговец“ е секое правно или физичко лице кое во синцирот на снабдување ја прави опремата достапна на пазарот.Трговец, може во исто време да биде и производител согласно точка 13 од овој член.	Потполно усогласен			
Член 3 точка (9)	(9) „ <i>Увозник</i> “ означува секое физичко или правно лице основано во Унијата, кое пласира на пазарот на Унијата, ЕЕО од трета земја;	Закон за безбедност на производитите (ЗБП)	Член 6 став (2) точка ж)	ж) “увозник“ е секое правно или физичко лице основано во Република Македонија кое на пазарот во Република Македонија пушта производ од друга земја.	Потполно усогласен			

Член 3 точка (10)	(10) „Економски оператори“ се производители, овластени претставници, увозници или дистрибутери;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 17	“Економски оператори “ поврзани со електричната и електронската опрема се правно или физичко лице кој при вршење на својата дејност при управување со опрема и отпадна опрема може да биде производител, трговец и/или поседувач; .	Потполно усогласен			
Член 3 точка (11)	(11) „Достапност на пазарот“ е секоја набавка на ЕЕО за испорака, потрошувачка или употреба, на пазарот на Унијата во рамки на некоја трговска активност, со или без надомест;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 11	”Правење достапен на пазарот” е секоје снабдување на производот за дистрибуција , потрошувачка или за употреба на пазарот во Република Северна Македонија при вршење на трговската дејност, во замена за плаќање или бесплатно;	Потполно усогласен			
Член 3 точка (12)	(12) „Ставање на пазарот“ е обезбедување на ЕЕО на пазарот на Унијата, за прв пат;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 12	”Пуштање на опрема на пазарот” е активност на првото пуштање на производот на пазарот во Република Северна Македонија на професионала основа;	Потполно усогласен			
Член 3 точка (13)	(13) „Усогласен стандард“ е стандард усвоен од една од европските тела за стандардизација наведени во Анекс I кон Директива 98/34/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 22 јуни 1998 година за утврдување на постапката за обезбедување на информации во областа на техничките стандарди и прописи, како и за обезбедување на правила за	ЗБП	Член 9	(1) Производителите ќе се сметаат за безбедни, ако со посебни прописи се уредени некои аспекти на опасност, односно видови на опасност, при што овие прописи не се дел од хармонизираната област на Европската заедница и чија цел е да се осигура безбедност на производителите, ако ги исполнуваат здравствените и безбедносните услови утврдени со овие прописи. (2) Производот се смета за безбеден ако ризиците и	Потполно усогласен			

	Услугите на информатичкото општество ³ , врз основа на барање поднесено од страна на Комисијата, во согласност со член 6 од Директива 98/34/ЕЗ;			видовите на ризик се опфатени со соодветни национални стандарди кои се усогласени со соодветните европски стандарди објавени во листата на стандарди од ставот (3) на овој член и ако е усогласен со барањата за општа безбедност утврдени во овие стандарди. (3) Министерот за економија листата на стандарди со чија употреба се смета дека производот е безбеден ќе ја објави во "Службен весник на Република Македонија".				
Член 3 точка (14)	(14) „Техничка спецификација“ е документ со кој се утврдуваат техничките барања кои мора да ги исполнува одреден производ, процес или услуга;	ЗБП	Член 20	Содржина на техничките прописи За одделни производи кои се наменети за потрошувачите или за други корисници се донесуваат технички прописи кои ги содржат следниве барања: 1) суштествени барања што треба да ги исполнуваат производитите; 2) постапката, начинот и условите под кои се врши оцена на сообразноста на производитите според пропишаните барања; 3) условите кои треба да ги исполнуваат телата што учествуваат во постапката за оцена на сообразноста; 4) видот на документите кои го следат производот кога тој се	Потполно усогласен			

³ Сл. весник L 204, 21.7.1998 год. стр. 37.

			<p>пушта на пазар или се става во употреба;</p> <p>5) обврска и начин за примена на знакот за оцена на сообразност;</p> <p>6) упатување на употреба на стандарди и други технички спецификации</p> <p>7) форма и содржина на техничка документација, како и начинот и времетраењето на нејзиното чување и</p> <p>8) заштитна клаузула и постапка за известување.</p> <p>(2) Со техничките прописи се определуваат суштествените барања за производите кои се пропорционални со степенот на ризик на производот. Во техничките прописи за одделни производи или групи на производи во зависност од техничката сложеност на производот или групата на производи може да се определи постапката за оцена на сообразност или адекватна комбинација од постапки за оцена на сообразност (модули).</p>				
			<p>(3) Постапката за оцена на сообразност ќе се регулира со техничките прописи стандарди и техничките спецификации.</p> <p>(4) Техничките прописи ги донесува министерот за</p>				

				економија, односно министерот во чија надлежност утврдена со закон се работите поврзани со производството, пазарот и ставањето во употреба на соодветните производи или групи на производи.				
Член 3 точка (15)	(15) „Ознака СЕ“ е ознака со која производителот покажува дека производот е сообразен со применливите барања утврдени во законодавството на Унијата за усогласување, предвидувајќи го нејзиното прикачување;	ЗБП	Член 19 став (1) алинеја 6	"знак за сообразност" е знак кој се користи или е издаден во согласност со правилата на сертификациониот систем, кој покажува дека определен процес, производ или услуга е во сообразност со определен стандард или технички пропис	Потполно усогласен			
Член 3 точка (16)	(16) „Оценување на сообразноста“ е постапка преку која се открива дали се исполнети барањата од оваа директива во однос на некоја ЕЕО;	ЗБП	Член 19 став (1) алинеја 2	"оцена на сообразност" е секоја постапка со која директно или индиректно се потврдува дека се исполнети суштествените барања што треба да ги исполнуваат производитите;	Потполно усогласен			
Член 3 точка (17)	(17) „Надзор на пазарот“ се активности и мерки преземени од страна на јавните органи за да се осигури дека ЕЕО одговара на барањата утврдени во оваа директива и не го загрозува здравјето, безбедноста или другите аспекти на заштита на јавниот интерес;	ЗБП	Член 6 став (1) точка г)	г) “надлежни инспекциски органи “ се инспекциски органи надлежни за вршење на надзор на пазарот, и тоа : Државниот пазарен инспекторат, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Државниот трудов инспекторат, Државниот инспекторат за техничка инспекција, Државниот инспекторат за животна средина	Потполно усогласен			

				и други органи на државната управа или инспектори кои вршат надзор на пазарот во согласност со закон, како и други органи и организации и независни регулаторни тела што вршат надзор на пазарот.				
Член 3 точка (18)	(18) „Враќање“ е секоја мерка наменета за да се постигне враќање на производ кој веќе бил ставен на располагање на крајниот корисник;	ЗБП	Член 12 став (1)	(1) Производителите во рамките на вршење на нивната дејност се должни да преземат мерки соодветни со карактеристиките на производите кои ги добавуваат, со што се овозможува: - да бидат информирани за опасностите кои овие производи би можеле да ги предизвикаат и - да преземат одредени дејствија, доколку е неопходно за да се избегнат тие опасности, вклучувајќи тука адекватно и ефективно предупредување, повлекување од пазарот или враќање на производите од потрошувачите.	Потполно усогласен			
Член 3 точка (19)	(19) „Повлекување“ е секоја мерка наменета за да се спречи пренесувањето на пазарот на производ, кој веќе е во синцирот на набавки;	ЗБП	Член 12 став (1)	(1) Производителите во рамките на вршење на нивната дејност се должни да преземат мерки соодветни со карактеристиките на производите кои ги добавуваат, со што се овозможува: - да бидат информирани за опасностите кои овие производи би можеле да ги предизвикаат и - да преземат одредени дејствија,	Потполно усогласен			

				доколку е неопходно за да се избегнат тие опасности, вклучувајќи тука адекватно и ефективно предупредување, повлекување од пазарот или враќање на производите од потрошувачите.				
Член 3 точка (20)	(20) „Хомоген материјал“ е материјал со целосно хомоген состав или материјал кој се состои од комбинација од материјали, кој не може да се раздвои на различни материјали со механички постапки, како одвртување, сечење, дробење, мелење и абразивни процеси;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став (1) точка 23)	23)“Хомоген материјал“ е материјал кој во сите свои делови има еднаков состав или материјал кој е составен од комбинација на материјали кои не можат да се одвојат еден од друг со механички постапки како што се развиткување, режење, дробење, мелење или со абразивни постапки;	Потполно усогласен			
Член 3 точка (21)	(21) „Медицински уред“ е медицински уред во рамки на значењето на точка а), член 1(2), од Директива 93/42/ЕЕЗ, и кој исто така претставува и ЕЕО;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став(1) точка 8)	8). "Медицински уред" значи медицински уред или додаток како што е дефинирано со прописите од областа на здравството;	Потполно усогласен			
Член 3 точка (22)	(22) „Ин витро дијагностички медицински уред“ е медицински уред за <i>ин витро</i> дијагностика, во рамки на значењето на точка б), член 1(2) од Директива 98/79/ЕЗ;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 7 став(1) точка 9)	9). "Ин витро дијагностички медицински уред" значи <i>ин витро</i> дијагностички уред или додаток како што е дефинирано со прописите од областа на здравството;	Потполно усогласен			

Член 3 точка (23)	(23) „Активни вградливи медицински помагала“ се сите активни вградливи медицински помагала во рамки на значењето на точка в), член 1(2) од Директива 90/385/ЕЕЗ на Советот од 20 јуни 1990 година за приближување на законите на земјите-членки во врска со активни вградливи медицински помагала ⁴ ;	ЗУЕЕОЕЕО	Член 7 став(1) точка 10)	10) "Активен имплантабилен медицински уред" значи активен медицински имплантабилен медицински уред како што е дефинирано со прописите од областа на здравството.	Потполно усогласен			
Член 3 точка (24)	(24) „Индустриски инструменти за следење и контрола“ се инструменти за следење и контрола, кои се наменети исклучиво за индустриска или професионална	ЗУЕЕОЕЕО	Член 5 став(5)	(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува неисцрпната листа на производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член.	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување со подзаконски акт	Јануари 2023 година	

⁴ Сл. весник L 189, 20.7.1990 год. стр. 17.

	употреба;							
Член 3 точка (25)	(25) „ <i>Достапност на замена</i> “ значи можноста да се произведе и испорача замена, во разумен временски период, во споредба со времето потребно за производство и испорака на материите наведени во Анекс II;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 5 став(5)	(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува неисцрпната листа на производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член.	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување со подзаконскиот акт	Јануари 2023 година	
Член 3 точка (26)	(26) „ <i>Веродостојна на замена</i> “ е веројатноста ЕЕО користејќи таква замена, да ја изврши бараната функција беспрекорно, под одредени услови и за наведениот период;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 5 став(5)	(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува неисцрпната листа на производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член.	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување со подзаконскиот акт	Јануари 2023 година	
Член 3 точка (27)	(27) „ <i>Резервен дел</i> “ е посебен дел од електричната и електронска опрема, кој може да замени одреден дел од ЕЕО. Електричната и електронска опрема не може да има наменета функција, без овој дел на ЕЕО. Функционалноста на ЕЕО се воспоставува или се подобрува, кога делот се заменува со резервен дел;	ЗУЕЕООЕЕО	Член 5 став(5)	(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува неисцрпната листа на производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член.	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување со подзаконскиот акт	Јануари 2023 година	
Член 3 точка	(28) „ <i>Вопатна неподвижна механизација</i> и	ЗУЕЕООЕЕО	Член 5 став(5)	(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува неисцрпната листа на	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со	Јануари 2023	

(28)	<p><i>се наменети исклучиво за професионална употреба</i>“ се машини со сопствен извор на енергија, чие функционирање бара мобилност, или постојано/периодично движење помеѓу неколку фиксни работни места, за време на работата и е достапна исклучиво за професионална употреба.</p>			<p>производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член.</p>		<p>донесување со подзаконскиот акт</p>	<p>година</p>	
<p>Член 4 точки 1, 2,3,4,5, 6</p>	<p>Спречување</p> <p>1. Земјите-членки осигуруваат дека, ЕЕО која е пласирана на пазарот, вклучително и кабли и резервни делови за нејзина поправка, повторна употреба или модернизирање на нејзините функционални карактеристики и зајакнување на капацитетот, не ги содржи супстанциите наведени во Анекс II.2.</p>	<p>ЗУЕЕООЕЕО</p>	<p>Член 9 ставови (1) и (2)</p>	<p>Забрани и ограничувања за користење на опасни супстанции во опремата</p> <p>(1) Се забранува пуштање на пазар во Република Северна Македонија опрема од категориите од членот 5 став (1) на овој закон, вклучително кабли и резервни делови за нивна поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот, кои содржат олово (Pb), жива (Hg), кадмиум (Cd), шествалентен хром (Cr+6), полибромирани бифенили (PBВ) и полибромирани дифенил етри (PBDE).</p> <p>(2) Максимално дозволените масени концентрации на опасните супстанции од став (1) од</p>	<p>Делумно усогласен</p>	<p>Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на подзаконскиот акт</p>	<p>Јануари 2023 година</p>	

				<p>овој член во хомогени материјали, дозволеното количество и видови на опасни супстанции, како и роковите до кога е дозволено присуството на опасните супстанции, областите на примена кои се изземени од забраната на став (1) од овој член во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.</p>				
	<p>2.За целите на оваа директива, не се дозволува повеќе од максималната вредност на концентрацијата во тежина на хомогени материјали, како што е наведено во согласност со Анекс II. Комисијата, со делегирани акти во согласност со член 20 и под услови утврдени во членовите 21 и 22, донесува детални правила за почитување на барањата за максималните вредности на концентрациите, земајќи ги</p>							

	предвид, меѓу другото, површинските премази.							
	3. Став 1 се применува за медицински помагала и инструменти за следење и контрола кои се пласираат на пазарот од 22 јуни 2014 година, за <i>ин витро</i> дијагностички медицински помагала кои се пласираат на пазарот од 22 јули 2016 година, како и за индустриски инструменти за следење и контрола кои се пласираат на пазарот од 22 јули 2017 година.							
	<p>4. Став 1 не се применува за кабли или резервни делови за поправка, повторна употреба или модернизирање на функционалните карактеристики и зајакнување на капацитетот на:</p> <p>а) ЕЕО пласирана на пазараот пред 1 јули 2006 година;</p> <p>б) медицински помагала пласирани на пазараот пред 22 јули 2014 година;</p> <p>в) <i>ин витро</i> дијагностички</p>							

<p>медицински помагала пласирани на пазараот пред 22 јули 2016 година;</p> <p>г) инструменти за следење и контрола пласирани на пазараот пред 22 јули 2014 година;</p> <p>д) индустриски инструменти за следење и контрола пласирани на пазарот пред 22 јули 2017 година;</p>							
<p>ѓ) ЕЕО за која се користело правото на изземање и која била пуштена на пазарот пред истекот на рокот на тоа изземање, сè додека е соодветно тоа посебно изземање.</p>							
<p>5. Став 1 не се применува за повторно употребени резервни делови, поправени од ЕЕО пласирана на пазарот пред 1 јули 2006 година и употребени во опрема пласирана на пазарот пред 1 јули 2016 година, доколку таа повторна употреба се одвива во затворени поврзани деловни системи за враќање, кои подлежат на ревизија и, доколку за повторната</p>							

	употреба на деловите е известен потрошувачот.							
	6. Став 1 не се применува за случаи на употреба, кои се наведени во Анексите III и IV.							
<i>Член 5</i>	<p>Прилагодување на анексите кон научно-техничкиот напредок</p> <p>1. За да се прилагодат Анексите III и IV кон научно-техничкиот напредок и за да се постигнат целите утврдени во член 1, Комисијата ги донесува со помош на одделни делегирани акти во согласност со член 20 и под услови утврдени во членовите 21 и 22, следниве мерки:</p> <p>а) вклучување на материјали и компоненти од ЕЕО за специфична употреба, во списоците содржани во Анекс III и IV, доколку вклучувањето не го намалува степенот на заштита на животната средина и на здравјето, обезбеден со Регулатива (ЕЗ) бр. 1907/2006, и онаму каде што е исполнет еден од</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на Комисијата

	следниве услови:							
	<p>- нивното отстранување или замена преку промени во дизајнот или преку материјали и компоненти кои не бараат никакви материјали или супстанции наведени во Анекс II, да е технички или научно неостварливо,</p> <p>- не е обезбедена сигурна замена,</p> <p>- вкупното негативно влијание врз животната средина, здравјето и безбедноста на потрошувачите, предизвикано од замената, има веројатност да ги надминува општите придобивки за животната средина, здравјето и безбедноста на потрошувачите од оваа замена.</p>							
	<p>При донесувањето на одлуките за вклучување на материјали и компоненти на ЕЕО во списокот содржан во Анекс III и IV и за рокот на</p>							

<p>евентуалните изземања, се зема предвид постоењето на замена, како и социјално-економското влијание на замената. При донесувањето на одлуките за рокот на евентуалните изземања се земаат предвид сите потенцијални негативни последици врз иновациите. Во однос на севкупните влијанија на изземањата од барањата, каде што е соодветно, се зема предвид животниот циклус.</p>							
<p>При донесувањето на одлуките за вклучување на материјали и компоненти на ЕЕО во списокот содржан во Анекс III и IV и за рокот на евентуалните изземања, се зема предвид постоењето на замена, како и социјално-економското влијание на замената. При донесувањето на одлуките за рокот на евентуалните изземања се земаат предвид сите потенцијални негативни последици врз иновациите. Во однос на севкупните влијанија на изземањата од барањата, каде што е соодветно, се зема предвид</p>							

	животниот циклус.							
	б) бришење на материјалите и компонентите на ЕЕО од списоците содржани во Анекс III и IV, онаму каде што условите утврдени во точка а) веќе не се исполнуваат.							
	<p>2. Мерките донесени согласно точка а од став 1 се со рок на важност до 5 години за категориите од 1 до 7, 10 и 11 од Анекс I и со рок на важност до 7 години за категориите 8 и 9 од Анекс I. Периодот на валидност треба да се определи за секој случај одделно и може да се продолжи.</p> <p>За изземањата наведени во Анекс III, почнувајќи од 21 јули 2011 година, максималниот рок на важност кој може да се продолжи е 5 години за категориите од 1 до 7 и 10 од Анекс I, почнувајќи од 21 јули 2011 година и 7 години за категориите 8 и 9 од Анекс I, почнувајќи од соодветните датуми утврдени во член 4(3), освен ако е наведен пократок рок.</p>							

	<p>За изземањата наведени во Анекс IV, почнувајќи од 21 јули 2011 година, максималниот рок на важност кој може да се продолжи е 7 години, почнувајќи од соодветните датуми утврдени во член 4(3), освен ако е наведен пократок рок.</p>							
	<p>3. Барањето за доделување, обновување, или одземање на правото на изземање, се поднесува до Комисијата, во согласност со Анекс V.</p>							
	<p>4. Комисијата:</p> <p>а) го потврдува приемот на барањето во писмена форма во рок 15 дена од приемот. Во потврдата се наведува датумот на приемот на барањето;</p> <p>б) ги известува веднаш земјите-членки за добиеното барање и ги става на располагање барањето и сите дополнителни информации обезбедени од</p>							

<p>страна на барателот;</p> <p>в) става на располагање на јавноста резиме од барањето;</p> <p>г) прави оцена на барањето и неговата оправданост.</p>							
<p>5. Барањето за продолжување на изземањето се поднесува не подоцна од 18 месеци пред истекот на правото на изземање.</p> <p>Комисијата одлучува по барањето за продолжување на изземањето, не подоцна од 6 месеци пред истекот на датумот на постојното изземање, освен ако посебни околности не налагаат други рокови. До донесувањето на одлука од страна на Комисијата за барањето за продолжување, постојното право на изземање продолжува да биде во сила.</p>							
<p>6. Во случај барањето за продолжување на изземањето да биде</p>							

	отфрлено или правото на изземање да биде одземено, правото на изземање истекува најрано 12 месеци, а најдоцна 18 месеци по датумот на донесување на одлуката.							
	7. Пред да се изменат анексите, Комисијата, меѓу другото, се консултира со економски субјекти сопственици на фабрики за рециклирање и обработка, еколошки организации, здруженија на работници и корисници и ги објавува добиените забелешки.							
	8. Комисијата донесува усогласен формат за барањата наведени во став 3 од овој член, како и детални упатства за овие барања, земајќи ја предвид состојбата на МСП. Тие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката за разгледување наведена во член 19(2).							
<i>Член 6</i>	Преглед и изменување на списокот на ограничени супстанции во Анекс II 1. Со цел остварување на целите утврдени во член 1 и земајќи го предвид				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на Комисија

<p>принципот на безбедносните мерки, Комисијата донесува одлука за ревизија врз основа на детална оценка, како и за измена на списокот на ограничени супстанции во Анекс II до 22 јули 2014 година и потоа периодично на своја иницијатива или по поднесување на предлог од земја-членка, кој ги содржи информациите наведени во став 2.</p>							та.
<p>Прегледот и измената на списокот на ограничени супстанции во Анекс II треба да се во согласност со останатото законодавство за хемикалии, а особено Регулатива (ЕЗ) бр. 1907/2006, земајќи ги предвид, меѓу другото, Анексите XIV и XVII од таа регулатива. При прегледот се земаат предвид јавно достапните познавања добиени од примената на ваквото законодавство:</p> <p>Со цел да се прегледа и измени Анекс II, Комисијата особено го зема предвид фактот дали супстанцијата вклучува состојки со многу</p>							

	<p>мали размери или со многу мала внатрешна или површинска структура или збир на слични состојки кои:</p> <p>а) би можеле да имаат негативно влијание за време на постапки поврзани со управувањето со отпадните ЕЕО, вклучувајќи ги и можностите за подготовка за повторна употреба на отпадни ЕЕО или за рециклирање на материјали од отпадни ЕЕО;</p>							
	<p>б) би можеле да доведат, со оглед на нивната употреба, до неконтролирано или дифузно ширење на супстанцијата во околината, или од нив би можеле да произлезат опасни остатоци или продукти од трансформација или разградување за време на подготовките за повторна употреба, рециклирање или друг вид обработка на материјалите од отпадни ЕЕО под моменталните оперативни услови;</p>							
	<p>в) би можеле да доведат до неприфатливо изложување на опасни влијанија на работниците кои</p>							

	учествуваат во собирањето или обработката на отпадни ЕЕО;							
	г) би можеле да бидат заменети со замени или алтернативни технологии кои имаат помало негативно влијание.							
	За време на таа ревизија, Комисијата се советува со заинтересираните страни, вклучувајќи економски субјекти, сопственици на фабрики за рециклирање и за обработка, еколошки организации и здруженија на вработени и корисници.							
	<p>2. Предлозите за ревизија и промена на списокот со ограничени средства, или група на такви материи, во Анекс II, ги содржат најмалку следниве информации:</p> <p>а) точна и јасна формулација на предложеното ограничување;</p> <p>б) упатувања и научни докази за ограничувањето;</p> <p>в) информации за употребата на дадената</p>							

	<p>состојка или група на такви состојки во ЕЕО;</p> <p>г) информации за штетните последици и изложеноста на опасни влијанија, особено за време на постапките за управување со отпадни ЕЕО;</p> <p>д) информации за можни замени и други алтернативи, нивната достапност и сигурност;</p> <p>ѓ) оправдување за разгледувањето на прашањето за воведување на ограничување на нивото на Унијата како најпогодни мерка;</p> <p>е) социо-економска оценка.</p>						
	<p>3. Мерките наведени во овој член ги донесува Комисијата со делегирани акти во согласност со член 20 и под условите утврдени во членовите 21 и 22.</p>						
<p><i>Член 7 точка 1а)</i></p>	<p>Обврски на производителите</p> <p>Земјите-членки гарантираат дека:</p> <p>а) при пуштањето ЕЕО на пазарот, производителите гарантираат дека таа била</p>	<p>ЗУЕЕООЕЕО</p>	<p>Член 9 ставови (1), (2) и (3)</p>	<p>Дизајнирање на опремата</p> <p>(1) Производителот на опрема и производителот на материјали и составни делови на опремата се должни при проектирањето, дизајнирањето и производството на опремата да преземат мерки и</p>	<p>Потполно усогласен</p>		

	дизајнирана и произведена во согласност со барањата утврдени во член 4;			<p>активности со кои обезбедуваат:</p> <p>1) намалување на употребата на опасни супстанции на најмала можна мера и</p> <p>2) олеснето расклопување и демонтирање, повторна употреба, рециклирање и друг начин на преработка на отпадната опрема, нејзините составни делови и вградени материјали.</p> <p>(2) При проектирањето, дизајнирањето и производството на опремата, производителите мора да ги земат предвид и барањата за екодизајн на производите кои користат енергија и кои овозможуваат повторна употреба и преработка.</p> <p>(3) Производителот не смее со посебен дизајн на опремата, нејзините составни делови и материјали или со производните постапки да ја оневозможат повторната употреба на опремата, освен доколку тој дизајн или тие производни постапки не нудат значајна предност за заштитата на животната средина и/или безбедност при користење на опремата.</p>				
Член 7 точка	б) производителите ја подготвуваат потребната	ЗБП	Член 23	Обврски од техничките прописи	Потполно			

<p>1 б), в), г), д), е)</p>	<p>техничка документација и ја извршуваат постапката за внатрешна контрола на производството, во согласност со дел А од Анекс II од Одлуката бр. 768/2008/ЕЗ;</p>			<p>Со техничките прописи се пропишуваат производите за кои при нивното пуштање на пазар или ставање во употреба производителот е должен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обезбеди примена на постапките за оцена на сообразност пропишани во релевантните технички прописи; 2) обезбеди документ за сообразност; 3) изработи техничка документација со пропишана форма и содржина и истата ја чува на пропишан начин и времетраење; 4) употребува пропишани знаци за сообразност; 5) на барање на надлежните инспекциски органи ги доставува сите потребни информации за сообразноста на производот, документите за сообразност и техничката документација и 6) ги извршува и другите задачи наведени во техничките прописи. 	<p>усогласен</p>			
	<p>в) кога во рамки на постапката наведена во точка б) е докажана сообразност на ЕЕО со применливите барања, производителите подготвуваат изјава за сообразност со барањата на ЕУ и ја прикачуваат ознаката „СЕ“ на готовиот</p>							

	<p>производ. Кога друго применливо законодавство на Унијата налага примена на постапката за оцена на сообразноста која е барем толку строга, може да се покаже сообразност со барањата од член 4(1) од оваа директива, во рамки на оваа постапка. Може да се подготви единствена техничка документација;</p>							
	<p>г) производителите ја чуваат техничката документација и изјавата на ЕУ за сообразност во рок 10 години од пуштањето на ЕЕО на пазарот;</p>							
	<p>д) производителите гарантираат дека имаат воведено процедури кои обезбедуваат постојана сообразност на сериското производство. Промените во дизајнот или карактеристиките на производите и промените во усогласените стандарди или во техничките спецификации, на кои се однесува изјавата сообразност на ЕЕО, треба да се земат предвид на соодветен начин;</p>							

	<p>г) производителите водат регистар на несообразност на ЕЕО, враќаат производи и ги информираат дистрибутерите за тоа;</p>							
<p>Член 7 точка 1е) и ж)</p>	<p>е) производителите гарантираат дека на ЕЕО која ја произвеле е означен нејзиниот вид, серија, или сериски број или друг елемент кој овозможува нејзино идентификување, или пак кога големината или карактерот на соодветната ЕЕО не го дозволува тоа, гарантираат дека потребните информации фигурираат на пакувањето или на документ кој оди во прилог со ЕЕО;</p>	ЗБП	Член 12	<p>Други обврски на производителите</p> <p>(1) Производителите во рамките на вршење на нивната дејност се должни да преземат мерки соодветни со карактеристиките на производите кои ги добавуваат, со што се овозможува:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да бидат информирани за опасностите кои овие производи би можеле да ги предизвикаат и - да преземат одредени дејствија, доколку е неопходно за да се избегнат тие опасности, вклучувајќи тука адекватно и ефективно предупредување, повлекување од пазарот или враќање на производите од потрошувачите. <p>(2) Мерките наведени во ставот (1) на овој член може да содржат:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) наведување на прецизни податоци за производителот (фирма, седиште и веб страница, доколку има) и за производот, доколку е возможно, серијата на производот на која тој и припаѓа 	Потполно усогласен			

				<p>при што податоците треба да бидат наведени на самиот производ или на неговото пакување, освен во случаите кога е оправдано да не се даваат такви податоци и</p> <p>б) проверки, вршење на тестирање на производите на пазарот, во сите случаи кога е соодветно и доколку е неопходно, како и водење на евиденција на поднесени претставки и информирање на дистрибутерите за овие активности.</p>				
	<p>ж) производителите го наведуваат своето име, своето регистрирано трговско друштво или својата регистриран заштитен знак и адресата на која може да се воспостави врска со нив, на самата ЕЕО, или кога тоа не е можно, на пакувањето или на документ, кој оди во прилог со ЕЕО. Адресата мора да содржи само едно место на кое може да се воспостави врска со производителот. Кога друго применливо законодавство на Унијата содржи одредби за</p>							

	означување на името и адресата на производителот, кои се барем толку строги, се применуваат овие одредби;							
Член 7 точка 1з)	з) производителите кои дозволуваат или имаат причина да веруваат дека ЕЕО која тие ја имаат пласирано на пазарот, не е во согласност со оваа директива, веднаш ги преземат сите неопходни поправни мерки за да ја усогласат таа ЕЕО, да ја повлечат од пазарот или да ја вратат, ако тоа е соодветно и веднаш ги известуваат надлежните национални органи на земјите-членки во кои ја пласирале на пазарот таа ЕЕО, притоа обезбедувајќи детални информации, особено за несообразноста, како и за преземените поправни мерки;	ЗБП	Членови 12 и 13	Други обврски на производителите (1) Производителите во рамките на вршење на нивната дејност се должни да преземат мерки соодветни со карактеристиките на производите кои ги добавуваат, со што се овозможува: - да бидат информирани за опасностите кои овие производи би можеле да ги предизвикаат и - да преземат одредени дејствија, доколку е неопходно за да се избегнат тие опасности, вклучувајќи тука адекватно и ефективно предупредување, повлекување од пазарот или враќање на производите од потрошувачите. (2) Мерките наведени во ставот (1) на овој член може да содржат: а) наведување на прецизни податоци за производителот (фирма, седиште и веб страница, доколку има) и за производот, доколку е возможно, серијата на производот на која тој и припаѓа при што податоците треба да бидат наведени на самиот	Потполно усогласен			

				<p>производ или на неговото пакување, освен во случаите кога е оправдано да не се даваат такви податоци и</p> <p>б) проверки, вршење на тестирање на производите на пазарот, во сите случаи кога е соодветно и доколку е неопходно, како и водење на евиденција на поднесени претставки и информирање на дистрибутерите за овие активности.</p>				
				<p>Преземање на мерки</p> <p>(1) Мерките од членот 12 став (1) точка 2 на овој закон се должни да ги преземат производителите по сопствена оцена за нивна потреба или врз основа на решение донесено од страна на надлежната инспекција согласно со членот 36 став (1) точка 5 од овој закон. Целосното повлекување може да го извршат надлежните инспекции само како крајна мерка, кога ќе се утврди дека другите мерки не се доволни да ја спречат опасноста или кога производителите сметаат дека е неопходно или кога имаат обврска да го направат тоа како дополние на мерките преземени од надлежните</p>				

				<p>инспекции.</p> <p>(2) Повлекувањето од ставот (1) на овој член може да се изврши според правилата на најдобри искуства по прашањето за повлекување.</p>				
Член 7 точка 1 s)	s) врз основа на образложено барање од надлежен национален орган, производителите му ги достават сите информации и документација, кои се потребни за докажување на сообразноста на ЕЕО со оваа директива, на јазик кој може лесно да биде разбран од соодветниот орган и тие соработуваат со тој орган на негово барање, во секоја постапка преземена за да се обезбеди сообразност меѓу оваа директива и ЕЕО која тие ја пуштиле на пазарот.	ЗБП	Член 13	<p>Преземање на мерки</p> <p>(1) Мерките од членот 12 став (1) точка 2 на овој закон се должни да ги преземат производителите по сопствена оцена за нивна потреба или врз основа на решение донесено од страна на надлежната инспекција согласно со членот 36 став (1) точка 5 од овој закон. Целосното повлекување може да го извршат надлежните инспекции само како крајна мерка, кога ќе се утврди дека другите мерки не се доволни да ја спречат опасноста или кога производителите сметаат дека е неопходно или кога имаат обврска да го направат тоа како дополние на мерките преземени од надлежните инспекции.</p> <p>(2) Повлекувањето од ставот (1) на овој член може да се изврши</p>	Потполно усогласен			

		ЗУЕЕООЕЕ О		на пазарот во Република Северна Македонија со помош на комуникација на далечина е должен да именува овластен застапник како одговорен субјект за целосно исполнување на обврските на производителот и за тоа да го информира стручниот орган.				
	<p>- ги чува изјавите за сообразност со барањата на ЕУ и техничката документација на располагање на националните надзорни органи, во период од 10 години по пуштањето на ЕЕО на пазарот,</p> <p>- врз основа на образложено барање од надлежен национален орган, да му ги обезбеди на тој орган сите информации и документација, кои се потребни за докажување на сообразноста на одредената ЕЕО со оваа директива,</p> <p>-соработува со надлежните национални органи, ако тие го побараат тоа, во секоја постапка преземена за да се обезбеди сообразност со оваа директива, на ЕЕО која</p>			<p>(2) Овластениот застапник може да биде правно или физичко лице кое има седиште и кое врши дејност во Република Северна Македонија и кое добило писмено овластување од производителот од став (1) да е негов овластен застапник.</p> <p>(3) Преку назначувањето на овластениот застапник, оврските кои произлегуваат од овој закон за производителот од ставот (1) од овој член, целосно се пренесени на овластениот застапник.</p> <p>(4) Овластениот застапник од став (1) од овој член е должен да се регистрира во Регистарот од членот 32 од овој закон.</p>				

	е опфатена во нивното полномошно.							
Член 9 точка 1 а)	Обврски на увозниците Земјите-членки гарантираат дека: а) увозниците пласираат на пазарот на Унијата само ЕЕО која е во согласност со барањата од оваа директива;	ЗБП	Член 6 став (2) точка ж)	"производител" - застапникот на производителот, кога производителот нема седиште во Република Македонија или во Европската заедница или, доколку нема основано претставништво во Република Македонија или во Европската заедница, увозникот на производот и	е: Потполно усогласен			Увозникот согласно прописите за безбедност на производите се изедначува со производителот кога некој пушта производите на пазарот во Република Северна Македонија, а доколку производителот нема претставништво во РСМ или во ЕУ.

<p>Член 9 точка 1 б)</p>	<p>б) увозниците, пред да пуштат некоја ЕЕО на пазарот, гарантираат дека производителот спровел соодветна постапка за оценување на сообразноста и дека тие исто така гарантираат дека производителот ја подготвил техничката документација, дека на таа ЕЕО ја носат ознаката „СЕ“ и опремата е придружена со потребните документи и дека производителот ги исполнил барањата од член 7(г) и (е);</p>	<p>ЗБП</p>	<p>Член 23</p>	<p>Обврски од техничките прописи</p> <p>Со техничките прописи се пропишуваат производите за кои при нивното пуштање на пазар или ставање во употреба производителот е должен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обезбеди примена на постапките за оцена на сообразност пропишани во релевантните технички прописи; 2) обезбеди документ за сообразност; 3) изработи техничка документација со пропишана форма и содржина и истата ја чува на пропишан начин и времетраење; 4) употребува пропишани знаци за сообразност; 5) на барање на надлежните инспекциски органи ги доставува сите потребни информации за сообразноста на производот, документите за сообразност и техничката документација и 6) ги извршува и другите задачи наведени во техничките прописи. 	<p>Потполно усогласен</p>			
<p>Член 9 точка 1 в)</p>	<p>в) кога некој увозник смета или има причини да смета дека одредена ЕЕО не одговара на одредбите од член 4, тој увозник не може да ја пласира таа ЕЕО на пазарот, пред да таа опрема се усогласи со барањата, и</p>	<p>ЗБП</p>	<p>Член 12</p>	<p>Други обврски на производителите</p> <p>(1) Производителите во рамките на вршење на нивната дејност се должни да преземат мерки соодветни со карактеристиките на производите кои ги</p>	<p>Потполно усогласен</p>			

тој увозник, за таа цел, го информира производителот и органите за надзор на пазарот;

добавуваат, со што се овозможува:

- да бидат информирани за опасностите кои овие производи би можеле да ги предизвикаат и
- да преземат одредени дејствија, доколку е неопходно за да се избегнат тие опасности, вклучувајќи тука адекватно и ефективно предупредување, повлекување од пазарот или враќање на производите од потрошувачите.

(2) Мерките наведени во ставот (1) на овој член може да содржат:

- а) наведување на прецизни податоци за производителот (фирма, седиште и веб страница, доколку има) и за производот, доколку е возможно, серијата на производот на која тој и припаѓа при што податоците треба да бидат наведени на самиот производ или на неговото пакување, освен во случаите кога е оправдано да не се даваат такви податоци и
- б) проверки, вршење на тестирање на производите на пазарот, во сите случаи кога е соодветно и доколку е неопходно, како и водење на евиденција на поднесени претставки и информирање на дистрибутерите за овие активности.

Член 9 точка 1г), д)	г) увозниците го обележуваат своето име, своето регистрирано трговско име или својата регистрирана трговска марка, како и адресата на која може да се воспостави врска со нив, на самата ЕЕО или кога тоа не е можно, на пакувањето или на документ, кој оди во прилог со ЕЕО. Кога друго применливо законодавство на Унијата содржи одредби за означување на името и адресата на увозникот, кои се барем толку строги, се применуваат тие одредби;	ЗБП	Член 23	Обврски од техничките прописи Со техничките прописи се пропишуваат производите за кои при нивното пуштање на пазар или ставање во употреба производителот е должен да: 1) обезбеди примена на постапките за оцена на сообразност пропишани во релевантните технички прописи; 2) обезбеди документ за сообразност; 3) изработи техничка документација со пропишана форма и содржина и истата ја чува на пропишан начин и времетраење; 4) употребува пропишани знаци за сообразност; 5) на барање на надлежните инспекциски органи ги доставува сите потребни информации за сообразноста на производот, документите за сообразност и техничката документација и 6) ги извршува и другите задачи наведени во техничките прописи.	Потполно усогласен			
	д) увозниците, за да се гарантира сообразност со оваа директива, водат евиденција на несообразност на ЕЕО, ја враќаат ЕЕО и ги							

	информираат дистрибутерите за тоа;							
Член 9 точка 1г)	г) увозниците кои сметаат или има причини да сметаат дека одредена ЕЕО која тие ја пласирале на пазарот, не е во согласност со оваа директива, тие веднаш ги преземаат неопходните поправни мерки за да ја усогласат таа ЕЕО со барањата, да ја вратат или повлечат од пазарот, ако тоа е соодветно и веднаш ги известуваат надлежните национални органи на земјите-членки во кои тие ја пласирале на пазарот таа ЕЕО, обезбедувајќи за таа цел, детални информации, особено за несообразноста и за преземените поправни мерки;	ЗБП	Член 12	Други обврски на производителите (1) Производителите во рамките на вршење на нивната дејност се должни да преземат мерки соодветни со карактеристиките на производите кои ги добавуваат, со што се овозможува: - да бидат информирани за опасностите кои овие производи би можеле да ги предизвикаат и - да преземат одредени дејствија, доколку е неопходно за да се избегнат тие опасности, вклучувајќи тука адекватно и ефективно предупредување, повлекување од пазарот или враќање на производите од потрошувачите. (2) Мерките наведени во ставот (1) на овој член може да содржат: а) наведување на прецизни податоци за производителот (фирма, седиште и веб страница, доколку има) и за производот, доколку е возможно, серијата на производот на која тој и припаѓа при што податоците треба да бидат наведени на самиот производ или на неговото	Потполно усогласен			

				<p>пакување, освен во случаите кога е оправдано да не се даваат такви податоци и</p> <p>б) проверки, вршење на тестирање на производите на пазарот, во сите случаи кога е соодветно и доколку е неопходно, како и водење на евиденција на поднесени претставки и информирање на дистрибутерите за овие активности.</p>				
Член 9 точка 1 е) и ж)	<p>е) увозниците за период од 10 години по пуштањето на ЕЕО на пазарот, ставаат на располагање копија од изјавата за сообразност со барањата на ЕУ, на органите за надзор на пазарот и гарантираат дека по поднесено барање, техничката документација може да се стави на располагање на овие органи;</p>	ЗБП	Член 23 и 13	<p>Обврски од техничките прописи</p> <p>Со техничките прописи се пропишуваат производите за кои при нивното пуштање на пазар или ставање во употреба производителот е должен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обезбеди примена на постапките за оцена на сообразност пропишани во релевантните технички прописи; 2) обезбеди документ за сообразност; 3) изработи техничка документација со пропишана форма и содржина и истата ја чува на пропишан начин и времетраење; 4) употребува пропишани знаци за сообразност; 5) на барање на надлежните инспекциски органи ги доставува 	Потполно усогласен			

				сите потребни информации за сообразноста на производот, документите за сообразност и техничката документација и б) ги извршува и другите задачи наведени во техничките прописи.				
	ж) увозниците, врз основа на образложено барање од надлежен национален орган, му ги достават сите информации и документација, кои се потребни за докажување на сообразноста на ЕЕО со оваа директива, на јазик кој може лесно да биде разбран од соодветниот орган и тие соработуваат со органот на негово барање, при секоја постапка преземена за да се обезбеди сообразноста со оваа директива, на ЕЕО која тие ја пуштиле на пазарот.			<p>Преземање на мерки</p> <p>(1) Мерките од членот 12 став (1) точка 2 на овој закон се должни да ги преземат производителите по сопствена оцена за нивна потреба или врз основа на решение донесено од страна на надлежната инспекција согласно со членот 36 став (1) точка 5 од овој закон. Целосното повлекување може да го извршат надлежните инспекции само како крајна мерка, кога ќе се утврди дека другите мерки не се доволни да ја спречат опасноста или кога производителите сметаат дека е неопходно или кога имаат обврска да го направат тоа како дополние на мерките преземени од надлежните инспекции.</p> <p>(2) Повлекувањето од ставот (1) на овој член може да се изврши според правилата на најдобри искуства по прашањето за повлекување.</p>				
<i>Член</i>	Обврски на дистрибутерите		Членови 14 и 15	Обврски на дистрибутерите	Потполно			

10	<p>Земјите-членки гарантираат дека:</p> <p>а) кога ЕЕО се пласира на пазарот, дистрибутерите постапуваат, особено водејќи сметка во однос на применливите барања, особено преку проверка дали на таа ЕЕО е прикачена ознаката „СЕ“, дали со неа одат во прилог потребните документи на јазик што може лесно да биде разбран од страна на корисниците и другите крајни корисници во земјата-членка каде што ЕЕО се пласира на пазарот и дали производителот и увозникот се сообразни со сите барања од член 7(е) и (ж) и член 9(г);</p>	ЗБП		<p>(1) Дистрибутерите во рамките на својата дејност се должни да постапуваат со потребната професионална грижа со цел да се обезбеди усогласеност на производот со применливите барања за безбедност. Дистрибутерите не смеат да добавуваат производи за кои тие знаат или претпоставуваат и согласно со својата професионалност, врз основа на информациите кои ги имаат дека производите не се во согласност со барањата за безбедност.</p> <p>(2) Дистрибутерите во рамките на нивните дејности се должни да придонесуваат во следењето на безбедноста на производите пуштени на пазарот, при што посебно се должни да ги проследуваат информациите за опасностите кои може да ги носи некој производ, се должни да ги чуваат и достават документите неопходни за утврдување на потеклото на производите и се должни да соработуваат во мерките преземени од производителите и од надлежните државни органи со цел за избегнување на опасностите. Во рамките на својата дејност, дистрибутерите се должни да преземат мерки кои ќе им овозможат ефективна</p>	усогласен			
----	--	-----	--	--	-----------	--	--	--

				соработка.					
--	--	--	--	------------	--	--	--	--	--

	<p>сметаат или имаат причина да сметаат дека ЕЕО која тие ја пласирале на пазарот, не одговара на барањата од оваа директива, ги преземат сите поправни мерки неопходни да ја сообразат таа ЕЕО со барањата, да ја вратат или повлечат од пазарот, ако е соодветно и тие веднаш ги известуваат надлежните национални органи на земјите-членки во кои тие ја пласирале на пазарот таа ЕЕО, обезбедувајќи за таа цел, детални информации, особено за несообразноста и сите преземени поправни мерки;</p>							
	<p>г) врз основа на образложено барање од надлежен национален орган дистрибутерите ги доставуваат до овој орган сите информации и документација, кои се потребни за докажување на сообразноста на ЕЕО со оваа директива, и тие соработуваат со овој орган на негово барање, при секоја постапка, преземена за обезбедување на сообразност со оваа директива, на ЕЕО која тие ја</p>			<p>Обврски за известување</p> <p>(1) Кога производителите и дистрибутерите знаат или претпоставуваат врз основа на информации кои ги имаат и согласно со својата професионалност дека производот кој го пуштиле на пазарот носи опасност за потрошувачот која е некомпатибилна со општите барања за безбедност, се должни во рокот определен со прописот од ставот (2) на овој член, но не подолг од десет дена, да го</p>				

	<p>пласирале на пазарот.</p>			<p>известат Државниот пазарен инспекторат, притоа наведувајќи детали за преземените дејствија со цел да се заштитат потрошувачите од опасностите.</p> <p>(2) Начинот, постапката и роковите за известување, како и начинот, постапката, критериумите и методите за процената на опасноста од страна на производителите и дистрибутерите и формата и содржината на образецот за известувањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за економија.</p> <p>(3) Прописот од ставот (2) на овој член се објавува и на веб страницата на Министерството за економија.</p>				
<p>Член 11</p>	<p>Случаи кога обврските на производителите се применуваат и за увозниците и дистрибутерите</p> <p>Земјите-членки гарантираат дека секој увозник или дистрибутер се смета за производител, за целите на оваа директива и тој подлежи на обврските на производителот во член 7,</p>	<p>ЗУЕЕООЕЕ О</p>	<p>Член 7 став (1) точка 15)</p>	<p>15)“Трговец“ е секое правно или физичко лице кое во синџирот на снабдување ја прави опремата достапна на пазарот.Трговец, може во исто време да биде и производител согласно точка 13 од овој член.</p>	<p>Потполно усогласен</p>			

	кога пласира некоја ЕЕО на пазарот, под сопствено име или свој заштитен знак или кога ја менува ЕЕО која е веќе пуштена на пазарот, на начин кој може да влијае на сообразноста на таа ЕЕО со применливите барања.							
<i>Член 12</i>	<p>Идентификување на економските субјекти</p> <p>Земјите-членки, за период од 10 години по пуштањето на ЕЕО на пазарот, гарантираат дека, економските субјекти по поднесено барање пред органите за надзор на пазарот го идентификуваат следното:</p> <p>а) секој економски субјект кој ги снабдил со ЕЕО;</p> <p>б) секој економски субјект на кој тие му испорачале ЕЕО.</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки.
<i>Член 13 точка 1</i>	<p>Изјава за сообразност со барањата на ЕУ</p> <p>1. Во изјавата за сообразност со барањата на ЕУ, се наведува дека е докажано почитување на барањата</p>	ЗБП	Член 26	Сертификати за сообразност	Потполно усогласен			.
				(1) Во согласност со техничките прописи за одделни производи или групи на производи, телата за оцена на сообразноста се овластени да издаваат				

	утврдени во член 4.			<p>сертификати за сообразност врз основа на поднесено барање од производителот или застапникот на производителот.</p> <p>(2) Министерството за економија објавува список на овластените тела за оцена на сообразноста во "Службен весник на Република Македонија".</p> <p>(3) Телата за оцена на сообразност склучуваат договор во писмена форма со производителот или застапникот на производителот за да обезбеди документ за оцена на сообразност.</p>				
Член 13 точка 2	<p>2. Изјавата за сообразност со барањата на ЕУ, се подготвува според предвидениот модел, ги содржи елементите наведени во Анекс VI и подлежи на ажурирање. Таа се преведува на јазикот или јазиците кои се бараат од земјите-членки во кои овој производ е пуштен или се става на располагање на пазарот.</p> <p>Кога важечките закони на Унијата налагаат</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки.

	спроведување на постапката за оцена на сообразноста, која е барем толку строга, во рамки на контекстот на таа постапка, може да се докаже сообразност со барањата на член 4(1) од оваа директива. Може да се подготви единствена техничка документација.						
<i>Член 13 точка 3</i>	3. Преку изготвување на изјавата за сообразност со барањата на ЕУ, производителот ја презема одговорноста за сообразност на ЕЕО со оваа директива.				Не е релевантно за РСМ		Оваа одредба се однесува на земјите членки.
<i>Член 14</i>	Основни принципи на ознаката „СЕ“ Нанесувањето на ознаката „СЕ“ подлежи на општите принципи утврдени во член 30 од Регулатива (ЕЗ) бр. 765/2008.				Не е релевантно за РСМ		Оваа одредба се однесува на земјите членки.
<i>Член 15</i>	Правила и услови за нанесување на ознаката „СЕ“ 1. Ознаката „СЕ“ се прикачува на завршената ЕЕО или на плочката со нејзините технички податоци и е видлива, читлива и неизбришлива. Кога тоа не е можно, или не				Не е релевантно за РСМ		Оваа одредба се однесува на земјите членки.

	<p>може да биде гарантирано поради природата на производот, таа се прикачува на пакувањето или на придружните документи.</p>							
	<p>2. Ознаката „СЕ“ се нанесува пред пуштањето на ЕЕО на пазарот.</p>							
	<p>3. Врз основа на постојните механизми, земјите-членки обезбедуваат правилна примена на режимот за управување со ознаката „СЕ“ и преземаат соодветни постапки при неправилна употреба на ознаката „СЕ“. Освен тоа, земјите-членки предвидуваат казни за прекршоците кои можат да вклучат и кривични казни за сериозни повреди. Тие казни се пропорционални со тежината на прекршокот и ефикасно да спречат неовластено користење на ознаката.</p>							
<p><i>Член 16</i></p>	<p>Претпоставка за сообразност</p> <p>1. Во отсуство на докази за спротивното, земјите-членки претпоставуваат дека ЕЕО на која е нанесена ознаката „СЕ“, одговара на</p>				<p>Не е релевантно за РСМ</p>			<p>Оваа одредба ја регулира постапката за сообразност</p>

	барањата од оваа директива.							согласно барањата на оваа директива.
	2. Материјали, компоненти и ЕЕО кои биле предмет на успешно тестирање или мерења со кои се докажува сообразност со барањата од член 4, или кои биле подложени на оценување според усогласените стандарди, на кои се извршени упатувања кои се објавени во <i>Службен весник на Европската унија</i> , се претпоставува дека се во согласност со барањата од оваа директива.							
<i>Член 17</i>	Официјален приговор на усогласен стандард 1. Кога земјата-членка или Комисијата смета дека одреден усогласен стандард не одговара целосно на барањата кои ги опфаќа и кои се утврдени во член 4, Комисијата или соодветната земја-членка го изнесува прашањето пред Комитетот, формиран според член 5 од Директива 98/34/ЕЗ, притоа давајќи ги своите аргументи.				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба ја регулира постапката за поднесување на приговор доколку Комисијата или земја-членка сметаат дека

	Комитетот донесува мислење, веднаш по консултации со релевантните европски тела за стандардизација.							одреден стандард не одговараа т на одредбите на оваа Директива.
	2. Во зависност од мислењето на Комитетот, Комисијата одлучува да ги објави, да не ги објави, да ги објави со ограничување, да ги задржи, да ги задржи со ограничување или да ги повлече упатувањата на соодветниот усогласен стандард во <i>Службен весник на Европската унија</i> .							
	3. Комисијата го известува соодветното европски тело за стандардизација и, по потреба, бара ревизија на предметниот усогласен стандард.							
<i>Член 18</i>	Надзор на пазарот и контрола на ЕЕО која влегува на пазарот на Унијата Земјите-членки вршат надзор на пазарот во согласност со членовите 15 до 29 од Регулатива (ЕЗ) бр.				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки и за

	765/2008.							вршење над пазарот и контрола на ЕЕО.
<i>Член 19</i>	<p>Постапка на Комитетот</p> <p>1. На Комисијата ѝ помага комитет, формиран согласно член 39 од Директива 2008/98/ЕЗ. Овој комитет е комитет во рамки на значењето на Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011.</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на Комитето т.
	2. Кога се упатува на овој став, се применува член 5 од Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011.							
<i>Член 20</i>	<p>Делегирање на овластувања</p> <p>1. Надлежноста да ги донесува делегираните акти наведени во член 4(2), член 5(1) и член 6, се пренесува на Комисијата за период од 5 години, по 21 јули 2011 година. Комисијата изготвува извештај за делегирање на надлежности најдоцна 6 месеци пред истекот на 5-годишниот период. Делегирањето на овластување се продолжува автоматски, за подеднакво долги периоди, освен ако</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на Комисијата .

	Европскиот парламент или Советот го укинат во согласност со член 21.						
	2. Штом донесе делегиран акт, Комисијата веднаш ги известува истовремено Европскиот парламент и Советот.						
	3. Овластувањата за донесување на делегирани акти се доставуваат до Комисијата, согласно со условите утврдени во членовите 21 и 22.						
<i>Член 21</i>	Укинување на овластувања 1. Делегирањето на надлежностите од член 4(2), член 5(1) и член 6, може да биде укинато во секој момент, од страна на Европскиот парламент или од страна на Советот.				Не е релевантно за РСМ		Оваа одредба се однесува на Европскиот парламент и Советот за можноста да бараат укинување на делегираните надлежности

	<p>2. Институцијата која започнала внатрешна постапка за да донесе одлука дали да го укине делегирањето на овластување, презема активности да ја извести другата институција и Комисијата во разумен рок, пред да донесе конечна одлука, наведувајќи ги делегираните овластувања кои можат да се укинат, како и можните причини за укинување.</p>						
	<p>3. Одлуката за укинување го прекинува делегирањето на надлежностите утврдени во неа. Одлуката влегува во сила веднаш или подоцна, на датумот кој е наведен во неа. Одлуката не се однесува на валидноста на делегираните акти, кои се веќе влезени во сила. Таа се објавува во <i>Службен весник на Европската унија</i>.</p>						
<p>Член 22</p>	<p>Приговори на делегираните акти</p> <p>1. Европскиот парламент или Советот можат да приговараат на делегиран акт во рок од 2 месеци од денот на известувањето.</p>				<p>Не е релевантно за РСМ</p>		<p>Овој член се однесува на постапката за поднесување на</p>

	<p>На иницијатива на Европскиот парламент или на Советот тој период се продолжува за 2 месеца.</p>							<p>приговор и на делегира ниот акт, поднесен од страна на Комисија та, од страна на Европски от парламен т и Советот</p>
	<p>2. Ако до истекот на рокот наведен во став 1, ниту Европскиот парламент, ниту Советот, поднесат приговор на делегиран акт, тој се објавува во <i>Службен весник на Европската унија</i> и влегува во сила на датумот наведен во него.</p> <p>Делегираниот акт може да биде објавен во <i>Службен весник на Европската унија</i> и да стапи во сила пред истекот на наведениот рок, ако Европскиот парламент и Советот ја информирале Комисијата за намерата да не покренат приговори.</p>							

	<p>3. Ако Европскиот парламент или Советот поднесат приговор на делегираниот акт, во периодот наведен во став 1, тој акт не влегува во сила. Институцијата која го поднесува приговорот, ги посочува причините за приговор на делегирани акт.</p>						
<p>Член 23</p>	<p>Казни</p> <p>Земјите-членки ги утврдуваат правилата за казните кои се применуваат при прекршување на националните одредби донесени во согласност со оваа директива и ги преземаат сите потребни мерки, за да обезбедат спроведување на овие правила. Предвидените казни мора да се ефикасни, сразмерни и разумбедувачки.</p> <p>Земјите-членки ги доставуваат овие одредби на Комисијата до 2 јануари 2013 година и ја известуваат, без одлагање, за сите дополнителни измени во нив.</p>	<p>ЗУЕЕОУЕЕ О</p>	<p>Членови 54,55,56</p>	<p>Прекршочни санкции од прва категорија</p> <p>(1) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 18.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 53.000 до 59.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 88.000 до 98.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:</p> <p>32) напушта или предава отпадна опрема како дел од несортиран комунален отпад (член 12 од овој закон);</p> <p>33) одбие бесплатно да ја презема отпадната опрема од крајниот корисник, при продажба на нова опрема од домаќинствата, по систем еден на еден (членот 13 став (1) од овој закон);</p> <p>34) не понуди или одбие бесплатно да ја прими отпадната опрема од крајниот корисник при домашна испорака на нова опрема од домаќинствата од местото на достава, доколку крајниот корисник сака да ја врати (членот 13 став (2) од овој закон);</p>	<p>Потполно усогласен</p>		

				<p>35) не обезбеди простор за собирање на мала отпадна опрема во продажниот простор или негова непосредна близна, како и не ја информира јавноста за неговата местоположбата, согласно членот 13 став (3) од овој закон;</p>				
				<p>36) не ги информира на соодветен начин крајните корисници за можноста за враќање и преземање на отпадната опрема во продажниот простор како и на начин утврден со член 13 став (4) од овој закон;</p> <p>37) не обезбедува редовно преземање на отпадната опрема од домаќинствата од трговецот (член 13 став (6) од овој закон);</p> <p>38) не обезбедува простор за повратен прием и преземање на отпадната опрема од крајните корисници, согласно член 14 овој закон;</p> <p>39) одбива преземање на отпадната опрема од домаќинствата од крајните корисници спротивно на условите од членот 15 од овој закон;</p> <p>40) не води евиденција за количините на преземената собрана и предадена отпадна опрема според категорија и не ја прави достапна на надлежните инспекциски органи во секое време (член 16 од овој закон);</p> <p>41) не поседува писмена потврда од производителот согласно член 16 став (4) од овој закон;</p> <p>42) отпадната опрема не ја собира, чува и предава во согласност со членот 17 ставовите (1), (3) и (4) од овој закон;</p> <p>43) не постапува со отпадната опрема согласно членот 18 став (1) од овој закон;</p>				

				<p>44) собраната отпадната опрема не ја предава согласно членот 18 став (4) од овој закон;</p> <p>45) во своите програми не предвидуваат посебни мерки и активности согласно барањата од членот 20 ставовите (1) и (2) од овој закон;</p>				
				<p>46) отпадната опрема ја собира, како и транспортира спротивно на барањата од членот 20 ставовите (3) и (4) од овој закон;</p> <p>47) отпадната опрема во собирните центри или собирните места ја собира, времено чува и складира, спротивно на пропишаниот начин како и не дозволува пристап на персоналот од инсталацијата за третман и преработка на отпадната опрема (членот 20 ставовите (5) и (6) од овој закон);</p> <p>48) не ја предава собраната отпадна опрема согласно утврдените барања во член 20 став (7) од овој закон;</p> <p>49) не води евиденција и не чува податоци на пропишан начин (член 20 ставовите (8) и (9) од овој закон);</p> <p>50) не доставува извештај за извезената отпадна опрема, согласно членот 23 став (11) од овој закон;</p> <p>51) постапува спротивно на барањата од членот 24 став (2) од овој закон;</p> <p>52) не уплаќа паушален надоместок согласно членот 24 став (3) од овој закон;</p> <p>53) со заостанатата отпадна опрема не постапува согласно членот 25 од овој закон;</p> <p>54) не обезбедува управување со заостаната отпадната опрема согласно членот 26 став (4) од овој закон;</p>				

				<p>55) не обезбедува информации за операторот на инсталација за третман и преработка на отпадна опрема согласно членот 29 од овој закон;</p>				
				<p>56) не обезбедува информации за крајните корисници согласно членот 30 ставовите (1) и (2) од овој закон;</p> <p>57) не ги информираат трговците во ланецот на испорака на опремата за начинот на преземање на отпадната опрема (член 30 став (3) од овој закон);</p> <p>58) не ги известува крајните корисници на опремата набавена со помош на комуникација на далечина на соодветен начин согласно членот 30 став (5) од овој закон;</p> <p>59) не се регистрира како мал производител, не води евиденција и не доставува извештаи согласно член 31 став (2) од овој закон;</p> <p>60) не назначува овластен застапник и не постапува согласно барањата и условите од членот 33 од овој закон;</p> <p>61) не води годишна евиденција во пишана и електронска форма за видот и количеството на опрема пуштени на пазарот согласно член 34 став (1) од овој закон;</p> <p>62) не доставува пресметка до стручниот орган согласно член 37 став (2) од овој закон.</p> <p>(2) Глоба во износ до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице микро трговец, од 1.000 евра во денарска противвредност во мал трговец, од 3.000 во денарска противвредност во среден трговец и 5.000 евра во денарска противвредност во голем трговец кој</p>				

			<p>управува со отпадна опрема за дејствијата од став (1) од овој член.</p> <p>(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) од овој закон.</p>				
			<p>(4) На сторителот на прекршокот од овој член, прекршочниот орган може да му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.</p> <p>(5) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.</p> <p>6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставовите (1) и (2) од овој член е надлежниот суд, а надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставот (3) од овој член е прекршочниот орган формиран согласно</p> <p>Законот за животна средина (во понатамошниот текст: Прекршочната комисија).</p>				
			<p>Член 55</p> <p>Прекршочни санкции од втора категорија</p> <p>(1) Глоба во износ од 13.000 до 14.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 25.000 до 28.000 евра во денарска</p>				

противвредност за мали трговци, од 76.000 до 84.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 126.000 до 140.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 24) произведува и/или пушта на пазар опрема, материјали и составни делови која не ги исполнуваат барањата во однос на производството и дизајнирањето на производите согласно членот 8 од овој закон;
- 25) произведува и пушта на пазар опрема, вклучително кабли и резервни делови кои не ги исполнуваат барањата за состав на опасни супстанции согласно членот 9 од овој закон;
- 26) опремата која е пуштена на пазар не се означува согласно членот 10 од овој закон;
- 27) нема обезбедено и организирано систем за одделно собирање на отпадната опрема од домаќинствата на пропишан начин (член 11 ставовите (1) и (2) од овој закон);
- 28) не ја предава собраната отпадна опрема на пропишан начин (членот 13 став (5) од овој закон);

				<p>29) не ја предава и не постапува со отпадната опрема која не е отпадна опрема од домаќинствата на пропишан начин (член 17 ставовите (2) и (3) од овој закон);</p> <p>30) отстранува отпадна опрема без да го помине процесот на третман (член 21 став (1) од овој закон);</p> <p>31) отпадната опрема пред третман ја чува и складира спротивно на барањата од членот 21 ставовите (3) и (4) од овој закон;</p> <p>32) постапуваат спротивно на барањата за предтретман и третман на отпадната опрема од член 21 ставовите (5) и (6) од овој закон;</p> <p>33) не обезбеди управување со деловите материјалите и смесите, добиени по преработката на отпадната опрема согласно прописите за управување со отпад (член 21 став (7) од овој закон);</p> <p>34) не ги утврдува годишните цели за собирање на отпадната опрема, според категории на опрема во килограми во определениот рок (член 22 ставови (4) и (5) од овој закон);</p> <p>35) не ги утврдува годишните цели за преработка на отпадна</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

				опрема според категорија на опрема во килограми во определен рок (член 23 став (5) од овој закон);				
				<p>36) не води евиденција и не доставува извештаи на начин и во форма пропишана согласно членот 23 ставовите (6), (7) и (8) од овој закон;</p> <p>37) не го финансира целосниот систем за управување со отпадна опрема од домаќинствата согласно членот 24 став (1) од овој закон;</p> <p>38) не обезбедува финансирање на трошоците за управување со заостаната отпадна опрема согласно членот 25 од овој закон;</p> <p>39) одбие бесплатно да ја преземе како и да обезбеди понатамошно управување и финансирање на трошоците за управување со отпадна опрема од крајните корисници кои не се приватни домаќинства согласно членот 26 став (2) од овој закон;</p> <p>40) не склучи договор со колективен постапувач за управување со отпадна опрема или не обезбеди дозвола за самостоен постапувач за управување со отпадната опрема</p>				

				согласно членот 28 од овој закон;				
				<p>41) доставил неточни податоци со цел да се покаже како мал производител (член 31 став (3) од овој закон);</p> <p>42) не доставува годишен извештај до стручниот орган во определен рок за видот и количеството на опрема пуштена на пазар (член 34 став (2) од овој закон);</p> <p>43) не ги чува податоците од извештаите во определениот рок (член 34 став (6) од овој закон);</p> <p>44) доставува извештај со неточни податоци согласно членот 34 од овој закон;</p> <p>45) намерно прикажува неточни податоци заради ослободување и поврат на надоместокот за опрема (член 36 став (7) и (8) од овој закон); надоместокот за управување со отпадна опрема не го пресметува и уплатува навремено и правилно и не ја одржува, чува уредена и точна евиденцијата за пресметаниот и уплатениот надоместок (член 37 став (1) од овој закон).</p>				
				(2) Глоба во износ од 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во				

			<p>правното лице микро трговец, од 1.500 во денарска противвредност во правното лице мал трговец, од 4.000 во денарска противвредност во правното лице среден трговец и од 7.000 во денарска противвредност во правното лице голем трговец за дејствијата од став (1) од овој член.</p> <p>(3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) од овој член.</p> <p>(4) На сторителот на прекршокот од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.</p> <p>(5) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.</p> <p>(6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд.</p>				
			<p>Прекршочни санкции од трета категорија</p> <p>(1) Глоба во износ 18.000 од 20.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 36.000 до 40.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 110.000 до 120.0000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 180.000 до 200.0000 евра во денарска противвредност за</p>				

			<p>големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:</p> <p>1) одделно собраната отпадна опрема ја отстранува пред да го помине процесот на третман и преработка (член 21 став (1));</p> <p>2) не обезбедува реализација на национални цели за собирање, согласно членот 22 став (1) од овој закон;</p> <p>3) не обезбедува реализација на национални цели за преработка, согласно членот 23 став (1) од овој закон;</p> <p>4) преработува отпадна опрема без дозвола, како и не ги исполнува условите од дозволата, согласно членот 23 став (14) од овој закон;</p> <p>5) не плаќа надоместок за управување со отпадна опрема во определениот рок согласно членот 36 ставовите (1) и (5) од овој закон.</p>				
			<p>(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице микро трговец, од 2.000 во денарска противвредност во правното лице мал трговец, од 6.000 во денарска противвредност во правното лице среден трговец и од 10.000 во денарска противвредност во правното лице голем трговец за дејствијата од ставот (1) од овој член.</p> <p>(3) Глоба во износ од 750 евра во</p>				

				<p>денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) од овој член.</p> <p>(4) На сторителот на прекршокот од овој член, прекршочниот орган може да му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.</p> <p>(5) На одговорното лице од ставот (3) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.</p> <p>(6) Надлежниот прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд.</p>				
<i>Член 24</i>	<p>Преглед</p> <p>1. Не подоцна од 22 јули 2014 година, Комисијата ја разгледува потребата од измена на опсегот на оваа директива во однос на ЕЕО наведена во член 2 и поднесува извештај за тоа до Европскиот парламент и до Советот, заедно со законски предлог, ако е соодветно, во врска со сите дополнителни исклучувања поврзани со ЕЕО.</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на Комисијата.
	<p>2. Не подоцна од 22 јули 2021 година, Комисијата врши преглед на оваа директива и поднесува извештај до</p>							

	Европскиот парламент и до Советот, заедно со законски предлог, ако е соодветно.							
<i>Член 25</i>	<p>Транспонирање</p> <p>1. Земјите-членки ги донесуваат и објавуваат законите, регулативите и административните одредби кои се потребни за усогласување со оваа директива, до 2 јануари 2013 година. Тие веднаш го доставуваат текстот на овие одредби до Комисијата.</p> <p>Кога земјите-членки ги донесуваат овие мерки, тие содржат упатување на оваа директива или се придружени со такво упатување при нивното официјално објавување. Земјите-членки го утврдуваат начинот на кој треба да се изработи тоа упатување.</p>				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки.
	2. Земјите-членки го доставуваат до Комисијата текстот од главните одредби од националното право, кои тие ги донеле во областа опфатена со оваа директива.							

<p><i>Член 26</i></p>	<p>Укинување</p> <p>Директива 2002/95/ЕЗ како што е изменета со актите наведени во Анекс VII, Дел А, се укинува, од 3 јануари 2013 година, без да е во спротивност со обврските на земјите-членки, во однос на временските рокови за транспонирање во националното законодавство и примената на директивата наведена во Анекс VII, Дел Б.</p> <p>Упатувањата на укинатите акти се толкуваат како упатувања на оваа директива и се читаат во согласност со кореспондентната табела во Анекс VIII.</p>				<p>Не е релевантно за РСМ</p>			<p>Оваа одредба се однесува на земјите членки.</p>
<p><i>Член 27</i></p>	<p>Влегување во сила</p> <p>Оваа директива влегува во сила на 20тиот ден по нејзиното објавување во <i>Службен весник на Европската унија</i>.</p>				<p>Не е релевантно за РСМ</p>			<p>Оваа одредба се однесува на земјите членки.</p>
<p><i>Член 28</i></p>	<p>Адресати</p> <p>Оваа директива се однесува</p>				<p>Не е релевантно за РСМ</p>			<p>Оваа одредба се однесува</p>

	на земјите-членки.							на земјите членки.
<i>АНЕК С I</i>	Категории на ЕЕО опфатени со оваа директива	ЗУЕЕООЕЕ О	Член 5 ставови 1 и 5	<p>Примена на Законот</p> <p>(1) Одредбите на овој закон се применуваат на следниве категории на електрична и електронска опрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрема за температурна размена ; 2. Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од 100 cm²; 3. Светилки; 4. Голема опрема (секоја опрема кај којашто некоја надворешна димензија е поголема од 50 см,вклучувајќи, но не ограничувајќи се на: апарати за домаќинство, информатичко комуникациска технологија и телекомуникациска опрема, опрема за потрошувачи, опрема за осветлување, опрема што репродуцира звук или слики, музичка опрема, електрични и електронски алати, играчки, опрема за спорт и рекреација, медицински уреди, инструменти за следење и контрола, автоматски диспензери, опрема за производство на електрични 	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување со подзаконски акт	Јануари 2023 година	

				<p>струи. Оваа категорија не ја опфаќа опремата вклучена во категориите од точките 1,2 и 3 на овој став;</p>				
				<p>5. Мала опрема (секоја опрема кај којашто ниту една надворешна димензија не е поголема од 50 см вклучувајќи, но не ограничувајќи се на: апарати за домаќинство, опрема за потрошувачи, опрема за осветлување, опрема што репродуцира звук или слики, музичка опрема, електрични и електронски алатки, играчки, опрема за спорт и рекреација, медицински уреди, инструменти за следење и контрола, автоматски диспензери, опрема за производство на електрични струи. Оваа категорија не опфаќа опрема вклучена во категориите од точките 1,2,3 и 6 од овој став и</p> <p>6. Мала информатичко-комуникациска технологија и телекомуникациска опрема (секоја опрема кај којашто ниту една надворешна димензија не треба да е поголема од 50 см.</p>				

				(5) Министерот кој раководи со органот за животна средина ја пропишува неисцрпната листа на производи кои припаѓаат во рамките на категориите од ставот (1) од овој член.				
<i>АНЕК С II</i>	Ограничени супстанции наведени во член 4(1) и вредноста на максималната концентрација толерирана од маса во хомогени материјали	ЗУЕЕООЕЕ О	Член 8 став 2	(2) Максимално дозволените масени концентрации на опасните супстанции од став (1) од овој член во хомогени материјали, дозволеното количество и видови на опасни супстанции, како и роковите до кога е дозволено присуството на опасните супстанции, областите на примена кои се изземени од забраната на став (1) од овој член во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на подзаконскиот акт	Јануари 2023 година	
<i>АНЕК С III</i>	Примени исклучени од ограничувањето во член 4(1)	ЗУЕЕООЕЕ О	Член 8 став 2	(2) Максимално дозволените масени концентрации на опасните супстанции од став (1) од овој член во хомогени материјали,	Делумно усогласен	Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на	Јануари 2023 година	

				<p>дозволеното количество и видови на опасни супстанции, како и роковите до кога е дозволено присуството на опасните супстанции, областите на примена кои се изземени од забраната на став (1) од овој член во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.</p>		подзаконскиот акт		
<p><i>АНЕК CIV</i></p>	<p>Примени кои се изземени од ограничувањето во член 4(1) во однос на медицински помагала и инструменти за следење и контрола</p>	<p>ЗУЕЕООЕЕ О</p>	<p>Член 8 став 2</p>	<p>(2) Максимално дозволените масени концентрации на опасните супстанции од став (1) од овој член во хомогени материјали, дозволеното количество и видови на опасни супстанции, како и роковите до кога е дозволено присуството на опасните супстанции, областите на примена кои се изземени од забраната на став (1) од овој член во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за</p>	<p>Делумно усогласен</p>	<p>Потполна усогласеност ќе се постигне со донесување на подзаконскиот акт</p>	<p>Јануари 2023 година</p>	

				зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.				
<i>АНЕК C V</i>	Барања за обезбедување, обновување или укинување на изземањето, како што е наведено во член 5				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки.
<i>АНЕК C VI</i>	Декларација на ЕУ за сообразеност				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки.
<i>АНЕК C VII</i>	ДЕЛ А Укината директива со нејзините последователни измени				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите членки.
<i>АНЕК C VIII</i>	Кореспондентна табела				Не е релевантно за РСМ			Оваа одредба се однесува на земјите

